

Sužnji med nami

MARTIN BRECELJ

Avstralska nevladna organizacija Walk Free Foundation je v poročilu, ki ga je objavila to sredo, opozorila, da suženjstvo še vedno obstaja. Še vedno so ljudje, ki živijo v brezpravju in nesvobodi, pa naj bo trajno ali začasno. Poleg klasičnega suženjstva bi morali namreč upoštevati tudi suženjske prakse, kot so trgovina z ljudmi, prisilno delo in prisilne poroke.

Walk Free Foundation skupa tudi količinsko opredelila ta pojav. Po njenih izračunih naj bi bilo leta 2010 na svetu 29,8 milijona sužnje. V absolutnih številkah naj bi jih bilo največ v Indiji, in sicer 14,7 milijona. Na njeni sramotni lestvici sledijo Kitajska, Pakistan, Nigerija, Etiopija, Rusija, Tajska in Kongo. Glede na število prebivalcev pa naj bi bilo največ sodobnih sužnje v Mavretaniji, kjer naj bi znašali kar štiri odstotke celotnega prebivalstva.

Po oceni avstralske nevladne organizacije tudi Evropa pozna sodobno suženjstvo, čeprav v manjši meri. V tem sklopu pa v oči bode podatek, po katerem naj bi v Sloveniji živelo 7000 do 7800 žrtev sodobnega suženjstva, s čimer naj bi se slovenska država uvrstila na dokaj neugledno 67. mesto. Za primerjavo naj omenimo, da naj bi po istem viru Italija zasedala 132. mesto na svetovni lestvici, v njej pa naj bi v suženjskih razmerah živelo kakih 8000 ljudi.

Po odzivih, ki jih je objavil osrednji slovenski časnik Delo, naj bi bila ocena za Slovenijo pretirano negativna. Upati je, da je res tako. Sicer pa bi si s tem nikakor ne smeli umiti rok.

RIM - Obisk slovenskega obrambnega ministra Jakiča

Slovenija ponuja pomoč za reševanje beguncev

Letta in Bonino sta se že zahvalila slovenski vladi

ITALIJA Napolitano: Manj davkov, a previdno

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano odkrito podpira stabilizacijski zakon, ki ga je parlamentu posredovala vlada Enrica Lette. Napolitano, ki je preko videokonference spregovoril na skupščini mladih industrijcev, je pozval državo in politične stranke k sklopnosti. Podprl je ukrepe za znižanje davkov, ki pa ne smejo po njegovem povzročati dodatnih proračunskih »lukenj«, kot se bojijo nekateri.

Na 11. strani

RIM - Slovenija je Italiji ponudila pomoč pri reševanju beguncev na morju, saj je ministrstvo za obrambo pripravljeno v italijanske vode poslati vojaško ladjo Triglav, je po pogovorih z italijanskim obrambnim ministrom Mariem Mauirom povedal slovenski obrambni minister Roman Jakič. Triglav bo pripravljen v drugi polovici decembra, je napovedal. Jakič in Mauro se v včerajšnjem pogovoru, ki je potekal ob robu Jakičevega delovnega obiska v Rimu, nista mogla izogniti vprašanju beguncev in Lampeduse. Slovenija meni, da je vprašanje beguncev ne le vprašanje Italije, ampak celotne Evrope.

Jakič, ki ga je spremljal veleposlanik Iztok Mirošič, se je srečal tudi s slovensko parlamentarko Tamaro Blažina. Sinoči sta se Sloveniji zahvalila tako Enrico Letta, kot zunanja ministrica Emma Bonino.

Na 3. strani

SVET EVROPE - Ob priostnosti delegatov iz številnih držav

Gorica kot središče mednarodnega sodelovanja

GORICA - Mednarodna organizacija Svet Evrope, ki združuje 47 evropskih držav, prireja v teh dneh v Gorici in Šempetru seminar Instrumenti, metode in prakse čezmejnega sodelovanja. Goriški prostor je tako postal dvodnevno središče mednarodnega sodelovanja, saj se seminarja udeležujejo predstavniki številnih evropskih držav. Včerajšnji uvodni dan je potekal v konferenčnem centru v Ulici Alviano, današnji spored, ki bo izredno povečan izkušnjam evropskega programa Italija-Slovenija, pa se seli v Palačo Coronini v Šempetru.

Na 12. strani

Trst: vse več ločenega zbiranja odpadkov

Na 5. strani

Na Proseški postaji nova centralna kuhinja

Na 5. strani

»Raziskava o elektrarni iz Tržiča ni bila prikrita«

Na 12. strani

Aretirali povzročitelje škode v Gradišču

Na 13. strani

TRST - Po ugotovitvah raziskave

Starostniki čili in razmeroma zdravi

TRST - Osebe starejše od 65 let v tržaški pokrajini predstavljajo 28% celotne populacije. Raziskava zdravstvenega podjetja je že znani podatek o staranju prebivalstva zdaj obogatila z boljšim poznavanjem zdravstvenega stanja starostnikov, kar bo v pomoč javnim upravam in zdravstvu pri načrtovanju služb za starejše občane. Podatki so spodbudni, saj iz njih izhaja razmeroma zadovoljivo zdravstveno stanje. Kar 52% anketirancev, starejših od 65 let se počuti dobro in niso v tvegani skupini za kronično-degenerativne bolezni. Starostniki so pogosto aktivni in samostojni, po drugi strani pa mnogi pretiravajo s kajenjem in alkoholom.

Na 5. strani

PROTEST Savska Arabija je zavrnila sedež v VS ZN

RIJAD/NEW YORK - Savska Arabija je včeraj zavrnila sedež v Varnostnem svetu Združenih narodov, na katerega je bila izvoljena v četrtek. Savska Arabija "nima nobene druge možnosti, kot da zavrne članstvo v Varnostnem svetu ZN, dokler ni izvedena reforma in so mu podeljena sredstva za izpolnjevanje dolžnosti ter prevzemanje odgovornosti pri ohranjanju svetovnega miru in varnosti," je v izjavi sporočilo savsko zunanje ministrstvo.

Na 15. strani

KLIMAN s.r.l. Ulica Giulia 22 - 04054571 - info@kliman.it
www.basovizza87.it

Podjetje **KLIMAN s.r.l.** neposredno prodaja

KRAS V RAZREDU A

vile in apartmaji v energijskem razredu A
visoka energetska učinkovitost, inovativne gradbene tehnike
in strogo spoštovanje okolja ter lokalnih tradicij

SLOVENIJA - Minister Omerzel o novi železnici Koper-Divača

»Drugi tir je zelo pomemben, cena pa odločno previsoka«

Investicija je bila doslej ocenjena 1,4 milijarde evrov, ki jih država trenutno nima

LJUBLJANA - Slovenija bo šla v izvedbo izgradnje drugega tira železniške proge med Divačo in Kopro, je včeraj razkril slovenski minister za infrastrukturo in prostor Samo Omerzel. Investicija, ocenjena na 1,4 milijarde evrov, se mu sicer zdi previsoka. »Upam si trditi, da se da drugi tir narediti za pol te cene,« je dejal. Minister je spomnil, da ima Slovenija znotraj Evrope izjemno strateško lego, vendar to samo po sebi ni dovolj - če želimo to izkoristiti, je treba vlagati v infrastrukturo, ne le železniško. Drugi tir je pomemben tudi za razvoj Luke Koper, ki je strateškega pomena za Slovenijo, je dodal Omerzel.

Na ministrstvu so pred težko pričakovano odločitvijo, ali in kako s projektom nadaljevati, proučili podobne projekte doma in v tujini, pogledali so, kakšne rešitve predvideva projektna dokumentacija in kaj se je doslej dogajalo na projektu. Izkazalo se je, da znaša ocena investicije 1,4 milijarde evrov. »Ta številka je zame nesprijemljiva. Vložiti 1,4 milijarde evrov v 27 kilometrov železnice je nekaj, kar noben finančno-poslovni model ne more prenesti. Po vseh informacijah, ki jih imamo, si upam trditi, da se da drugi tir narediti za pol te cene,« je dejal še Omerzel.

Na vprašanje, kako so prišli do nižje cene, je pojasnil, da ne potrebujemo vedno najboljših tehnoloških rešitev na svetu, gradbeno dela pa se da izvesti veliko bolj optimalno, marsikatera niti niso potrebna. »Ko vse to upoštevamo, pridemo v ta rang cene,« je menil minister. Zdaj bo treba pospešeno delati na pridobitvi gradbenega dovoljenja, vzporedno pa bo tekla recenzija kompletne projektne dokumentacije, ki jo želijo izvesti s popolnoma neodvisnim mednarodnim strokovnjakom. Nato bo sledila še izgradnja izvlečnega tira, ki je pomemben za povečanje kapacitet Slovenskih železnic in razvoj Luke Koper, je povedal Omerzel. Prepričan je tudi, da bodo dobili okoljevarstveno soglasje.

V termiskem načrtu je pridobitev gradbenega dovoljenja predvidena v začetku leta 2014, nato pa bodo lahko začeli iskati izvajalca. Gradnja naj bi po trenutnih načrtih trajala šest let. Pri infrastrukturnih projektih je povratek investicije malce daljši, po ocenah ministra znaša okoli 20 ali 25 let. Omerzel je prepričan, da je 700 milijonov evrov ekonomsko upravičena investicija in da bo recenzija pokazala, da so si zastavili pravi cilj. Na vprašanje, kaj bo storil, če temu ne bo tako, je dejal, da stoji za svojimi odločitvami in da mora politika v primeru napake za to prevzeti odgovornost. »Če narediš napako, jo moraš tudi plačati,« je dejal.

Izgradnja drugega tira je po besedah Omerzela možno financirati s kohezijskimi sredstvi iz nove finančne perspektive 2014-2020, druga možnost pa je koriščenje sredstev iz t. i. sklada CEF (Connecting Europe Facility), za katere lahko kandidiramo s projekti. »In drugi tir je prepoznan projekt v Evropi,« je prepričan minister. Tretja možnost za financiranje je javno-zasebno partnerstvo. »V tem konceptu moramo na Slovenske železnice gledati malce širše. Če govorimo o javno-zasebnem partnerstvu, govorimo o tem, da pripeljemo partnerja za upravljaljski del - torej ne govorimo o infrastrukturi, ampak o upravljaljskem delu,« je pojasnil. Ob tem je spomnil, da je bila v preteklosti že predstavljena ideja o povezovanju Luke Koper in

Sedanja enotirna železnica negativno pogojuje poslovanje Luke Koper (desno), minister Samo Omerzel (spodaj) pa meni, da je predvidena cena drugega tira previsoka

Slovenskih železnic, ki se zdi ministru dobra, saj oba sistema eden brez drugega dejansko ne moreta funkcionirati.

Njuno povezovanje se mu zdi zato smiselno, je dejal.

Zamisel o gradnji drugega tira Divača - Koper sega v sredino 90. let minulega stoletja, umestitev proge v prostor pa je vlada potrdila leta 2005. Nato so se zaradi sprememb načrtov in dolgotrajnega pridobivanja potrebnih zemljišč postopki zavlekli, država pa je za projekt doslej porabila 39,8 milijona evrov. Pretežni del sredstev so porabili za projektiranje in pripravo dokumentacije, za analize in pregled zastavljene trase, je povedal minister. Kot pravi, drži podatek, da je bilo odkupljenih 99 odstotkov zemlje, vendar znaša to le pet milijonov evrov. »Večinski del gre pod zemljo in dejansko te zemlje za odkup res ni tako veliko,« je včeraj v Ljubljani še povedal minister Omerzel. (STA)

DRUGI TIR - Stališče Slovenskih železnic Projekt ne le za Koper, temveč za vso Slovenijo

LJUBLJANA - Gradnja drugega tira železniške proge med Divačo in Kopro je po oceni Slovenskih železnic nujna. Brez sodobnih železniških prog se bo promet preusmeril na ceste, kar bo povzročilo dodatne okoljske obremenitve, železniški prometni koridorji pa se bodo popolnoma izognili Sloveniji, so pojasnili za Slovensko tiskovno agencijo. Sedanja enotirna proga je že danes popolnoma zasedena, se z ministrom strinjajo na Slovenskih železnicah. Dodatne omejitve povzročajo nujna vzdrževalna dela, ki jih je bilo v preteklosti bistveno premalo, pomenijo pa popolno ustavitev tovornega prometa.

Proga med Divačo in Kopro so di med najpomembnejše evropske železniške povezave in je del evropskega jedrnega železniškega omrežja. Prevozi v koprsko luko in iz nje pomenijo kar

60 odstotkov vsega tovornega prometa Slovenskih železnic, so dodali. V Luko Koper včeraj Omerzelove odločitve niso dodatno komentirali, saj je predsednik uprave Luke Koper Gašpar Gašpar Mišič že v četrtek izrazil pričakovanje, da bo vlada projekt potrdila. Četudi danes začnemo z gradnjo, smo že prepozni, je zapisal v sporočilu za javnost ter dodal, da se mu zdi dilema o gradnji drugega tira nesprijemljiva.

Na Slovenskih železnicah se z Omerzelom strinjajo tudi v oceni, da je na 1,4 milijarde evrov ocenjena investicija izredno visoka. Prepričani so, da bo z natančno revizijo projekta zagotovimo mogoče najti bistveno cenejše rešitve. Vsekakor gre za dolgoročno naložbo in strateško potrebo države, ki je pomembna ne le za Slovenske železnice in Luko Koper, temveč za celotno slovensko gospodarstvo, so ponovili.

V Celovcu odbor za kulturo spominjanja

CELOVEC - Deželna prestolnica Koroške, Celovec, je ustanovilo svetovadni odbor za kulturo spominjanja. Predsedoval mu bo glavni pobudnik za ureditev spominskega parka podružnice Ljubelj-sever koncentracijskega taborišča Mauthausen in govornik Mauthausen komiteja Kärnten-Koroška, zgodovinar Peter Gstettner. Odbor, ki ga sestavlja šest priznanih osebnosti (poleg Gstettnerja še Sieglinde Trannacher, Helge Stromberger, Vinzenz Jobst, Regina Taupe in Nadja Danglmaier), ki bodo izvajali svetovanja za mesto brezplačno, se bo prizadeval za mirovno usmerjeno politiko spominjanja. V proračunu mesta za leto 2014 je za razne projekte, ki jih bo predlagal odbor, predvidenih 20.000 evrov.

Na Rožniku ukradli Cankarjev kip

LJUBLJANA - Preteklo noč je bil ukraden bronasti doprsni kip Ivana Cankarja, ki je bil postavljen ob gostilni na Cankarjevem vrhu na Rožniku v Ljubljani. Kip je delo kiparja Franciška Smerduja in ima status kulturne dediščine. Kot so sporočili iz ljubljanske mestne občine, je kip neprecenljive vrednosti, saj kalup zanj ne obstaja. Kip je visok približno 70 centimetrov in težak približno 80 kilogramov. Postavljen je bil leta 1948 ob 30. obletnici Cankarjeve smrti. (STA)

Pri Divači trije ranjeni v eksploziji plina

DIVAČA - V stanovanjski hiši v naselju Naklo v bližini Divače je prišlo do eksplozije plina. Ob tem ranjene tri osebe, ki niso v smrtni nevarnosti. Med njimi sta starejši zakonski par in delavec, ki je v tistem trenutku delal v kurilnici hiše. Trije delavci sežanskega podjetja so v kotlovnici enodružinske hiše opravljali dela na plinski instalaciji peči za centralno ogrevanje. V tem času je v enem od sosednjih prostorov starejša gospodinja prižgala štedilnik s plinskim gorilcem, kar je povzročilo iskro in posledično eksplozijo. V njej sta bila poškodovana 84-letna lastnica in njen deset let starejši mož, v sosednjem prostoru pa je eksplozija poškodoval tudi 54-letni delavec. (STA)

KOBARID - V nesreči umrla Izolan in Ljubljančan

Pred strmoglavljenjem se je ultralahko motorno letalo dotaknilo daljnovoda

KOBARID - Po prvih ugotovitvah policije je ultralahko letalo znamke Pipistrel virus, ki je v četrtek strmoglavilo v bližini naselja Kamno pri Kobaridu, poletelo z letališča v Portorožu. Center za obveščanje je v četrtek sicer poročal, da je letalo vzletelo v Bovcu. Še vedno pa ni znano, zakaj je letalo zadelo v žice daljnovoda. Letalo je na desni breg reke Soče strmoglavilo v četrtek nekaj pred 15. uro, pri tem pa sta se smrtno ponesrečila 27-letni pilot-inštruktor in 33-letni potnik. Letalo je na produ ob reki obstalo prevrnjeno na strehi, zdravnica pa je na kraju nesreče lahko le potrdila smrt obeh ponesrečenec ter odredila sanitarno obdukcijo. Kraju nesreče domačini pravijo Bečje, kjer je bila nekoč okrepčevalnica pri Skalci.

Poleg policistov in novogoriških kriminalistov so bili na kraju tragične nesreče tudi gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Kobarid, tolminski reševalci ter preiskovalec službe za preiskovanje letalskih nesreč z ministrstva za infrastrukturo. Na pomoč preiskovalcem letalske

nesreče so priskočili tudi delavci ajdovskega letalskega podjetja, o dogodku pa sta bila obveščena tudi sodišče in tožilstvo.

Kot so za Slovensko tiskovno agencijo povedali v službi za stike z javnostjo ajdovske družbe Pipistrel, jih je k preiskavi povabil republikanskega inšpektorja službe za preiskovanje letalskih nesreč. Trije tehniki so morali poiskati in odstraniti padalo, s katerim pilot rešuje letalo in potnike v primeru težav, da ne bi prišlo do nenačrtovanega proženja. Kot so še povedali, se padalo ne odpira samo, pač pa mora to s posebnim gumbom storiti pilot, za odprtje padala pa sta potrebni sekunda ali dve.

Ponesrečeno letalo je letelo verjetno prenizko, da bi padalo sploh lahko rešilo letalo in potnika. Danes bodo Pipistrelovi tehniki pomagali tudi pri razstavljanju ostankov letala in njihovem transportu do kraja, ki ga bo za nadaljnjo preiskavo določil inšpektor. Preiskava glede vseh okoliščin četrtkove nesreče se vsekakor nadaljuje. To je bila letos že tretja letalska nesreča na severnem Primorskem.

Prizorišče tragične letalske nesreče pri Kobaridu

RIM - Srečanje obrambnih ministrov Maura in Jakliča

Slovenija ponudila pomoč pri reševanju beguncev

RIM - Slovenija je Italiji ponudila pomoč pri reševanju beguncev na morju, saj je ministrstvo za obrambo pripravljeno v italijanske vode poslati vojaško ladjo Triglav, je po pogovorih z italijanskim obrambnim ministrom Mariom Maurom za Slovensko tiskovno agencijo povedal slovenski obrambni minister Roman Jaklič. Triglav bo pripravljen v drugi polovici decembra, je napovedal še slovenski minister. Jaklič (spremljal ga je veleposlanik Iztok Mirošič) in Mauro se v včerajšnjem pogovoru, ki je potekal ob robu Jakličevega delovnega obiska v Rimu, nista mogla izogniti vprašanju beguncev in Lampeduse.

Minister Mario Mauro

Minister Roman Jaklič

Kot je povedal Jaklič, je italijanskemu kolegu prenesel tri ključna sporočila. Prvo je bilo, da je po mnenju Slovenije vprašanje beguncev ne le vprašanje Italije, ampak celotne Evrope. Kot drugo mu je zagotovil, da se bo Slovenija tudi na ravni EU zavzemala za sprejem odločitev, kako odgovoriti na naraščajoči problem beguncev v Italiji in pomagati naši zahodni sosedji.

Kot tretje pa mu je sporočil, da je obrambno ministrstvo pripravljeno v italijanske vode poslati vojaško ladjo Triglav, ki »bi lahko pomagala pri nadzoru morja, predvsem pa pri reševanju, v kolikor bi bilo to nujno potrebno«, je povedal Jaklič. Spomnil je namreč, da številni begunci v Evropo prihajajo na zelo slabih ladjah, zato niso redke tudi velike tragedije. Jaklič je ob tem dodal, da je bil Mauro predvsem zadnjega sporočila zelo vesel. Tako je tudi poklical premiera Enrica Letto, ki se je v telefonskem pogovoru Jakliču zahvalil za ponujeno pomoč.

Letto bo sicer temo beguncev in Lampeduse odprl na prihodnjem vrhu EU, ki bo potekal 24. in 25. oktobra. Slovenska premierka Alenka Bratušek ga bo, kot je napovedal Jaklič, podprla v tem, da je treba oblikovati politični odgovor na to vprašanje. Izrazil je tudi upanje, da bodo za pomoč uspeli najti finančna sredstva. »Ladja Triglav bo za tovrstno misijo pripravljena v drugi polovici decembra,« je še dodal slovenski obrambni minister.

Sicer pa se je Jaklič včeraj mudil na delovnem obisku na Natovi obrambni akademiji, katere dekanja je pred nedavnim postala Daria Daniels Škodnik. Kot je poudaril minister, bo to prva priložnost, da čestita Slovenki, ki sta jo v njeni kandidaturi za dekansko mesto podpirala tudi obrambno ministrstvo in on sam. Ob tem je Jaklič izpostavil, da je Škodnikova ne le prva slovenska in prva ženska na čelu te institucije v njeni več kot 60-letni zgodovini, pač pa je njeno imenovanje pomembno sporočilo tudi v luči dejstva, da je ta funkcija večino časa pripadala Američanom.

Jaklič se je srečal tudi s slovensko poslanko v rimskem parlamentu Tamaro Blažina. Govorila sta o stanju v slovenski manjšini v Italiji ter se dotaknila političnih dogajanj v Italiji in Sloveniji. Minister je poslanko seznanil tudi s predlogom pomoči Republike Slovenije pri reševanju beguncev ob južni italijanski obali.

Levo slovenska vojaška ladja Triglav, ki bi lahko pomagala italijanski mornarici pri reševanju in oskrbi beguncev iz Afrike

KULTURA - Ob izteku mandata Diane Koloini

Objavljen javni razpis za mesto umetniškega koordinatorja SSG

TRST - Ob rednem izteku mandata sedanje umetniške koordinatorke Diane Koloini (**na sliki**) je Slovensko stalno gledališče objavilo javni razpis za dodelitev naloge umetniškega koordinatorja z ozirom na načrtovanje, vodstvo in upravljanje umetniških sezon 2013/2014, 2014/2015 in 2015/2016. Komisija bo vrednotila poznavanje slovenskega jezika, književnosti in slovenske dramatike, delovne iz-

DIANA KOLOINI

kušnje in profesionalne zadolžitve na področju gledališke umetnosti, umetniškega vodstva in

managementa, ki jih je kandidat imel v okviru javnih ali zasebnih gledaliških ustanov.

Vsi pogoji so objavljeni v razpisu (podpisala ga je predsednica SSG Maja Lapornik), ki je na voljo na spletni strani Slovenskega stalnega gledališča www.teaterssg.com. Zainteresirani kandidati morajo oddati svojo prošnjo do najkasneje ponedeljka, 18. novembra 2013 (do 12.00 ure).

TURIZEM - V Sloveniji in FJK Skupaj tržijo prvo svetovno vojno

VIDEM - Eno ozemlje, en turistični proizvod. Slovenija in Furlanija-Juljska krajina predstavljata skupno inovativno ponudbo ob stoletnici začetka prve svetovne vojne. Temeljna zamisel je, da je treba složno predstaviti zgodovino ozemlja, na katerem je prva svetovna vojna zarisala meje, ki jih po stotih letih presegamo. Stoletnica pa je tudi priložnost za turistično promocijo tega ozemlja.

Projekt vodita deželna agencija Turismo FVG in slovenska javna agencija Spirit, sodelovanje pa bi se lahko razvilo v lep primer dobre prakse. Vseh 11 turističnih paketov vključuje čezmejne obiske krajev prve svetovne vojne s prenočevanji v obeh državah. Na spisku so jarki, muzeji, spomeniki in pomembni kraji, med drugim Gorica, Nova Gorica, Kobarid in Kolovrat (**na sliki, pogled z utrdbe**). Paketi in cene so na spletni strani www.itinerarigrande guerra.it (kmalu tudi v slovenskem jeziku).

SLOVENIJA - Priporočilo pristojne parlamentarne komisije Poslanci proti nižanju podpor italijanski in madžarski skupnosti

LJUBLJANA - Komisija Državnega zbora za narodni skupnosti se je ob včerajšnji obravnavi predlogov proračunov za prihodnji dve leti zavzela, da se sredstva za Urad vlade RS za narodnosti v obeh letih ohranijo na letošnji ravni. Komisija bo odboru za finance kot matičnemu delovnemu telesu v sprejem predlagala dve dopolnili, s katerimi bi odpravili sedaj predvideno znižanje. S predlaganimi proračunoma se namreč uradu za narodnosti v letu 2014 sredstva glede na letos zmanjšujejo za 7,5 odstotka, v letu 2015 pa še za nekoliko več. S predlaganimi dopolniloma bi se zdaj predvidena sredstva uradu v letu 2014 povečala za 250.000 evrov, v letu 2015 pa za 320.000 evrov.

Predstavniki narodnih skupnosti so opozarjali, da gre za specifično področje, kjer posledic takšnega reza ni mogoče popraviti. Finančna sredstva, namenjena podpori izvajanju pravic narodnih skupnosti, so zamrznjena že pet let. Že dosedanji obseg sredstev pa omogoča zgolj njihovo najosnovnejšo dejavnost. Zniževanje sredstev se bo tako odražalo tudi v zmanjšanju programov, prizadeti bodo manjšinski studiji, časopisi, je bilo slišati na seji.

Kot je denimo izpostavila Helena Zver iz studija madžarskih programov na Radioteleviziji Slovenija, so že v preteklih letih izkoristili vse rezerve, ki so jih morda še imeli, in že v letošnjem letu niso mogli skleniti pogodbe z 11 zunanjijsimi sodelavci. «Kljub zagotavljanju, da se pravice ne bodo krčile, vidimo, da se to že dogaja,« je ugotavljala. Predsednik Obalne samoupravne skupno-

Serracchiani kritična do 4 javnih prevoznikov

GORICA - Deželna predsednica Debora Serracchiani je prepričana, da si Furlanija-Juljska krajina, kjer živi 1,2 milijona prebivalcev, ne bi smela privoščiti luksuza, da za javni prevoz skrbijo štiri različna podjetja. Prepričana je, da bi lahko bil nov razpis za upravljanje deželnega javnega prevoza, ki bo objavljen prihodnje leto, priložnost za preureditev tega sistema. To je povedala na včerajšnjem zasedanju združenja ASSTRA, ki poteka te dni v Gorici in na katerem je sodelovala tudi podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic, ki je spomnila, da je FJK kot prva dežela v Italiji preuredila sistem javnih prevozov. Naša dežela sama financira svoje javne prevoze: letos je temu sektorju namenila 130 milijonov evrov. Danes se predstavnik 178 javnih prevoznikov iz vse Italije selijo v Solkan, kjer bo govor o čezmejni avtobusni povezavi Gorica-Nova Gorica, ki jo upravljata podjetji APT in AvriGo.

Ministrica Tina Komel pri Slovencih v Porabju

MONOŠTER - Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel se je včeraj v Monoštru sestala s predstavniki slovenske skupnosti v Porabju in jih seznanila s predlaganim proračunom za prihodnje leto. Tema pogovora je bilo tudi stanje slovenske manjšine na območju, so sporočili iz urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Predlog sprememb proračuna za leto 2014 uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu jemlje 1,67 milijona evrov oziroma okoli 16 odstotkov s proračunom za leto 2014 prvotno predvidenih sredstev.

Komelova se je s sogovorniki poleg tega dotaknila tudi priprav slovenske manjšine na volitve prihodnje leto, dvojezičnega šolstva, financiranja s strani Madžarske in vključevanja mladih v manjšinske strukture. Ministrica je na koncu izpostavila pomen medsebojnega komuniciranja in sodelovanja tako znotraj manjšine kot tudi z Madžarsko in Slovenijo, so sporočili iz urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. (STA)

sti italijanske narodnosti Alberto Scheriani pa je med drugim opozoril tudi na breme, ki jim ga bo naložil novi davek na nepremičnine. Stavbe, ki jih imajo, so stare, a pomembne s kulturnega vidika, njihovo vzdrževanje in obnavljanje pa veliko stane. Tako se je zavzel, da davčna obveznost ne bi veljala za objekte, ki jih uporablja narodna skupnost.

Pravic ne moremo enačiti z denarjem in govorjenju, da predlagano 7,5-odstotno znižanje pomeni ugasnitev vseh pravic narodnosti, je zavajanje, je na očitke odgovarjala državna sekretarka v kabinetu predsednice vlade in vodja urada za narodnosti Tamara Vonta. Po njenih besedah je bilo sprva predlagano celo 16 odstotno znižanje, a so uspeli, da ne bo tolikšno. Zmanjšanje bo šlo tudi na račun dela urada, njihovih materialnih stroškov in poti ter na račun drugih skupin, za katere je urad zadolžen, je pojasnila. Ob tem je dodala, da pa bi glede na razmere pričakovala, da bodo tudi manjšinske organizacije razmislile, kje so znotraj njihovih programov morebiti rezerve, in kje bi stvari, ki že vrsto let ostajajo enake, morda lahko spremenili.

Komisija za narodni skupnosti je v nadaljevanju, prav tako kot zainteresirano delovno telo, obravnavala predlog zakona o evidenci volilne pravice. Zlasti v italijanski narodni skupnosti imajo pomisleke glede besedila 12. člena predloga, ki se nanaša na ugotavljanje volilne pravice pripadnikov narodne skupnosti in za to predvidene kriterije. (STA)

OBČINA DOLINA - Tudi Naravni rezervat doline Glinščice na beraški palici

Dežela naj vlaga, ali pa naj upravlja sama

Dežela Furlanija-julijska krajina je tudi za upravljanje Naravnega rezervata doline Glinščice dodelila daleč premalo denarja, tako kot za vse ostale rezervate. Zanje je v resnici pristojna sama Dežela, ki se za upravljanje naslanja na občine. Primorski dnevnik je včeraj poročal, da je deželni odbor Debore Serracchiani potrdil Tondovo korenito zmanjšanje sredstev, ki so bila že tako komaj zadostna za osnovne dejavnosti v rezervatih in sprejemnih centrih. Do lani je Dežela namenjala svojim naravnim rezervatom vsega skupaj 660.000 evrov, letos pa 250.000 evrov.

Občina Dolina je leta 2004 sklenila dogovor s tedanjo Illyjevo deželno upravo, ki je dolino Glinščice namenila 440.000 evrov za tri leta (147.000 evrov na leto). »Četrto leto smo prejeli 120.000 evrov, pozneje pa samo 76.000 evrov letno. Lani so nam rekli, da moramo še bolj zategniti pas in pred tedni smo izvedeli, da nam je Dežela dodelila le 28.000 evrov. To pa ni dovolj niti za edino zaposleno osebo, ki se ukvarja z rezervatom!« opozarja dolinska županja Fulvia Premolin. Na občinskem uradu za upravljanje naravnega rezervata je v službi ena oseba, občina pa mora ob tem skrbeti za promocijo in didaktične dejavnosti. Sprejemni center upravlja boljunska srenja, steze na zaščitenem območju prav tako vzdržujejo srenje in jusi. »Nikoli ne vemo, koliko bo denarja, slika se iz leta v leto spreminja. Načrtovanje pa je zelo težko ali celo nemogoče. Z boljunske srenje imamo k sreči letne dogovore, v sprejemnem centru pa imajo ključno vlogo prostovoljci,« razlaga županja.

Premolinova se je v sredo z ostalimi vpletenimi upravitelji udeležila srečanja z deželnimi funkcionarji in odborico za prostorsko načrtovanje Mario Grazio Santoro. Opozorila je, da bo 1. januarja zaprta sprejemni center, če ne bo dodatnih sredstev. Z njo so soglašali upravitelji vseh ostalih občin. Županja je vsekakor optimistka: »Navdušeni smo bili nad nastopom deželne odborice, ker se prepričano zanima in je dobro razumela, za kaj gre. Dejala je, da se bo vse do zadnjega zavzemala za nova sredstva za naravne rezervate, ki jih je sama Debora Serracchiani med volilno kam-

Fulvia Premolin in pogled na dolino Glinščice

KROMA

panjo označila kot cvet v gumbnici naše dežele.« Manjkajoči zneski za deželno blagajno niso veliki, morali pa bi jih vzeli iz postavk drugih odborov. »Kaj bomo naredili, če ne bo sprememb? Od 1. januarja bo za rezervat in sprejemni center skrbela Dežela, ki pa bo imela s takimi finančnimi sredstvi resne težave ...« (af)

OBČINA DOLINA - Županjin odgovor svetniku Gombaču

»Tak razvojno ohranitveni plan bi oškodoval lokalno skupnost«

Dolinska županja Fulvia Premolin je s pisnim sporočilom tudi odgovorila občinskemu svetniku Borisu Gombaču (Združeni v tradicijah), ki je v petkovi številki dnevnika pojasnil svoja stališča glede spremembe obsega Naravnega rezervata doline Glinščice ter kritiziral občinsko upravo, ki se je »odpovedala lastni vlogi upravitelja rezervata in sestavi njegovega ohranitvenega in razvojnega načrta«. Gombač je pristavil, da je »tako obnašanje poleg drugega povzročilo finančno škodo občinskimi blagajnam,« ker je občina poleti enostransko preknila pogodbo s podjetjem, ki bi moralo izdelati razvojni plan.

Županja je v svojem dopisu najprej pojasnila, da je »občinski svetnik Gombač že pred sprožitvijo postopka za spremembo mej rezervata doline Glinščice dobil kopijo vsega gradiva glede potrebnih dovoljenj za ureditev sadovnjaka na območju pod Socerbom, ki so jih izdale pristojne deželne gozdne in krajske službe. Kljub temu svetnik Gombač še vedno trdi oziroma v javnosti izjavlja, da gre za uničenje gozda«.

O vlogi srenj v postopku ter prijavi načrta za spremembo mej rezervata je pojasnila, da gre za predlog skupine orga-

nizacij, »ki ga je Občina Dolina upoštevala, kot bi lahko upoštevala morebitne pripombe in predloge drugih oseb in organizacij v okviru naše lokalne skupnosti. Naj poudarim, da je bilo s tem v zvezi dva meseca objavljeno obvestilo na spletni strani in oglasni deski občinske uprave, več člankov o tem pa je bilo v krajevnem tisku. Ker ni bilo pripomb in predlogov, se je smatralo, da je predlog sprejemljiv in zrel za potrditev v občinskem svet«. Županja je dodala, da izvaja nadzor nad zakonitostjo postopka Dežela, ki bo v primeru protizakonitega postopka zavrnila predlog.

Občinska uprava je pred prekinitvijo pogodbe večkrat pozvala izvajalca razvojno ohranitvenega plana, naj spoštuje začetne smernice, razpisne pogoje in zakonodajo, mu odposlala vrsto pripomb in popravkov, ki pa jih ni nikoli pravilno upošteval, piše Premolinova. Kot je bil zasnovan, bi plan negativno vplival na lokalno skupnost.

Dolinska županja pa vabi občinskega svetnika, naj se vneto zanima za naravni rezervat in finančna sredstva, ki jih je Dežela zmanjšala za dobrih 60 odstotkov.

Stavka okrnila storitve

Včerašnja splošna stavka, ki so jo oklicali bazni sindikati, je okrnila storitve v nekaterih sektorjih, začeni z javnimi prevozi. V FJK je bilo največ težav v Trstu. Podjetje Trieste Trasporti je sporočilo, da se je stavke v dopoldanskih urah udeležilo 32% osebja na avtobusih, sindikat USB pa je navedel 65-odstotno udeležbo. Po podatkih sindikata so na ronškem letališču odpovedali dva leta (iz Rima in Cagliarija), javne storitve pa so bile okrnjene v zdravstvu, občinskih rekreacijskih centrih, šolah, občinskih jaslih in na univerzi. Sindikat USB po besedah Willyja Puglie zahteva »višje plače, konec prekernege dela, konec ubojev pri delu, ponoven zagon šolstva, socialnih storitev ter javnega zdravstva«. 200 članov iz FJK je sodelovalo na demonstraciji v Rimu.

Narečna igra na Proseku

Jutri bo v Kulturnem domu Prosek - Kontovel glasbena komedija v tržaškem narečju Mai molar... Iagenda v režiji Andree Fornasiera, ki je s Stefanom Volom zložil tudi glasbo. Igra je umeščena v naš vsakdan, v katerem sanjamo o višji plači, da bi uresničili skrite sanje. A kaj, ko se zgodi, da ko se nam sreča le nasmehe, je ne ujamemo? Komedijo bo uprizorilo društvo TuttofaBroduei, ki deluje v sklopu združenja Armonia. Predstava se bo začela ob 17. uri, vstopnina znaša 6 evrov.

Posvet za dijakinje

Deželna komisija za enake možnosti prireja danes ob 10. uri na liceju Dante v Ul. Giustiniano posvet na temo »Libera di scegliere«. Namenjen je dijakinjam 3. razreda nižjih srednjih šol s ciljem, da bi jih spodbujali pri izbiri tehničnih šol in bodočih poklicev.

Praznik vode

Svetoivanski ProLoco in Bioest vabita danes na praznik vode od 15.30 dalje v oratoriju Pija XI. v Ul. S. Cilino 40/2. Z glasbo, predavanji in filmi bodo predstavili pomen vode kot javne dobrine.

Igra »Esuli in casa«

V okviru sejma Bancarella bo nocoj ob 20. uri v Tergesteu uprizoritev igre »Esuli in casa«. Nastopata igralca Maurizio Soldà iz Trsta in Miriam Monica iz Pirana. Gra za zgodbo o srečanju ezula 2. generacije z mlado italijansko manjšino iz Istre.

ZAHODNI KRAS - Rajonski svet

V sredo na Proseku o kontovelski Mlaki

Prihodnji teden bo na Proseku govor o kontovelski Mlaki. Na sedežu zahodnokraškega rajonskega sveta se bodo v sredo ob 16. uri sestali občinski odborniki za okolje Umberto Laurenzi, odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus, predstavniki naravoslovnega muzeja, zastopniki kontovelskega jusa in rajonski svetniki, da bi skupno poiskali trajnejšo rešitev za ureditev Mlake. Srečanje je zahteval rajonski predsednik Roberto Cattaruzza, potem ko so v Mlaki letos poleti vnovič poginile številne ribe in obstale na vodni gladini. Domačini bi hoteli, da bi območje enkrat za vselej sanirali in omogočili pretok podtalnice, kar bi zagotovilo svežo vodo, kot je to bilo pred nekaj desetletij.

Cattaruzza je napovedal srečanje na četrtkovi seji rajonskega sveta, na kateri je bil med drugim tudi govor o vse bolj nevdružni prometni godlji v Križu, in sicer na območju šol in vrtcev. Številni starši namreč pripeljejo svoje otroke v šolo oziro-

ma vrtec z avtomobili in svoja vozila dvije parkirajo ob cesti ali ob drugih parkiranih vozilih, kar povzroča vsako jutro prometno zmedo in zastoje. Dodati je treba, da prav ob tistem času pripeljejo v vas številni tovornjaki za dostavo blaga in materialov. Težka vozila se zagostijo v gnečo, tako nastane še večji prometni kaos. Cattaruzza je o zadevi obvestil občinske organe in jih pozval, naj poskrbijo za nadzor nad prometom v jutranjih urah v Križu, saj je varnost na cesti ogrožena.

Na rajonski seji je svetnik Demokratske stranke Igor Daneu vložil vprašanje o spoštovanju določil zaščitnega zakona pri nameščanju javnih napisov. Spomnil je, da sta župan Roberto Cosolini in podžupanja Fabiana Martini svojčas zagotovila, da bo občina na Zahodnem Krasu spoštovala dvojezičnost, kar pa se - ob nameščanju cestnih znakov in smerkazov v vasi - ne dogaja.

M.K.

OBČINA TRST - V Križu tokrat znova samo italijanščina

Enkrat enojezičnost, drugič dvojezičnost: popolna zmeda s tablami za javna dela

Enkrat enojezičnost (samo italijanščina), drugič dvojezičnost, v nekaterih primerih pa samo tabla s prometnimi znaki. V tržaški občinski upravi očitno glede tega vprašanja vlada zmeda oziroma razni oddelki slabo komunicirajo med seboj.

Rajonski svetnik Demokratske stranke na zahodnem Krasu Igor Daneu nam je poslal fotografije tabel za prepoved parkiranja pred kriškim pokopališčem, kjer so včeraj uredili nova parkirišča. Vsi napisi na tablah so bili samo v italijanskem jeziku.

Servisna družba Acegas Hera je v zadnjem času glede javnih del začela ponekod izvajati dvojezičnost, čeprav bi bilo koristno, da bi se kdaj pa kdaj obrnila do prevajalca, ki bi pregledal prevod v slovenščino. Marsikje se dogaja, da za dvojezičnost neposredno ter na lastno pest poskrbijo gradbena podjetja. To je sicer dobrodošlo in hvalevredno, ne more pa biti pa to stvar izbire posameznikov.

Enojezični napis na tabli pred kriškim pokopališčem

V resnici žal ni nobene koordinacije med pristojnimi upravami in družbami. Za nekatere pogoste primere (npr. napis

za zaprto cesto) bi bilo dovolj, da bi uprave fotokopirale ter potem razmnožile dvojezične napise.

ZDRAVSTVO - Analiza populacije »over 65«, ki v Trstu dosega 28%

Tržaški starostniki čili in razmeroma zdravi

Podatki zadovoljivi kljub nadpovprečnemu kajenju in pitju alkohola

Delež ostarelih je v Trstu daleč najvišji v Italiji, statistiki pa opazajo, da bo število ostarelih naraščalo tudi v prihodnjih letih. Osebe starejše kot 65 let v naši pokrajini predstavljajo 28% celotne populacije. Ker ima daljša življenjska doba prebivalstva najbolj neposreden vpliv na zdravstvene sisteme posameznih občin, so tržaško Zdravstveno podjetje in občine tržaške pokrajine pristopili k projektu PASSI d'Argento. Gre namreč za sistem državnega varstva starejše populacije, cilj tega sistema pa je zbrati in krajevnim oblastem dati na razpolago koristne informacije, s katerimi bodo lahko načrtovale učinkovito socialno-zdravstveno politiko.

Leta 2012 je organ PASSI d'Argento izvedel anketo, pri kateri je sodelovalo malo več kot 500 oseb, ki so starejše od 64 let. S pridobljenimi podatki bodo zdravstvene in socialne

ustanove poskusile razumeti, kako ljudje dojemajo proces staranja, v kakšnem zdravstvenem stanju so naši starostniki in koliko so v tretjem ali četrtem življenjskem obdobju pravzaprav aktivni. Eden od ciljev ankete je bil tudi povečanje splošne ozaveščenosti o tematici aktivnega staranja, z zbranimi rezultati pa bodo politiki in deležniki lahko izboljšali možnosti za aktivno staranje in samostojno življenje starostnikov, in sicer na različnih področjih.

Nekaj rezultatov so sodelavci projekta predstavili na včerajšnjem posvetu v avditoriju muzeja Revoltella, kjer so statistiki v družbi predstavnikov tržaške Občine in Zdravstvenega podjetja postregli z zanimivimi številkami. Kar 52% anketirancev, starejših od 65 let, je odgovorilo, da se počuti dobro in da niso v tvegani skupini za kronično-degenerativne bolezni. 27% vprašanih je dobrega zdravja, a so jim napoveda-

li povečano tveganje za degenerativne bolezni, 14% ostarelih tvega invalidnost, 7% vprašanih je invalidnih, 3% ostarelih pa potrebujejo intenzivnejšo zdravstveno pomoč. Spodbuden je tudi podatek, da kar 33% naših starejših občanov živi samostojno življenje.

Raziskava se je osredotočila tudi na življenjski slog. Kar 55% vprašanih ima težave s prekomerno težo, od tega jih je 40% predebelih. Uživanje sadja in zelenjave se skoraj polovici vprašanih ne zdi potrebno, 14% anketirancev pa je zasvojenih s kajenjem. Ta podatek je v povprečju višji od vsedržavnega podatka, so včeraj pojasnili statistiki in dodali, da v naših krajih ostareli popijejo veliko več alkohola kot njihovi sovrstniki v drugih italijanskih mestih. Alkoholne pijače uživa kar 58% vprašanih, medtem ko so v drugih regijah zabeležili 41-odstotni delež. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da kar 89%

uživalcev alkoholnih pijač hkrati jemlje tudi zdravila.

In s kašnimi težavami se soočajo naši starostniki? Po 7% vprašanih se ubada s težavami vida, sluha in prežvekanja, kar posredno vpliva tudi na kakovost življenja. Desetina vprašanih je v zadnjem mesecu pred anketo doživela padce, najpogostejši so padci v domačem okolju. Starejši so večinoma zadovoljni z zdravstvenim sistemom, ena tretjina starejših jemlje vsaj eno zdravilo na dan, polovica anketirancev brez težav pride do socialnih in zdrav-

stvenih storitev. Zanimivija sta še dva podatka; 95% vprašanih ne dvomi v varnost bivalne četrti, 79% starejših živi v lastnih domovih. Posebne interpretacije pa je vreden podatek, ki pravi, da se desetina vprašanih počuti osamljeno in izključeno iz družbenega okolja.

Včerajšnji posvet je v nadaljevanju postregel tudi s predlogi, kako obdržati solidarnost med generacijami. Nekateri govorniki so poudarili, da bi bili znanje in izkušnje starejših lahko mlajšim v dragoceno pomoč in podporo. (sč)

OPČINE - Povečano delo v odlagališču po uvedbi »nagrada« za ločeno zbiranje

Več zbiranja odpadkov

Odkar je občinska uprava uvedla nagrade za ločeno zbiranje odpadkov, se je delo v zbirnem centru za odpadke na Opčinah občutno povečalo. Tako ocenjuje Albert Štoka, uslužbenec podjetja AcegasAps, zaposlen v zbirnem centru. V odlagališču (na sliki desno) prihaja vse več ljudi in prinaša zbrane odpadke, od lesa in kartonov do plastike, pa tudi železnih predmetov, bele tehnike in gradbenega materiala.

Povečalo pa se je tudi delo zaposlenih v zbirnem centru. Kajti z uvedbo nagrad (odtegljajev pri plačevanju davka na odpadke Tares od 150 do 60 evrov) morajo uslužbenci za vsakega prinašalca odpadkov urediti ustrezno kartoteko, v katero morajo sproti vnašati podatke o odloženih odpadkih. Samo na ta način bo namreč mogoče sestaviti lestvico »najboljših zbirateljev odpadkov«, ki bo omogočila odtegljaje.

Pa se je zastavilo vprašanje, kako pripraviti kartoteko. Vse delo bi morali opraviti računalniško, a kaj ko osebe zaposlene v zbirnem centru ni računalniško usposobljeno! Zasilno jim sedaj pomaga uradnica, ki prihaja nekaj ur dnevno v odlagališče, a ne krije celotnega urnika zbirališča na Opčinah (od ponedeljka do sobote od 7. do 19. ure). Morda bi ne bilo napak, ko bi zaposlene pred uvedbo nove službe primerno računalniško usposobili, so ocenili uslužbenci.

Občani se morajo - za udeležbo na natečaju tržaške občine o ločenem zbiranju odpadkov - prijaviti. Ko prinesejo material na odpad ga uslužbenci zabeležijo po posebnih tabelah, ki jih je posredovalo podjetje AcegasAps. Ob koncu leta bo občina sestavila lestvico. Prvih sto bo deležno odtegljaja 150 evrov pri plačilu davka na odpadke Tares, naslednjih 150 bo prejelo za 100 evrov odtegljaja, nadaljnjih 150 pa po 60 evrov.

Na ta način naj bi občina spodbudila ločeno zbiranje odpadkov, so menili občinski upravitelji.

Ampak: natečaj za odtegljaje davka Tares skriva pravo zagonetko.

Razkrila jo je rajonska svetnica na Zahodnem Krasu Tanja Conestabo. Na zadnji rajonski seji je vložila vprašanje, v katerem spominja, da je občinska uprava razpisala natečaj za odtegljaje pri plačilu davka Tares na podlagi 13. člena bis pravilnika. V tem členu piše, da bodo deležni od-

TANJA CONESTABO

KROMA

tegljaja v višini 20 odstotkov davka Tares vsi občani, ki se bodo izkazali pri ločenem zbiranju odpadkov. Občinski natečaj pa predvideva nagrade le za prvih 500 uvrščenih. Zato je svetnica Conestabo vprašala, ali bodo tudi drugi deležni olajšave - kot predvideva pravilnik - ali ne.

M.K.

PROSEŠKA POSTAJA - Dosežek prehrabnega podjetja Descò

Kuhinja vredna 6.000.000 €

Prehrabno podjetje Descò je včeraj na Proseški postaji odprlo novo centralno kuhinjo. Razteza se na 3.140 kvadratnih metrih (skupaj s funkcionalnim zemljiščem meri objekt kakih 5 tisoč kvadratnih metrov) in ima zmogljivost 8 tisoč obrokov hrane dnevno. Centralna kuhinja bo zaposlovala 75 proizvodnih delavcev (50 žensk in 25 moških) ter 15 administrativnih uslužbencev, delo bo potekalo v treh izmenah. Celotna investicija v prehrabni obrat je vredna več kot 6 milijonov evrov.

Podjetje Descò deluje na področju organiziranja prehrane že od leta 1960. Dolgo let je imela svoj sedež pri Domju v dolinski občini. Po združitvi z videmskim podjetjem Cogeturist leta 1992 je razširilo svojo dejavnost na širše območje Furlanije-Juljske krajine; od leta 2005 sodi v skupino Camst, ki šteje skupno več kot 920 zaposlenih. Lani je Descò ustvaril 13,6 milijona evrov prometa in zaposloval kakih 200 uslužbencev.

Večina v novi kuhinji proizvedenih obrokov je namenjenih šolam, vrtcem in socialno-skrbstvenim zavodom v tržaški občini. Nov objekt zagotavlja najvišje varnostne in higienske standarde, je poudaril direktor podjetja Giuseppe Semeraro. Pri načrtovanju in izvedbi objekta so bili uvedeni vsi možni ukrepi za zmanjšanje škodljivih vplivov na okolje ter

Kuharska ekipa v novi centralni kuhinji podjetja Descò

KROMA

stroškov za energijo. Objekt je opremljen s sodobnim sistemom prežvekanja z uporabo odpadne toplote iz izhodnega na vhodni zrak in zajemom toplote iz hladilnih komor. Poslojje obsega dve nadstropji, v pritličju se nahajajo proizvodni prostori, v

prvem nadstropju pisarne, pomožni, skladiščni in tehnični prostori, hladilni in energetski sistem. Parkirišče obsega 80 parkirnih mest; 50 jih je namenjenih zaposlenim, dve invalidom, 8 za stranke in 20 za delovna vozila.

DEMOKRATI Tudi Rosato se je opredelil za Renzijsko

Tudi poslanec Ettore Rosato se je v pričakovanju decembrskih primarnih volitev v Demokrati stranki opredelil za Mattea Renzijsko. »Župan Firenc je prava osebnost za vodenje stranke,« je na včerajšnjem srečanju na Pomorski postaji dejal Rosato. Poleg njega je o Trstu in državni politiki spregovoril župan Roberto Cosolini, ki tudi sam ne skriva simpatij za Renzijsko.

Od treh tržaških parlamentarcev se je Rosato doslej edini javno opredelil za novega tajnika stranke. Senator Francesco Russo najbrž čaka na odločitev ministrskega predsednika Enrica Lette, senatorka Tamara Blažina pa se bo opredelila v prihodnjih dneh.

OPČINE - Dr. Christian Gostečnik gost društva Finžgarjev dom

Zanimivo in dragoceno predavanje o psiholoških vidikih vzgoje otrok

Za številne poslušalce, ki so se odzvali povabilu odbornikov društva Finžgarjev dom, je bilo srečanje z dr. Christianom Gostečnikom izredno in posebno doživetje. O odličnosti predavatelja govori že dolg spisek njegovih študijskih naslovov: doktorat na klinični psihologiji na Argosy University in Chicago, doktorat psihologije v Ljubljani, doktorat teologije, je psihoterapevt, predavatelj na dodiplomskem in podiplomskem magistrskem in doktorskem študiju, je ustanovitelj (in vodja) Franciškanega družinskega inštituta; samo naslovi njegovih objavljenih knjig in študij obsegajo več strani. Poslušalci so bili v soboto še dodatno prijetno presenečeni, saj dr. Gostečnik nagraduje svoje veliko znanje s posebnim darom: svoje poznavanje stroke zna posredovati na nevsiljiv, razumljiv in mestoma celo duhovit način. Besede predavatelja so se dotikale prav vsakega človeka, saj so se nanašale na odnos s starši, na temeljno čutenje, ki ga vsakdo izmed nas nosi s seboj vse življenje in ki postane podlaga tudi za odnose, ki jih vzpostavljamo kot odrasli.

Ozavestili smo lahko, kako globoko, nenadomestljivo vlogo sta oba starša imela za naše življenje, kako so učinki njihovega odnosa do nas prisotni tudi takrat, ko njih ni več z nami. Ljubeca prisotnost ali odsotnost enega ali obeh; čutenje sprejetosti ali zavrnjenosti, zaupanja ali nezaupanja v otroka, bodo dali našemu življenju določen »pečat«. Kar starš verja-

me o svojem otroku, to njegov otrok dela, to otrok »postane«.

Potrebno je vedeti, da je pri vzgoji nenadomestljiva tako ljubeca prisotnost očeta kot od mame. Odsotnega očeta bo npr. sin /hči iskala vse življenje; mladostnik bo iskal odnos z njima, oz. klical njuno pozornost, morda tudi na tragične načine. Starš, ki se podzavestno ukvarja s svojimi nerešenimi težavami, ne zmore brezpogojno ljubiti in verjeti v lastnega otroka, ne zaveda se, da je največja vrednota prav imeti svojega otroka.

Pomembno je vedeti, da pozitivne in negativne vzorce obnašanja nevede prenašamo dalje na odnose z drugimi (v novi družini, do otrok, pa tudi do druž-

be, na delu, s prijatelji). Pozitivno pa je, da z eventualnimi negativnimi vzorci lahko prekinemo, potrebno pa je, da jih najprej ozavestimo.

Na srečanju je predsednica Finžgarjevega doma Lučka Peterlin Susič povabila vse navzoče na celoten ciklus predavanj in jih opozorila še posebej na naslednje, ki bo v četrtek, 21. novembra na temo Kako prepoznati in pomagati človeku v stiski. Govorila bosta Roberta Sulčić, psihologinja z oddelka za zdravljenje zasvojenecv nelegalnih snovi, in goriški psihater, nekdanji vodja službe za zdravljenje alkoholikov in zasvojenecv s psihoaktivnimi drogami Bernard Špacapan. **A.P.**

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 19. oktobra 2013

ETBIN

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 18.13 - Dolžina dneva 10.46 - Luna vzide ob 18.25 in zatone ob 8.55

Jutri, NEDELJA, 20. oktobra 2013

IRENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj C, zračni tlak 1015,7 mb ustaljen, vlaga 73-odstotna, 2 km/h vzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,4 stopinje C.

Lekarne

Danes, sobota, 19. oktobra 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 - 040 631785.

www.farmacitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih sto-

ritvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Cattivissimo me 2«.

ARISTON - 18.15, 21.30 »Emperor«; 16.30, 20.00 »Las Acacias«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 18.15, 20.00 »Il grande orso«; 21.30 »Fedele alla linea«.

FELLINI - 15.30 »I Puffi«; 17.00 »Vado a scuola«; 18.30 »Sacro Gra«; 20.15, 22.00 »Oltre i confini del male«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Gloria«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.50 »Two mothers«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Giovani ribelli«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.00 »2 na muhi«; 14.40 »Avioni«; 16.20 »Avioni«; 18.00, 20.10, 23.15 »Čefurji raus!«; 18.00 »Falsifikator«; 20.20, 21.10, 22.40 »Gravitacija 3D«; 14.00, 16.05, 18.10 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 13.15, 13.40, 15.35, 16.50 »Jaz, baraba 2«; 18.15 »Kapitan Phillips«; 20.15, 23.10 »Maceta ubija«; 16.30 »Malavita«; 18.40, 21.05, 22.25 »Načrt za pobeg«; 18.55 »One direction - To smo mi«; 22.30 »Samo Bog odpušča«; 14.00, 16.10 »Snrkci«; 13.30, 15.50 »Turbo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Gravity«; Dvorana 2: 16.30, 20.15, 22.15 »Escape plain - Fuga dall'inferno«; 18.30 »Cattivissimo me 2 3D«; Dvorana 3: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Aspirante vedovo«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cose nostre - Malavita«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una piccola impresa meridionale«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.30, 17.45, 20.00, 21.20 »Cattivissimo me 2«; 15.05, 17.10, 19.15 »Cattivissimo me 2 3D«; 15.45, 18.00, 20.10, 22.10 »Aspirante vedovo«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.05 »Gravity 3D«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Escape plain - Fuga dall'inferno«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Giovani ribelli«; 15.25, 17.40, 20.00, 22.10 »Una piccola impresa«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 2: 17.30, 22.00 »Aspirante vedovo«; 20.15 »Sacro Gra«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.10 »Cose nostre«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.10 »Escape plain«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Una piccola impresa meridionale«.

Prireditve

»EVROPA: ZVEZA NARODOV ALI ZADOLŽENIH?« - SKD F. Prešeren vabi na predavanje Monie Benini, avtorice knjige »La guerra dell'Europa« in antropozofa Marca Vincija, ki bo v italijansčini in bo potekalo v zgornji dvorani občinskega gledališča v Boljuncu danes, 19. oktobra, ob 20.15.

OBČINA ZGONIK in Tržaško ornitološko društvo vabita na 25. ornitološko razstavo »Brez meja«, ki bo v prostorih OŠ Lojzeta Kokoravca - Gorazda v Saležu danes, 19. oktobra, 10.00-19.00 in v nedeljo, 20. oktobra, 9.00-16.00.

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ MAČKOLJ vabi na ponovitev zlate maše Franca Vončine, ki bo v nedeljo, 20. oktobra, ob 15. uri v župnijski cerkvi. Po sv. maši pa bo v Stari šoli srečelov v korist misijonov.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 20. oktobra, na sporedu predstava »Ačih« v izvedbi Šentjak-obskega gledališča iz Ljubljane. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulenj). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

L'ARMONIA in Zadruga Kulturni dom Prosek Kontovel predstavljata glasbeno komedijo v tržaškem narečju »I TuttofaBroduei consiglia: Mai molar... L'Agenda« v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri. Vabljeni!

OBČINA DOLINA IN POKRAJINA TRST V SODELOVANJU S KD FRAN VENTURINI DOMJO vabijo na prireditve »30 let z glasbo v duši«, ob priliki 30. obletnice ustanovitve in delovanja OPZ Fran Venturini, v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

REVIJA ZBOROV DEVINSKE DEKANIJE - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na 14. revijo zborov devinske dekanije, ki bo v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri v cerkvi sv. Roka v Nabrežini. Nastopili bodo: OCPZ Mavhinje, MIPZ župnije sv. Janeza Krstnika, ŽeCPS Zgonik, ŽeCPZ Mavhinje, Farni zbor Šempolaj, CMePZ Devin, CPZ Nabrežina.

ŠDK CEROVLJE-MAVHINJE in JUS CEROVLJE
prirejata v **NEDELJO, 20. oktobra 2013**
20. JESENSKI POHOD NA GRMADO IN OKOLICO
Vpisovanje od 9.30 do 10.30 na začetku vasi.
PRISRČNO VABLJENI VSI LJUBITELJI NARAVE!

SKD TABOR - Opčine
in
SKD GRAD - Bani

vabita na
JESENSKI POHOD
KAJ SE SKRIVA
PRI SOSEDIH?

v nedeljo, 20. oktobra
zbirališče ob 10.00 uri

v Prosvetnem domu na Opčinah

rov vabi na 14. revijo zborov devinske dekanije, ki bo v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri v cerkvi sv. Roka v Nabrežini. Nastopili bodo: OCPZ Mavhinje, MIPZ župnije sv. Janeza Krstnika, ŽeCPS Zgonik, ŽeCPZ Mavhinje, Farni zbor Šempolaj, CMePZ Devin, CPZ Nabrežina.

SKD TABOR IN SKD GRAD vabita na »Jesenski pohod - Kaj se skriva pri soseidih?«. Zbirališče v nedeljo, 20. oktobra, ob 10. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

ALT- Združenje državljanov in družin iz Trsta za preprečevanje odvisnosti organizira posvet na temo Konoplje - med užitkom in nezadovoljstvom: 21. oktobra ter 4. novembra, 17.00-19.00 v dvorani »Spazio Villas« (bivša umobolnica pri Sv. Ivanu). Toplo vabljeni.

DSI vabi v ponedeljek, 21. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Gost večera bo profesor za etnologijo Balkana in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani dr. Božidar Jezernik. Na sporedu bo razgovor o njegovi novi knjigi »Goli otok - Titov gulag«. Začetek ob 20.30.

GLASBENA MATICA prireja slovesno otvoritev šolskega leta 2013-14 in nagrajevanje najboljših učencev v sredo, 23. oktobra, ob 18.30 v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah. Vljudno vabljeni.

SKD VIGRED vabi v sredo, 23. oktobra, ob 18.00 v Štalco v Šempolaju na predavanje na temo »Kako s hrano premagamo, preprečimo žolčne kamne in sladkorno bolezen«. Predavala bo strokovnjakinja za zdravo prehrano Marija Merljak.

ANTROPOZFSKO ZDRUŽENJE - Skupina Fortunato Pavis, Ul. Mazzini 30, vabi na dve zanimivi predavanja na temo »Človek kot harmonična sinteza«; prvi del v petek, 25. oktobra, ob 20.00, drugi v soboto, 26. oktobra, ob 17.30. Predaval bo prof. Michele Codogno.

GLASBENA MATICA v sodelovanju s SSG, v sklopu Mednarodnega Festivala Kogojevi dnevi, vabi na »Avtorski večer Milka Lazarja« - Vasilij Melnikov, violina; Milko Lazar, čembalo, v petek, 25. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi na okroglo mizo na temo »Slovinci v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem: vizija prisotnosti« v petek, 25. oktobra, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II).

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v soboto, 26. oktobra, na ogled komedije »Ona - on«. Igrata Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Začetek ob 20.30.

SKD IGO GRUDEN vabi na kulturni večer »Jevnica«, ki bo v soboto, 26. oktobra, ob 20. uri v kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Sodelujejo: MePZ Igo Gruden, MePZ Jevnica, Leseni rogisti, gledališka skupina Kolenc in ansambel Mesečniki.

COROVIVO - deželno zborovsko tekmovalno v organizaciji USCI FJK in ZSKD bo v nedeljo, 27. oktobra, v tržaškem Kulturnem domu z 2 tekmovalnima koncertoma, prvim ob 14.30, drugim ob 17.30. Od skupno 11 zborov na deželni ravni bo tekmovalo tudi 5 slovenskih: MePZ Lipa iz Bazovice in MoPZ Jezero iz Doberdoba (na 1. koncertu) ter OPZ Fran Venturini iz Domja, MePZ F.B. Sedej iz Števerjana in ŽPS Stu ledi iz Trsta (na 2. koncertu). Ob 20.45 bo gala zaključni koncert z razglasitvijo rezultatov in nastopom najboljših zborov ter podelitvijo 3. velike nagrade »Gran Premio Corovivo«. Info: www.zskd.eu.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega vabi na ogled komedije »Krojač za dame« v nedeljo, 27. oktobra, ob 19.00 v društveni dvorani v Prebenegu. Nastopa Mladinska gledališka skupina Slovenskega kulturnega kluba. Režija: Maruška Guštin in Patrizia Jurinčič. Vstop prost.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM - Opčine: nedelja, 27. oktobra, ob 18. uri gledališka predstava - komedija Tone Partljič: »Nasvidenje nad zvezdami«, režija Jože Kranjc v izvedbi Gledališča pod kozolcem Šmartno ob Paki. Vabljeni!

SEKCIJA VZPI - ANPI ANTON UKMAR - MIRO PROSEK KONTOVEL vabi v torek, 29. oktobra, ob 20.00 v Kulturni dom Prosek Kontovel na otvoritev razstave »Ko je umrl moj oče«. Predstavili jo bodo mag. Metka Gombač, dr. Boris M. Gombač in dr. Dario Mattiussi. Sodelujejo SDD Jaka Stoka ter Valentina in Marko Sancin. Razstava bo odprta 30., 31. oktobra ter 2. novembra, od 17. do 20. ure, 1. novembra od 14. do 20. ure in v nedeljo, 3. novembra, od 10. do 13. ure.

LIKOVNA RAZSTAVA Neve Pertot v kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) bo na ogled do nedelje, 3. novembra.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt do 20. oktobra.
Tel. 040-229439

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. št.: 340-3814906.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 335-1624285.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Brišički 18. Tel. 339-2019144.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel.: 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208553.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št.: 040-299985.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

V RICMANJIH 175 je odprl osmico Jadran. Tel. 040-820223.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

14. REVIIJA ZBOROV DEVINSKE DEKANIJE

v nedeljo, 20. oktobra 2013, ob 17. uri

v cerkvi sv. Roka v Nabrežini

Nastopili bodo:

OCPZ Mavhinje, MIPS župnije Devin, Štivan in Medja vas, ŽeCPS Zgonik, ŽeCPZ Mavhinje, Farni zbor Šempolaj, CMePZ Devin, CPZ Nabrežina

Čestitke

Danes praznuje v Nabrežini *te-ta MARI BLASON 104. rojstni dan. Mnogo zdravja in dobrega počutja ji želimo Fatina, Elio, Renato in Miranda z družinama.*

Včeraj je *TIŠLER* z *Repniča imel okroglo obletnico. Danes zvečer bomo jeli in pili in slavljenca vlekli za uho. Vse najboljše, prijatelji.*

Dobrodošel *JAN!* Mamici odbojnici *Anni* in očku *Petru* čestitke, sestrici *Alice* mirne noči, *Janu* pa igri ve dni. Vsi pri kulturnem društvu *Valentin Vodnik*.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA obvešča starše dijakov, da bodo v petek, 25. oktobra, potekale na šoli volitve za obnovo razrednih svetov s pričetkom ob 18.30. Ob tej priložnosti se bodo starši lahko pogovorili z razredniki. Sledile bodo volitve predstavnikov staršev v razredne svete.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da je na www.vsopcine.it objavljen razpis za izbor sodelavcev za projektno delo. Termin za prijavo zapade 28. oktobra.

Izleti

IZLET V BENEČIJO z ogledom Čedada, Špetra, Landarske jame in obiska na Burnjak prirejajo v nedeljo, 20. oktobra, Društvo Slovencev miljske občine K. Ferluga, KD Istrski grmič-Škofije in KD Hrvatini. Avtobus odide iz Milj (avtobusna postaja) ob 7.30, povratek predviden v večernih urah. Za vpis in info pokličite na 347-5853166.

SKD PRIMOREC prireja 7. in 8. decembra dvodnevni izlet v predbožični Trento, Innsbruck in Chiemsee. Vpisovanje samo še v ponedeljek, 21. oktobra. Info na tel. 040-214412.

SPDT vabi na izletniško turo v nedeljo, 27. oktobra. Prehodili bomo odsek poti po Robu, ki se vije po razglednem grebenu med Colom in Predmejo nad Vipavsko dolino. Na izlet se bomo podali z osebnimi avtomobili, zbirališče ob 7.30 na Opčinah pred hotelom Danev.

Obvestila

AŠD MLADINA vabi na tečaj Belly Gym - oblikovanje ženskega telesa, ki bo ob ponedeljkih od 11. do 12. ure v bivšem rekreativju v Križu. Vodi uč. Yasmin Anuby.

PILATES - Skupina 35-55 in vzgojiteljica Sandra sporočata, da se v telovadnici nižje srednje šole v Dolini vrši vadba ob torkih in petkih: 18.30-19.30 Pilates body tehnika; 19.30-20.30 Pilates I.

ACEGAS-APS in Rajonski svet za Zahodni Kras prireja »Ekološko soboto« (oddaja odpadkov) danes, 19. oktobra, na območju javnega parkirišča Mandrija na Proseku z urnikom od 9. do 17. ure.

KD MELODIJA

vabi na

VEČER z Ano ur'co al' pej dvej

Gosta večera

Vokalni tercet KD Karla

Štreklja iz Komna

in Aleksij Pregarc

NEDELJA, 20. oktobra, ob 17. uri

Prosvetni dom na OPČINAH

POSKUS VOŽNJE BY MTK - Mladinski Trebensi Krožek prireja brezplačen poskus vožnje za mlade med 14. in 18. letom. Prireditelj bo potekala danes, 19. oktobra, na strehi veleblagovnice »Le Torri d'Europa« ob 14.00. Info in vpis na 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebece@gmail.com.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 19. oktobra, ob 14.30 odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Žireh (ob 19.00); v torek, 22. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah pevska vaja.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih 17.00-18.00 in 18.00-19.00 v prostorih M. Čuk na Repentabrski ul. 66. Info in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 346-1852697 (Petra).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; cheer skupina mladinke (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 20.00-21.30; osnovna motorika za najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Repentabrska ul. 66). Vpis in informacije: info@cheerdancemillemium.com, 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan).

GLEDALIŠKA SKUPINA za otroke in mlade bo delovala letos v Finžgarjevem domu na Opčinah vsak četrtek od 16.30 do 17.30 (osnovnošolci) in od 17.30 do 18.30 (srednješolci in višješolci). Vabljeni novi člani!

UNINT - Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk na »Bienalo sodobne umetnosti - Enciklopedična palača« v Benetke, v nedeljo, 20. oktobra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

ŠKD CEROVLJE-MAVHINJE IN JUS CEROVLJE prirejata v nedeljo, 20. oktobra, 20. jesenski pohod na Grmado in okolico. Vpisovanje od 9.30 do 10.30 na začetku vasi. Prisrčno vabljeni ljubitelji narave!

ŽUPNIJA RICMANJE vabi v ponedeljek, 21. oktobra, k sv. Uršuli v Log. Slovesna sv. maša bo ob 17. uri. Dobrodošli!

KRU.T obvešča, da bo v ponedeljek, 21. oktobra, ob 15. uri stekla na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, delavnica »Izražanje preko barve« z umetnico in likovno terapevtko Luiso Tomasettig. Dodatne informacije in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD DRAGO BOJAN - GABROVEC organizira tečaj zembe. Informativni sestanek s poizkusom bo v ponedeljek, 21. oktobra, ob 20. uri v domu Briščiki. Toplo vabljeni.

BIOTERAPIJA V BAZOVICI - v oktobru bodo srečanja v Bazovskem domu (Ul. I. Gruden 72/1) v torek 22., sredo 23. in četrtek, 24. oktobra, 17.00-19.00 (info 040-226386 Magda).

KD SLOVAN S PADRIČ organizira v sodelovanju s KD Skala tečaj slovensčine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 22. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu

Skala v Gropadi. Za vpisovanje in informacije: jan.grgic@alice.it ali pa 349-7386823 (v večernih urah).

KROŽEK KRATKOČASNE MATEMATIKE, nadaljevalec zabavne in razvedrilne matematike, prične z nizom srečanj v torek, 22. oktobra, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Vabljeni vsi, tako novi kot stari ljubitelji matematike.

JUS KONTOVEL sklicuje redni občni zbor v sredo, 23. oktobra, ob 20.30 v telovadnici na Kontovelu. Občni zbor je volilne narave.

PRAVLJIČNE URICE v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), ob 16.30 za otroke iz vrtca in ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred): sredo, 23. oktobra, in sredo, 20. novembra. Biserka Cesar bo pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«.

KULTURNO DRUŠTVO SLOVAN s Padrič vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 24. oktobra, ob 19.00 v prvem in 20.00 v drugem sklicanju v turistični kmetiji Igorja Grgiča na Padričah.

SKD TABOR - NOVINARSKI KROŽEK za srednješolce 1. in 2. razredov. Prvo srečanje v četrtek, 24. oktobra, 17.00-18.30.

ČEBELARSKI KONZORCIJ za Tržaško pokrajino obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 25. oktobra, 18.00-19.30. Info: cons.apicoltoritrieste@gmail.com.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA NA PROSEKU - Rajonski svet za Zahodni Kras in vaške organizacije prirejajo razstavo in pokušjo fanclav z dušo, ki bo v soboto, 9. novembra, ob 18. uri na sedežu rajonskega sveta. Vabimo vaščane in vaščanke, ki želijo razstavljati svoje dobrote, da se prijavijo do petka, 25. oktobra, v uradu rajonskega sveta na Proseku št. 159 ali preko telefonske številke 040-225956.

AŠZ JADRAN obvešča, da lahko še dobite abonmaje za 12 domačih tekem državnega prvenstva C-lige v košarki pri društvenih odbornikih ali direktno pri blagajni prihodnje domače tekme dne 26. oktobra ob 20.30.

TKD PREGARJE organizira 26. in 27. oktobra 8. gobarski praznik na Pregarjah. V soboto bo igral Mambo kings, v nedeljo bogata ponudba gob-jih jedi, stojnic in razstava gob. Ob 10.30 gobarski pohod, ob 14.00 zabava z ansamblom Erazem in Fantje s Praprotno. Vstop prost.

KLUB NATURA vabi vse, ki so že opravili 4-urno uvodno delavnico, na celodnevni tečaj 1. stopnje metode EFT v nedeljo, 27. oktobra. Mentorica certificirana AAMET Pika Rajnar. Tečaj bo potekal na sedežu krožka Kru.t, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it, kjer se lahko prijavite in dobite podrobnejše informacije.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA NA PROSEKU - Rajonski svet za Zahodni Kras vabi proseške in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo 4. pokušnje vin, ki bo 11. novembra na dvorišču rajonskega sveta. Razstavljalci naj se javijo v tajništvu do 31. oktobra ali na tel. št. 040-225956.

PROGRAM ZA DIJAKE - Dijaški dom S. Kosovel in Slov.I.K. organizirata od 8. novembra dalje program »Podjetništvo v slovensčini... od A do Ž«, ki združuje različne vsebine (podjetništvo, dizajn, računalništvo, nastopanje v javnosti, kreativnost...), potekal bo ob petkih popoldne. Rok za prijavo je 31. oktober. Program in prijavnica: www.slovik.org. Info: info@slovik.org ali 040-573141.

TELOVADBA ZA GOSPEV ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra vabijo na telovadbo za razgibanje in za zdravo hrbtenico vsak torek, 9.00-10.00.

SK DEVIN prireja »smučarski sejem« od srede, 6. do nedelje, 17. novembra, v nakupovalnem centru v Devinu (zraven avtocestnega izvoza). Zbiranje rabljene opreme: sredo, 6. in četrtek, 7. novembra, 10.00-19.30. Prodaja: sobota, 9. in 16. novembra,

10.00-19.30 in nedelja, 10. in 17. novembra, 10.00-19.30, od ponedeljka, 11., do petka, 15. novembra, 15.30-19.30. Prevzem neprodane opreme: ponedeljek, 18. in torek, 19. novembra, 10.00-19.30.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat seja: petek, 8., 18.00-21.00; sobota, 9., 16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira kuharski tečaj pod vodstvom Vesne Guštin. Tečaj se bo odvijal 9., 16., in 23. novembra v jutranjih urah. Število je omejeno. Za vpis in info: 040-327053 ali 346-9520796 (Alenka).

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

Poslovni oglasi

PRODAM NA OPČINAH stanovanje 60 kv.m.

Kličite v večernih urah

tel. 040-228932

Mali oglasi

BOX za avto dajem v najem v Ul. Trisino 15 (v bližini bolnice Burlo), 14 kv.m., luč, voda. Cena: 130,00 evrov. Tel. 347-7334719.

IŠČEM KNJIGO za 4. letnik oddelka za geometre na zavodu Ž. Zois »Zaporedja - diferencialni in integralni račun« zbirka vaj DZS. Tel. št.: 338-1492876.

IŠČEM knjige za 3.A razred znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel. št.: 340-9336374.

POSOJAM na dom napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel: 339-8201250.

PRODAM otroške smuči (75 cm) in palčke (70 cm) za 20,00 evrov ter nove roza-bele pancerce št. 28 in 1/2 za 20,00 evrov in oranžne tecnica št. 28 za 10,00 evrov. Tel. št.: 347-7387623.

PRODAM peč na drva za centralno kurjavo buderus, logana GK 201. Tel. št.: 349-4077695.

PRODAM po ugodni ceni odprt ape 50, ojačen na 80 kub. cm, v dobrem stanju. Dimenzije: 120x140x25 (cm). Tel. št.: 040-2296038.

PRODAM trivrstno diatonično harmoniko, CFB, manjši model, akord, slakov gumb, cena 1.200 evrov (po dogovoru). Tel. št.: 346-8321835.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Trst potrebuje rabljene slo-it. in it.-slo. slovarje (Šlenc) ter SSKJ. Tel. št.: 040-573141.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog in utrjevanju slovenskega jezika osnovnošolskim otrokom in/ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 346-1080342.

V BOLJUNCU na G'rici prodajamo novo stanovanje, A-kategorije, 96 kv.m.: dnevna soba - kuhinja, dve sobi, kopalnica, velika terasa, klet in parkirni prostor. Tel.: 328-6923343.

ZIMSKA OPREMA, 4 gume s platišči Nokian WR G2 205/55 R16 91H, prevoženih 3000km za modele Ford in Volvo na 5 lukenj. Cena 500,00 evrov. Tel. 335-8045700.

Prispevki

V spomin na Ines in Valterja Valiča darujeta hči Anna in sin Iztok z družinama 25,00 evrov za TPPZ Pinko Tomažič, 25,00 evrov za cerkev sv. Jer-

neja na Opčinah, 25,00 evrov za pevski zbor Vesela Pomlad z Opčin ter 25,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Sergiovega očeta Giulianota darujejo Katja in Jožko, Debora in Sandro ter Laura in Boris 60,00 evrov za TPPZ Pinko Tomažič.

V spomin na našega Pepija Čuka darujeta Mira in Sara z družino 100,00 evrov za Pevski zbor Vasilij Mirk.

V spomin na Bruna in Steva Zaharja darujeta Marija in Ludvik Hrvat 50,00 evrov za Mepz Slovenec-Slavce.

Ob obletnici smrti dragega Franca Abrama darujeta žena in hči 40,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Borštu.

V spomin na dragega moža in očeta Pepija Čuka darujeta Božica in Tanja 100,00 evrov za SKD Tabor, 100,00 evrov za Knjižnico P. Tomažič in tovariši, 100,00 evrov za negovanje spomenikov NOB na Opčinah, 100,00 evrov za sekcijo VZPI Anton Ukmar na Proseku-Kontovelu, 100,00 evrov za KD Prosek-Kontovel in 200,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na drago Nadjo Rapotec darujeta Mariagrazia Visintin in Ludmila Rapotec 40,00 evrov za SKD Slovenec.

V spomin na drago hčerko Nadjo Rapotec daruje mama Dora 50,00 evrov za SKD Slovenec, 25,00 evrov za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec in 25,00 evrov za cerkev v Borštu.

V spomin na drago sestro Nadjo Rapotec daruje brat Boris z družino 50,00 evrov za SKD Slovenec in 25,00 evrov za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec.

V spomin na Pepija Čuka daruje Egon Guštin z družino 50,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Pepija Čuka darujeta Zdenka in Mira 50,00 evrov za ŠD Kontovel.

V spomin na Pepija Čuka darujeta Božica in Tanja 100,00 evrov za Zadruško Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Vida Štoka Babič daruje 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

Namesto cvetja na grob Lucianota Zaccarie daruje Pepi Čuk 20,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

V spomin na Lucianota Zaccario darujeta Maria in Anita s palacina 20,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

V spomin na Lucianota Zaccario daruje Palmira Bukavec 30,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

V počastitev spomina na Marijo Husu darujejo soletniki s Proseka in Kontovela 80,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

V spomin na Silviota Veroneseja in Lucianota Zaccario daruje Berta Bukavec 40,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

V spomin na dragega Pepija Čuka daruje Egon Bukavec 30,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

Zapustil nas je naš dragi

Vilko Sancin

Žalostno vest sporoča

nečakinja Geni z družino

Pokojnik bo ležal v Ulici Costalunga v ponedeljek, 21. oktobra, od 10.30 do 11.30. Sledil bo pokop na pokopališču v Dolini ob 12.00.

Dolina, 19. oktobra 2013
Pogrebno podjetje Alabarda

19.10.1997

19.10.2013

Janko Guštin

Vedno v našem spominu.

Družina

MUZEJ REVOLTELLA - Včeraj odprtje retrospektivne razstave

Izjemna dela tekstilne umetnice Jagode Buić

Postavitev v pozdrav vstopu Hrvaške v EU - Ugledni gostje na odprtju

Govorniki na včerajšnji predstavitvi razstave Jagode Buić

KROMA

Včeraj so v muzeju Revoltella v Trstu otvorili obsežnejšo retrospektivno razstavo z naslovom »Theatrum mundi« izjemne hrvaške tekstilne umetnice Jagode Buić. Monumentalne tekstilne skulpture, tapiserije, reliefni objekti iz raznovrstnega papirja s filigranskimi posegi, makete za scenografije, osnutki za kostume, obleke in video iz leta 1983 so na ogled v zadnjih dveh nadstropjih, ki sta po načrtu Carla Scarpe primerni za postavitve sodobnih likovnih del. Občinski odbornik za kulturo Franco Miracco je poudaril, da želijo počastiti vstop Hrvaške v Evropsko unijo, medtem ko je direktorica muzeja Maria Masau Dan izpostavila že utečeno sodelovanje s Hrvaško, saj je pred trinajstimi leti bila v istih prostorih slikarska razstava Eda Murtića.

Direktor Muzeja MUO iz Zagreba Miroslav Gašparović je izrazil veselje ob sodelovanju za postavitve tako obsežnega in popolnega prikaza različnih likovnih stvaritev svetovno poznane umetnice. Umetnostni zgodovinar Luciano Caramel je govoril o vsestranski umetnici, ki jo označuje ženska občutljivost in obnavlja motive zgodovinskega spomina, da postanejo del doživljene sedanjosti in s tem že spomin preteklosti. Definicija tekstilne umetnice ima zato denotativni in ne konotativni pomen.

V svojem posegu se je Predrag Matvejević zaustavil pri pojmovanju tapiserije, ki se v primeru Jagode Buić razlikuje, saj gre za laično konotacijo, umetnica pripada generaciji, ki je odklanjala smernice socialnega realizma in ubrala pot poetične prenovne.

Umetnostni kritik Tonko Maroević je definiral umetničin pristop work in progress, v skladu s tokovi sodobne umetnosti v duhu neoavantgarde. Močno evokativno moč imajo že sami materiali, ki se jih umetnica poslužuje, prestopijo na raven mita že zaradi zgodovine materiala samega. Umetnica je izredno avtonomna v likovnem izrazu, njena dela prežema organskost in izjemna vitalnost. Sposobna je stalne prenovne v soočanju s specifičnimi življenjskimi problemi, kar odseva smisel za katarzo.

Jagoda Buić posveča svoje razstave različnim mojstrom, ki jih posebej ceni. V katalogu k razstavi bremo posvetilo, ki ji je še posebej pri srcu. Spominja se Bože Košak Simčić, pomembne slovenske avantgardistke, ki se je rodila v Mariboru in je študirala na Bauhausu, srečali sta se v Rimu v petdesetih letih, v času ko je bil pomemben center sodobne umetnosti. Bila je pristna in prefinjena umetnica, izkušnje na Bauhausu so jo spremljale v doslednem načrtovalnem pristopu, zato bi ji rada Buićeva v bodoče postavila razstavo, da bi jo tudi širša javnost spoznala.

Jasna Merku

TOURING CLUB - V Trstu praznovali 100 let šolskega turizma

Zaradi gospodarske krize gre na šolske izlete manj dijakov

ŠKD CEROVLJE-MAVHINJE Jutri 20. jesenski pohod na Grmado

Športno kulturno društvo Cerovlje-Mavhinje in Jus Cerovlje prirejata jutri že tradicionalni jesenski pohod po pobočjih Grmade in okoliških vrhovih. Letos praznujejo okroglo 20. obletnico pohoda. Ta pobuda privablja že od samega začetka številne ljubitelje kraških naravnih lepote. Letos pa bo trasa še nekoliko bogatejša in zanimivejša.

Zbirališče pohodnikov bo od 9.30 do 10.30 na dvorišču bivše osnovne šole v Cerovljah. Pohodniki se bodo po gozdni označeni stezi najprej podali na Grmado, ki s svojimi 323 metri nadmorske višine predstavlja naravno mejo med tržaško in goriško. Z vrha sega pogled do Nanosa in Snežnika, tik pod Grmado pa na Cerovlje in Mavhinje ter okoliške vasi. Pot bo nato vodila na ogled jame Pejce, kar predstavlja novost letošnje trase. Ta jama je med prvo svetovno vojno služila kot bolnica za vojake. V njej so še danes vidni ostanki lesenih tramov in električne napeljave. Pohodniki se bodo nato podali v smeri Devina. Tu se odpira izreden razgled na devinski grad in na Tržaški zaliv vse do istrske obale, na drugi strani pa na Tržič in na gradeško obalo. Predvideni sta dve postojanki oziroma kontrolni točki na katerih bodo pohodniki dobili žig in požirek toplega čaja, da bo pot prijetnejša. Po približno treh urah hoje se bo gozdna steza ponovno spustila v Cerovlje, kjer bo pohodnike čakalo toplo kosilo na dvorišču bivše osnovne šole. Poskrbljeno bo za veselo družabnost s turnirjem v briškoli in raznimi ljudskimi igrami.

DRUŠTVO TOURISTI TRST - Jutri Obnovljeno društvo vabi na pohod od ustja Timave do Grmade

Letošnjega 30. septembra je bilo obnovljeno društvo CTT (Klub Touristi Trst-Club Touristi Triestini). Ustanovljeno leta 1884 in ukinjeno leta 1922, se je prepoznalo v motu Gibanje je življenje. Klub spodbuja srednjeevropsko identiteto, multikulturalnost, multietničnost, večjezičnost in multi-izpovednost mesta in ozemlja. Neprofitna organizacija je nestransarska in neverska ter spodbuja kulturo miru in izvaja vse ukrepe za spodbujanje družbene koristi v izključno dobrodelne namene.

Ponovno ustanovljeno društvo bo jutri organiziralo pohod od ustja Timave do Grmade. Odhod bo z avtobusne postaje št. 44 iz Ribiškega naselja ob 9.10 (avtobus št. 44 odpelje s trga Oberdank v Trstu ob 8.05). Zanimivosti izleta so hidro-geološko in arheološko bogato okolje ter zgodovinske postavitev na prelomu med Balkanskim in italijanskim polotokom. Pot se bo vila od ustja Timave na Kolišče vse do Medje vasi. Ogleдали si bomo jame in utrdbeno linijo, ter ob koncu, pred povratkom v Ribiško naselje bomo obiskali agriturizem Radetič.

Odhodi povratnega avtobusa ob: 16:11, 16:47, 17:31, 18:07, 18:51, 19:31, 20:11. Maksimalna višina: 290 m. Obisk Grofove jame/Caverna del fuoco stane 2 € na osebo. Jama ni osvetljena. Med pohodom bomo odstranjevali invazivne vrste strupene in rakotvorne rastline »Senecio inaequidens«, kot to zahteva Deželni zakon. Potrebna je primerna oprema in obutev.

V primeru slabega vremena, si bomo v Trnovci ogledali razstavo: »Prva svetovna vojna pri nas - zamolčani in dan zaključili v družbi na kmetiji Radetič v Medji vasi. Udeležba izleta je na lastno odgovornost. Klub Touristi Trst ne prevzema nobene odgovornosti za morebitno škodo oseb ali premoženja, do katere bi lahko prišlo ob ekskurziji.

FESTIVAL LATINSKOAMERIŠKEGA FILMA

Prvi večer z Allendejem

Drevo se bo v znamenju 40-letnice smrti čilskega predsednika Salvadorja Allendeja uradno začel festival latinskoameriškega filma. Ob 20. uri bo v mednarodnem centru za teoretsko fiziko (Obalna cesta 11) uvodni govor umetniškega direktorja Rodriga Diaza, ob 20.30 bodo podelili nagrado Salvador Allende za posebno občutljivost do latinskoameriških ljudstev, zgodovine in kulture - nagrajenec je nekdanji podtajnik za zunanje zadeve v drugi Prodijevi vladi Donato Di Santo. Sledil bo dokumentarec o čilskem državnem udaru La ultima batalla de Salvador Allende (r. Patricio Henriquez). Na uvodnem večeru je vstop prost.

Program je zelo bogat (www.cine-latinotrieste.org), filme bodo predvajali v muzeju Revoltella, baru Knulp, kulturnem domu v Hrvatinih in gledališču dei Fabbri, kjer bo niz neokrnjenih filmov Luisa Buñuela. Izkaznica združenja za

Salvador Allende

promocijo latinskoameriške kulture Apclai (12 evrov; za študente pa 5 evrov) omogoča ogled vseh filmov ter popust za Buñuelove filme.

Na Vrtiljaku tokrat škratek Kihec s prijatelji

Mali gledalci še niso pozabili volkove družine, kozličkov in vseh drugih junakov, ki so oblikovali prvo predstavo Gledališkega vrtiljaka, ko je že tu druga predstava letošnjega abonmaja s skupnico smešnih škratov. Predstava Ačih v izvedbi znanega Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane prikazuje namreč dogodivščine škratov s čudnimi imeni, ki od daleč malo spominjajo na Disneyevo Snežuljčico. Imenujejo se namreč Kihec, Posmrk, Kolcek in Zehec, zraven pa imamo še škratico, ki se imenuje Ačiha. V predstavitvi je poudarjeno, da gre za pravljico, ki tematizira problematiko drugačnosti in enakosti in prikazuje tipične zadrege iz vsakdanjega življenja najmlajših, za katere zadrege gre, pa nam povejo že imena škratov. Ob komičnih situacijah se otroci zabavajo in nasmejejo. Režija je bila zaupana Tatjani Peršuh, ki je predstavo poživila tudi z glasbo, katere avtor je Boštjan Narat in živahnimi kostumi (pri katerih še posebej izstopajo čudne pričeske živordečih las). Zamislila si jih je Nataša Peršuh. Kot vedno bosta v Marijinem domu pri Sv. Ivanu (ul. Brandesia 27) na sporedu dve predstavi, prva, za red Pingvin, se bo začela ob 16h, druga, za red Tjulenj, pa ob 17.30. Za prvo predstavbo so razprodani že vsi abonmaji, nekaj pa jih je na razpolago še za drugo predstavbo. Vsekakor so za obe predstavi na voljo posamezne vstopnice. Pred vsako izmed predstav bo otroke zaposlila animatorka ŠC Melanie Klein. Pa še priporočilo: otroci naj ne pozabijo prinesiti s sabo risbic o najljubših junakih iz prve predstave! (Lučka Susič)

Ptičja razstava v Saležu

Tržaško ornitološko društvo, ki je včlanjeno v italijansko Federacijo ptičjih rejcev F.O.I. prireja že 25. ornitološko razstavo Brez meja v osnovni šoli Lojzeta Kokoravca - Gorazda v Saležu. Zgodišča občina je dala pokroviteljstvo pobudi, osnovnošolci pa so ob tej priložnosti dali duška svoji kreativnosti in na risbah tudi sami upodobili nekaj ptičev. Obiskovalci si bodo razstavo lahko ogledali danes od 10. do 19. ure in jutri od 9. do 16. ure.

SLOVENIJA TA TEDEN

Vlada sega v vse bolj prazne žepe državljanov

DARJA KOCBEK

V Sloveniji je lani 744 tisoč ljudi najmanj enkrat potrebovalo pomoč humanitarnih organizacij. Rdeči križ je od začetka leta razdelil že 1550 ton hrane, do konca leta je bo razdelil še 918 ton. Pomoč Slovenske Karitas v hrani je lani prejelo več kot 120 tisoč ljudi. S prošnjo za hrano, plačilo položnic in drugo pomoč je na Karitas mesečno obrne več kot 5000 gospodinjstev. Letos dobijo za 20 odstotkov več prošnje po finančni pomoči kot lani. Pomoč vse pogosteje potrebujejo tudi zaposleni z nizkimi ali nerednimi dohodki.

Po podatkih državnega statističnega urada je lani pod pragom tveganja revščine v Sloveniji živelo 271 tisoč ljudi, kar je 13,5 odstotka prebivalcev Slovenije. Poleg teh je bilo še 121 tisoč ljudi socialno izključenih. Obojih je v Sloveniji torej kar 19,6 odstotka. Prag tveganja revščine je lani znašal 606 evrov na odraslega člana gospodinjstva na mesec.

Da bi si zagotovila življenje nad pragom revščine, je štiričlanska družina z dvema odraslima članoma in z dvema otrokoma, mlajšima od 14 let, lani morala imeti na voljo vsaj 1273 evrov razpoložljivega neto dohodka na mesec, dvočlansko gospodinjstvo brez otrok pa vsaj 909 evrov na mesec, je izračunal državni statistični urad. Med tistimi, ki so lani živeli pod pragom revščine, je bilo največ upokojencev, ki jih je bilo 31 odstotkov, mladoletnih otrok je bilo 19 odstotkov, delovno aktivnih oseb 20 odstotkov, brezposelnih 19 odstotkov.

Srna Mandič s fakultete za družbene vede v Ljubljani, predstojnica Centra za preučevanje družbene blaginje, je za tiskovno agencijo STA povedala, da pogrša raziskave o tem, kako je kriza prizadela lju-

di, ki imajo službo, torej niso brezposelni, vendar plače ne prejemajo ali pa jo prejmejo z večmesečnim zaostankom. To so ljudje, ki ne dobijo plače, a se ne morejo registrirati kot brezposelne osebe, ker so formalno zaposleni, in tako ne morejo dobiti pomoči.

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer izpostavlja položaj otrok iz revnih družin, ki ne bi smeli deliti usode svojih staršev. Varuhinja tudi ugotavlja, da zakonodaja žal pogosto odpove v praksi, ko se ljudje soočijo z revščino in so nemočni. Organizacije civilne družbe pa opozarjajo, da prizadevanja nevladnih organizacij, ki v pomembnem delu gasijo posledice krize, ne smejo biti potuha državi, da ne opravi svoje naloge v boju proti revščini.

Prav v četrtek, na mednarodni dan boja proti revščini, je levosredinska vlada Alenke Bratušek potem, ko od prvega julija že velja višji DDV, sprejela zakon, s katerim bo uvedla nov davek, to je davek na nepremičnine, ki ima kljub več izjemam, ki jih je vlada sprejela tako rekoč na sami sebi, še zmeraj precej nasprotnikov in koalicijsko (še) ni povsem usklajen.

V proračunu za leto 2014, na sprejetje katerega namerava Alenka Bratušek vezati zaupnico vladi, je predvideno, da se bo od davka na nepremičnine nateklo 205 milijonov evrov. Na podlagi zakona, ki ga je vlada poslala v državni zbor, predvideva nekoliko nižje prihodke, a minister za finance Uroš Čufer pravi, da predloga proračuna ne bo treba popravljati, ker toliko prožnosti v proračunu še obstaja. Vsekakor je že jasno, da se mu ne bo mogoče izogniti.

Državni zbor pa že obravnava zakon, ki predvideva ukinitvev avtomatičnega

uskajevanja olajšav in dohodninske lestvice z inflacijo. Iz tega vira prihodnje leto pričakuje v proračunu od dohodnine dodatnih 33 milijonov evrov. Na ministrstvu za finance so izračunali, da se bo po uveljavitvi tega zakona letni dohodek samske osebe s povprečno plačo, ki znaša 1513 evrov bruto, prihodnje leto znižal za približno 33 evrov, kar za zakonski par zneso 66 evrov. Z vsakim otrokom bosta zakonca izgubila še nekaj deset evrov, saj je vlada predvidela tudi zamrznitev vseh olajšav, med njimi tistih za otroke. Predlog zakona predvideva tudi črtanje osebne olajšave, ki se priznava zavezancem po dopolnjenem 65. letu starosti, in olajšavo za čezmejnne migrante, večina jih je zaposlenih v Avstriji in Italiji, za katerega je ustavno sodišče presodilo, da je protiustavna. Predstavniki civilne iniciative Apače Dušan Cvetko je v imenu nekaj tisoč čezmejnih dnevnih migrantov opozoril, da bodo s tem doplačila dohodnine tudi za 1500 evrov višja.

Medtem ko bruseljska evropska komisija že od začetka oktobra analizira, kako realističen je proračun za leto 2014, ki ga je pripravila levosredinska vlada, ga bo do konca meseca v Ljubljani še vzela pod drobnogled redna misija Mednarodnega denarnega sklada (IMF), ki je ta teden prišla v Ljubljano. Slovenski politiki imajo ob vsem prerekanjem in preračunavanju torej zelo malo maneverskega prostora. Še posebej, ker v Bruslju ne izključujejo več možnosti, da bo Slovenija morala zaprositi za pomoč iz evropskega reševalnega sklada, s katero bo odločanje o javnih finančnih tudi formalno prevzela trojka mednarodnih posojilodajalcev.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Kritična doba

O puberteti ne moreš spregovoriti kar na kratko, saj zastavlja staršem celo vrsto vprašanj. Kaj storiti, če vsakič, ko se pripravijo, dobi sin napade besnosti. Izvedenci želijo najprej vedeti, kaj vse je v tisti družini dovoljeno med prepirom. Uporabljajo morada »umazane besede«, loputajo z vrati in vpijejo? Ali veljajo pri njih ista pravila za odrasle kot za otroke? Starši naj jasno dajo vedeti, kaj lahko še tolerirajo in naj tako tudi živijo, da bo občasni bes ostal še v pravih mejah. Tako bo pubertetnega člana mogoče razbremeniti tako, da bo svojo jezo pretvoril v pozitivno energijo, denimo s športnim treningom.

Zelo težko je mladostnike navediti na kompromis. Potrebno je veliko potrpljenja, prigovarjanja in odprtega dialoga v smeri: »Razumem, da si sedaj slabe volje, vendar ostajam pri svoji odločitvi.« Na tak način starši sinu ali hčeri pokažejo, da mu (ji) zaupajo, da bo znal(a) sam(a) opraviti svojo frustracijo. Pomembno je namreč, da se o tem govori in da starši tako reagirajo, da sin ali hči ne bosta mislila, da bo prizadet njun ugled, če pri kakšni točki popustita.

Kako se otroci naučijo olike? Nekaj pravil kot so: prosim in hvala in molk, ko so usta polna, je splošno veljavnih. Pomembno pa je, da se v družini starši z otroki pogovorijo o tem, katera pravila obnašanja so zanje še pomembna, čeprav bo vsak otrok dejansko kasneje izdelal lasten kodeks obnašanja. Starši dajo pravo osnovo pravil za življenje, ko otrok ve, kako se mora obnašati.

Koliko ubogljivosti je še primerno zahtevati v tem razvojnem obdobju? Otroka ne smemo vzgajati v šlevo, pač pa v razmišljujočega poštenega človeka. Nihče ne sme izreči vsega, kar mu pride na misel, meje pa si mora vsak postaviti in naročil staršev, ima pravico godrnjati in se pritoževati, vendar se mora kljub temu primerno odzvati in vedeti, kdaj je primerno, da se zahtevam prilagodi.

Tudi pubertetniki se še lahko naučijo prilagajati, in sicer na višji ravni kot prej, ko so se prilagajali, da bi se mama in oče ne jezila in zaradi strahu pred kaznijo. Mladostnik se sprašuje o vsem in se bo zavestno odločil sprejeti neko pravilo ali ne ter bo v nasprotnem primeru računal s posledicami. Npr. razmislek o tem, kaj je prikladnejše: oditi iz »feština« pravočasno ali zaradi poznega prihoda domov dobiti prepoved izhoda na zabave za določen čas. Otroci se tudi tako učijo prevzemati odgovornost za svoje obnašanje. Manjše napake, ki se lahko zgodijo vsakomur, ne sprožijo družinske krize (po nerodnosti razbit kozarec ali slaba ocena v nekem predmetu, grobo otrokovo odgovarjanje itd); pomembno pa je, da se v takih primerih otrok zna opravičiti in pojasniti, zakaj se je nekaj zgodilo in poiskati rešitve, da se ne bo več dogajalo. Otroci naj bi se lažje naučili odgovornosti, če ima domačega ljubljjenčka. Izvedenci menijo, da do tega ne pride avtomatično. Skoraj vsi otroci si želijo domačo žival, saj si jo zamisljajo kot zabavo in sploh ne pomislijo na dolžnosti. Od vsega začetka naj bo jasno, čigava je živalca - ta je odgovoren zanjo. Lahko sicer zaprosi drugega člana za pomoč pri nekaterih opravilih, vendar je odgovornost za živalco je ob jasno postavljenih pravilih vseskozi lastnikova. Seveda je zelo možno, da skrb za živalco sploh ne bo funkcionirala tako, kakor je bilo dogovorjeno. Starši morajo računati tudi s tem. Skoraj noben otrok ni sposoben biti vsemu kos, kar se tiče ljubljjenčka. Sožitja in odgovornosti z živalco se šele uči. Starši morajo biti na razpolago kot otrokovi svetovalci in zaščitniki domačega ljubljjenčka.

V puberteti se otroci zbirajo v »klapah« z vrstniki. Skupina je pomembna, ker omogoča emocionalno oporo: vrstniki si lahko izmenjujejo informacije o kremah proti mozoljem, o ličilih, o sitnem profesorju in o težavnih starših. V skupini se pubertetniki skušajo obnašati »odraslo«, ne da bi se odrasli v to vtikali. Tako pridobivajo otroci na samostojnosti, ki jo zelo potrebujejo. V skupini pa se najde tudi lahko provokator, ki se spravi zlasti na najbolj občutljivega. Kako otroku dopovedati, naj se ne pusti sprovcirati, saj nasveti kot »Pojdi enostavno stran!« ali »Ne poslušaj!« ne zaležejo. Bolje je, če skupaj s pubertetnikom starši uprizorijo tako situacijo in ga pripravijo, kako naj se drugi obnaša, da bo kos skupini tudi v šolskem okolju, ne da bi postal pretepač. Naučiti se mora, da ne sme dovoliti, da bi ga drugi sprovcirali z besedami ali kretnjami in da se moč izkazuje tudi drugače, ne le skozi telesno nasilje. Tudi v tem primeru je v pomoč uprizoritev podobne situacije; skupaj naj se določi, kaj ni dopustno kot obramba pred provokacijo in kaj je še lahko samoobramba, kateri odzivi pa niso primerni, ker so kaznivni.

Otroci se učijo sprejemati pravilno odločitev. Pravilna odločitev je tista, ki nastane po primernem razmisleku. Starši lahko otroka vadijo v sprejemanju primernih odločitev, če ga učijo oecni argumente za ali proti, napisati seznam plusov in minusov, že takrat, ko izbira svoj konjiček.

Če naj otroka naučijo točnosti, naj mu bodo predvsem jasne posledice netočnosti. V družinskem vsakdanjku naj razporedijo časovne termine v dve skupini: tiste, ki jih nikakor ne sme zamuditi (šola, sestanek pri zdravniku) in v one, ki tolerirajo akademski četrt (denimo prihod domov s praznovanja), pri katerih starši lahko zaprejo eno oko.

Tudi vprašanje o količini žepnega denarja, ki naj ga ima vsak pubertetnik na razpolago, ni od muh. Naj ima le možnost, da si kupi čokolado in sladoled ali naj razpolaga tudi z denarjem za vozovnice, vstopnice za kino in šolske potrebščine? Od tega je odvisno, s kolikšno vsoto naj razpolaga. Starši naj višino tega zneska določijo skupaj z otrokom vsako leto sproti: tako se bo otrok naučil upravljanja z denarjem in primerno razporeditvi vsote, ki jo ima na razpolago. Če pa naj se otrok nauči varčevati, potem mora najprej na tam omejiti svoje potrebe in biti potrpežljiv. Za to je potreben čas, koristilo pa bo, ker ne bo nekoč padel v množico prezadolženih odraslih. Spozna naj, kako čudovito je, če si lahko iz privarčevanega denarja privoščiš kaj poembnejšega.

Ko višina telefonskega računa preseže vsako razumno mejo, postane telefon sporna točka. Otroci naj ve, do katere višine bo telefonski račun še sprejet; kar bo čez, bo pubertetnik plačal sam iz svojega ali pa pomagal (v odkup) pri raznih domačih opravilih. Na list papirja napišite njegov dolg in postavite vrednost (v denarju) za vsako domače opravilo, ki ga bo opravil in bo odbito od dolga.

Veliko preglavic povzroča poleg ostalega pubertetniku njegova koža. Čista naj bo in naj otrok čim manj dreza mozolje ter naj jo izpira z veliko vode, osnova so zdravo življenje in primerne prehranjevalne navade. Otroku naj bo dopuščena svoboda, da si sam poišče najboljši način za čiščenje kože. Za hudo stanje kože pa je primeren obisk pri zdravniku. (jec)

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

V teh dneh so v Trstu praznovali stoletnico italijanskega glasbenika Giuseppeja Verdija. »Je pač res neko prokletstvo nad tržaškim lažiitalijanstvom, prokletstvo, ki mu izpreminja njegove poizkuse najresnejših političnih ali kulturnih dejanj v smešne pajacade ali celo naravnost pravcata barbarstva. To prokletstvo se je z vsemi svojimi učinki pokazalo tudi tokrat ob priliki proslave stoletnice velikega glasbenega mojstra Verdija. Na trgu sv. Ivana stoji Verdijev spomenik in priredili so tjakaj izprevod, v katerem so nosili vence, ki so jih položili pred spomenik. Hiše na omenjenem trgu so bile okrašene s tržaškimi zastavami in raznimi preprogami, ki so jih obesili skozi okna in ovili z njimi balkone. Slišali smo govoriti Italijane same, kako so se norčevali, da je bil zadnji čas, da se je priredila ta slavnost, kajti tako so ljudje na tem trgu imeli vendar enkrat priliko, da so prezračili svoje stare, razcefedrane preproge. Le žal, da so jih prej pozabili izprašati in izkrtičiti, kajti na nekaterih so se poznali še sledovi stopinj.

In pa ta izprevod! Kakor tropa ovac so korakala razna športna društva, noseč svoje vence. Nekako okrog sedmih zvečer pa se je privlekla mimo Narodnega doma tolpa Lahov, ki je kričala »Evviva Verdi!« in začela bombardirati Narodni dom s kamenjem, ki ga je morala prinesiti nalašč v ta namen s seboj od nekod iz okolice, kajti po tlakovanih tržaških ulicah vendar ni gramoza! Nekaj takih kamenitih dokazov italijanske dvatisočletne kulture hranimo v našem uredništvu v spomin na praznovanje Verdijeve stoletnice. Dostojneje pač niso mogli proslaviti tega praznika kulture, nego z zločinskim napadom na Narodni dom. Škode nam sicer niso povzročili prav nobene, pokazali pa so se prav taki, kakor so v resnici: nekulturni divjaki!

Verdi se pač res mora v grobu obračati globokega ogorčenja, da se taki ljudje drznejo jemati njegovo ime v svoja usta in s takimi kulturnimi čini proslavljati njegov spomin!«

TATEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

V teh dneh je v Beogradu posebno svečano, saj odpirajo zadnji odsek avtomobilske ceste Bratstva in enotnosti. »Cesta povezuje severozahodne meje dežele z njeno skrajno jugovzhodno mejo in s tem bo vsa Jugoslavija od njenih meja z Italijo in Avstrijo z asfaltnim trakom povezana z Grčijo. Vsekakor bo to velik praznik, pa čeprav gre za otvoritev najkrajšega odseka te 1069 kilometrov dolge ceste. Otvorili bodo namreč 59 kilometrov dolg odsek, ki gre od Osipaonice do Beograda, kar je ostalo nedokončanega na dolgi cesti Bratstva in enotnosti. Ker pa je to zadnji odsek te dolge ceste, bo svečanost tem pomembnejša, ker bo proslavila zaključek velikanske akcije, velikanskega dela, ki ga je jugoslovanska mladina dala svoji deželi.

Ustavimo se ob nekaterih podatkih v zvezi s tem odsekom ceste Bratstva in enotnosti. Od Osipaonice do prestolnice meri cesta točno 58,5 kilometrov in je deset metrov in pol široka. Gradnja se je začela prvega aprila letos in ves čas te ak-

cije se je na raznih gradbiščih zvrstilo 22.000 mladincev in mladink, ki so morali opraviti mnogo več dela, kot je bilo predvideno, kajti teren, po katerem vodi nova cesta, je zelo nestabilen in drseč, tako da so morali brigadirji prekopati in prevoziti 250.000 kubičnih metrov več materiala kot so računali. Poleg tega je ta odsek ceste terjal tudi rušenje nekaj hiš in gradnjo kakih 150 stanovanj, ki jih seveda, niso gradili sami, pač pa gradbena podjetja, pri katerih pa so težaško delo opravili mladinci.

S tem odsekom je zaključena ogromna akcija, ki pa ni zaključek nalog, ki jugoslovansko mladino še čakajo. Kot je bilo pred meseci objavljeno, se bodo nove delovne akcije jugoslovanske mladine v prihodnjih letih prenesle na gradnjo ceste, ki nosi naslov Jadranska magistrala! To je razumljivo, kajti Jugoslavija ima še veliko predelov, ki še nimajo primernih cest. Moderna cesta pa je nujnost, ki ne dopušča odlašanja.«

SNG NOVA GORICA - Mali oder

Ionescov Morilec in (ne)absurd vsakdanjosti

Razkrivanje temnih senc v družbenem sistemu in posamezniku

»V Arhitektovem Sijočem mestu prebivalce pobija Morilec in Bérenger je odločen, da bo s pomočjo Edouarda našel Morilca, dokler ne pride do Zadnjega monologa.« To je opis zgodbe v enem stavku, ki jo svojim obiskovalcem v gledališkem listu ponuja Slovensko narodno gledališče Nova Gorica. Kot drugo letošnjo ponudbo v abonmaju so na mali oder postavili Ionescovo delo Morilec. Pravzaprav se naslov navadno glasi Morilec brez razloga. Natančnejši in bolj dobeseden prevod iz francoskega originala Touer sans Gages pa bi napeljeval k opredelitvi razloga, k dobičku: torej Morilec brez dobička (od svojega početja).

Razpravljanje ima smisel, pa čeprav v zvezi z delom Eugènea Ionesca, ki zanikuje smisel. Nesmiselno iskanje smisla. Njegova teza, v skrajni sintezi kot je že naveden opis zgodbe, je, da človek išče razlage, motivacije za nerazložljivo, za nekaj, kar naj bi bilo izven človeka, vendar je v njem. V vsakem. Torej ni morilec nekdo izven sistema, temveč je del njega. Morilec se pojavi v Sijočem mestu, kjer je vse svetlo, pa očitno ni. Ne samo, da ni, celo njegova prisotnost in pa zločini ne vzbujajo velikega odpora. Po prvem zanimanju postanejo dejstva, na katera je treba računati. Nič več. Nič manj. In v tem svetlem svetu se znajde Bérenger, ki hoče Morilca izslediti, ga prijaviti, na koncu pa dojeti smisel njegovega početja. In tu se sprožijo številna bistvena vprašanja. Bérenger jih zastavlja Morilcu, predvsem pa samemu sebi. Avtor je o tem, kaj se zgodi v Zadnjem monologu, v Spominih na smrt podal takšno razlago: »Kaj ne gremo konec koncev čisto vsi zgolj smrti nasproti? Smrt je vendarle konec, cilj vsakršnega obstoja. Smrti ni potrebna podpora kakršne koli ideologije. Življenje je umiranje in ubijanje: vsako bitje se brani z ubijanjem, ubija, da bi živelo. Mislim, da v sovraštvu človeka do človeka – ki potrebuje določeno doktrino, da ima lahko ob ubijanju pravičniški občutek – da v tem vrojenem zločinskem nagonu, pa naj bo političen,

Kristijan Guček in Vesna Vončina v Ionescovem Morilcu

domoljuben ali verski, prebiva podtalna mržnja do človečnosti in do človekove smrtnosti.»

Svojega creda se je Eugène Ionesco dosledno držal. Tudi v Morilcu, njegovem manj znanem delu, v katerem prihaja do izraza – kot je sam rekel – doza naivnosti. V kasnejših letih je ni bil vesel. Ni je zanimal, ker je pač treba sprejeti, kar si enkrat zapisal. Vsekakor pa Morilec, napisan leta 1958, začenja Bérengerjevo »serijo«, pa čeprav naj bi že v prvem delu umrl. To pa za avtorja, ki pravi, da »je zares absurdno (ali nenavadno) pravzaprav dejstvo, zares absurdna je resničnost«, ni nikakršna ovira.

V prevodu Ane Perne in dramaturgiji Nuše Komplet je za SNG Nova Gorica Morilca režiral Marko Čeh. Najbolj nazorna v igri Ionescove absurdnosti sta bila začetni in zaključni prizor. V prvem se Bérenger čudi in klanja Arhitektovi kreativnosti: strmi nad Sijočim mestom. Vendar se kmalu napove Morilec, ki med drugim umori tudi zaželeno Bérengerjevo »zaročenko« Dany. In Arhitekt postane Komisar, iz ustvarjal-

ca se prelevi v nadzornika. In zgodba se preko raznolikih srečanj v iskanju Morilca in dokazov za njegove zločine odvija do (že omenjenega) Zadnjega monologa. Težo dogajanja, ki niha med absurdom, grotesko in tudi komedijo, v veliki meri nosi Kristijan Guček kot kredibilen Bérenger. Obkroža ga vrsta, bolj ali manj posrečenih likov: Vesna Vončina je Arhitekt in Policaj; Maja Nemec Dany in Vojak; Miha Nemec Klošar in Pijani mož; Milan Vodopivec Gostilničar in Drugi stavec; Marjeta Slamič Hišnica in Mati Pipa; Gorazd Jakomini Edouard; Ivo Barišič Prvi stavec in Stari gospod; Loren Polič Zdravič – tudi avtor glasbe – pa Glas z desne zgoraj. Ob že omenjenih so uprizoritev soustvarili še lektor Srečko Fišer, scenograf Marko Turkuš, kostumografinja Branka Pavlič, svetovalca za gib Nastja Bremec in Michal Rynia in oblikovalec svetlobe Samo Oblokar. V današnjem, povsem odčaranem svetu Ionescova absurdnost ne izzveni tako nenavadno: kar je bilo izstopajoče, je danes večkrat »normalno«.

Breda Pahor

GLEDALIŠČE - Borštnikovo srečanje

SSG jutri v Mariboru z Vajami za tesnobo

Prizor iz igre Vaje za tesnobo, s katero bo SSG iz Trsta jutri nastopilo na Borštnikovem srečanju

SSG

»Pičimo!« je slogan 48. Festivala Borštnikovo srečanje, ki se v Mariboru odvija med 18. in 27. oktobrom. V desetih dneh se bo vrstilo več kot 65 dogodkov, v tekmovalnem programu pa se bodo slovenska gledališča pomerila z desetimi predstavami. Med temi bo tudi lanska uprizoritev Slovenskega stalnega gledališča Trst Vaje za tesnobo, ki bo prispela letošnji vezni temi svoj »žebliček« z zgovornimi fragmenti zgodbe o krutosti in banalnosti vsakdana. V vratolomnem tempu montaže dramskih situacij se razpira široka panorama današnje stvar-

nosti, v kateri je vse kupljivo. V tem svetu se subtilno pletejo življenjske zgodbe posameznikov, z aktualnimi problematikami korupcije in brezposelnosti, ki odpirajo vrsto etičnih vprašanj.

Tekst Vinka Möderndorferja je za SSG postavil na oder mlad režiser Jaka Andrej Vojevec. V predstavi igrajo Romeo Grebenšek, Lara Komar, Vladimir Jurc, Maja Blagovič in Primož Forte ter gostje Tjaša Hrovat, Tina Gunzek in Franko Korošec. Na Borštnikovem srečanju bo predstava na sporedu jutri ob 21.00 v Veliki dvorani SNG Maribor.

V Izoli razstava ob stoletnici varstva kulturne dediščine

V Izoli so sinoči v prostorih italijanske samoupravne narodne skupnosti odprli razstavo z naslovom Sto let v dobro dediščine v Slovenski Istri. Razstava sodi v sklop prireditvev ob stoletnici organiziranega varstva kulturne dediščine v Sloveniji in bo odprta vse do 17. novembra.

Leta 1913 je France Stele nastopil službo deželnega konservatorja za Kranjsko, ki je bila takrat ustanovljena v okviru decentralizacije dunajske Centralne komisije za varstvo spomenikov. Centralna komisija je zagotavljala konservatorske posege in dodeljevala subvencije zanje, z imenovanjem Steleta za stalno nameščena konservatorja s sedežem v Ljubljani pa je bila ustvarjena trdna osnova za razvoj varstva dediščine v smeri, kot jo pozna vse kulturno razvite države. Stele je začrtal teoretsko osnovo varstva. Njegovo delovanje je slonelo na pridobivanju podatkov o dediščini na terenu, na objavljanju teh spoznanj in na popularizaciji varstva. Steletova vizija se je uresničevala v naslednjih desetletjih, predvsem po letu 1945, s še večjimi koraki pa po letu 1960, ko je nastala mreža regionalnih zavodov za varstvo dediščine.

TOMIZZEV DUH

Zaplula je barčica mala

MILAN RAKOVAC

Kao živopisna je in moralna je naša EU: pravkar, globoko pretresen, poslušam robespieroovski nagovor poslanke v evropskem parlamentu, ki v pravičniškem gnevu demonizira kadičce. Res: kaj pa če bi začeli kar s taborišči zanje ...?

No, se pa nihče prav glasno ne razburja nad dnevnimi tragedijami, ki se zaradi brezbriznosti in nedejavnosti te iste EU dogajajo na obalah Evrope. Vsak dan umira na stotine ljudi, praviloma gre za žrtve evrokrščanskega neokolonializma: včeraj Senegalci, Ganci, Kurdi in Albanci, danas Libijci in Sirijci ... Potem, ko se je EU zapletla v rušenje njihovih držav, tonejo v bedi in se utaplajo na obalah Evrope, ki je vso skrb prevzela na Italijo. In Italija jih sprejema. Tiste, ki preživijo.

Na sredozemskih obalah vselej pojemo žalostinke, saj nam morje vedno koga vzame: »Povrni, povrni, povrni se barčica moja, / povrni se k meni nazaj. / Ne morem, ne morem, ne morem se jaz povrniti, / predaleč, predaleč sem sredi morja. / Je morje, je morje, je morje široko, globoko, / ne morem več k tebi nazaj. / Na bregu, na bregu, na bregu je deklica stala, / točila, točila je grenke solze.«

Toliko o tragediji, ki jo narod doživlja kot lastno usodo: lepa Vida, ki se od desetega stoletja dalje joče, toči grenke solze in lomi roke, ker je njen otročiček v barčici mali sredi morja, pa beneški galjot, pa ribič izgubljen v laguni ... Nič ne pomaga; barka gre v maloro in njen ljubi skupaj z njo. Ribiči in mornarji na morju vedno tvegajo življenje, to je zgodovina in pika.

Ampak danes vsak dan utone dvesto, tristo ljudi, mi pa razpravljamo o raketovni cigareti! Lepo vas prosim! In koliko deklet po Afriki in Aziji toči grenke solze?

U Puli anni 40 e 50 banda&reakcija&nenarodni elementi&neofašisti&koirenditisti& neprijatelji, biže priko kufnina; oni ča nisu bili, eli nisu smili optirati, a komesari te tiraju u Zadrugu i omladinsku brigadu Lupoglov-Štalije, i ča? Uoni vero armaju četverac s kormilarem pak ala veslaj u Anconu, ma namisto tamo, iera! temporal, odveslaš iz Pule u Umag i Ozna-do zna te čapa zajno, e ala dobvoljno brigada na tunel Vranduk (Šamac-Sarajevo to je naša meta). Ossia la barca la va fondo na liniji Iž-Ravenna, assieme coi vogadori dodise de lori figli dei partigiani copa! o sula Sutjeska o sula Nervetva. Capito? Indiferente! Perché? Perché smo mi, sinovi poginulih partizana, svi bili za une ča su bižali u Taliju a kontra naše Partije i sviega čistega. Ma kako to? Ma vero lako, perché el mulo Toio el fassava salti, altroke Tarzan, dal tram-

polin a Stoaia, pak ako el mulo Toio el scampa in America, vol dir che qua qualcosa spussa!!!

Kje so poniknili empatija, sočutje, morala državljanov EU, medtem ko molče trpimo kriminalne akcije naših domačih in kontinentalnih birokratov, ki brezčutno pazijo, da se ja kdo ne vseli?

Giovanni de Mauro, direktor tednika Internazionale, zapiše: »Tra cinquecento anni nei libri di storia si parlerà della strage che nel ventunesimo secolo uccise quasi ventimila persone alle porte dell'Europa... Non è una tragedia. Non è un dramma. Non è un incidente. È un crimine e definirlo altrimenti è ipocrita.«

In naš Ervin H.M. (cioè, nostro mulo, dai, nostr'omo): »V spektakularnem napadu šebabov na trgovski center Westgate v Nairobiju je bilo ubitih 72 ljudi. Skupno število utopljenih pred zadnjim brodolomom pred Lampeduso je morda petkrat večje. Vsako leto pa se v Sredozemlju v podobnih brodolomih utopi okoli 1500 ljudi. Ocena števila beguncev in ekonomskih migrantov, ki so se v zadnjih desetih letih utopili v Sredozemlju, se giblje od deset do dvajset tisoč... Pa vendar nova velika katastrofa vedno nastopi kot popolno presenečenje. Ob slikah plastičnih vreč s trupli, ki jih zlagajo v skladišča, je slišati nekaj protokolarnih političnih izjav o nezaslišanosti in nedopustnosti in grozi. Papež pade na kolena, moli za duše utopljenecv in izraža ljubezen do bližnjega in uradnega jokanja ... Ob zadnji katastrofi v Lampedusi so se v evropski komisiji začeli pogovarjati, da bi morda lahko naredili kaj več in kupili še kakšno ladjo ... Zaradi različnih interesov držav v EU ni mogoče urediti konsenza? Naredimo koalicijo voljnih in povabimo Američane, če nam vrnejo usluge iz zalivske vojne in Afganistana. Ali pa vsak brodolom z več kot deset mrtvimi obravnavamo kot teroristični napad na civiliste in pošljemo posebne enote, da preživijo spravijo vsaj na ladjo, kjer zdaj Američani zaslišujejo Al Libija. 15.000 mrtvih sta skoraj dve Srebrenici. Evropa si na glavo koplje obtožbo zločina proti človeštvu.«

Vsekakor je dobro zmanjšati število kadičcev; in morda bo EU z enako vno razmišljala tudi, kako zmanjšati število prevarantov in lukrativcev v EU nomenklaturi. In morda bo EU nekega dne razumela, da režeži, ki prihajajo v »Obljubljeno deželo« nimajo drugega izhoda, in se bo do njih pričela vesti vsaj – krščansko. Ali pa se bomo še naprej dan za dnem le zgražali nad zlo usodo utopljenecv ...

V Slovenj Gradcu slike in fotografije Lojzeta Spacala

V Koroški galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu so sinoči odprli razstavo del slikarja in grafika Lojzeta Spacala. Razstava nosi naslov Matrica - grafika - slika, vanjo pa so tokrat vključili še tapiserije, mozaike, originalne osnutke za plakate in Spacalove avtorske fotografije. Po obsežni retrospektivni razstavi ob stoletnici rojstva leta 2007 v Moderni galeriji in Mednarodnem grafičnem likovnem centru v Ljubljani je tokratna razstava del Lojzeta Spacala (1907-2000) posvečena predvsem zelo izvorni Spacalovi "pogrnjavščini", s katero je odslužene lesorezne grafične matrice predelal v slike, so sporočili iz Koroške galerije likovnih umetnosti. Slednja pri projektu sodeluje z Galerijo Prešernovih nagradencev iz Kranja, ki hrani zajetno zbirko Spacalovih del. Galerijo Murska Sobota in galerijo na ljubljanskem gradu. Razstavi sta že bili na ogled v Kranju in Murski Soboti, v galeriji na ljubljanskem gradu pa jo načrtujejo prihodnje leto. Razstava v Slovenj Gradcu spada med večje. Ob grafikah, slikah in obdelanih matrikah so vanjo vključili še tapiserije, mozaike, originalne osnutke za plakate in Spacalove avtorske fotografije, s čimer so podčrtali mojstrov značilni način lahkotnega prehajanja med različnimi likovnimi izraznimi mediji. Razstava bo na ogled do 24. novembra.

POLITIKA - Medtem ko sindikati razmišljajo o splošni stavki

Napolitano brani Letto in svari pred nerazsodnostjo

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano odkrito podpira stabilizacijski zakon, ki ga je parlamentu posredovala vlada Enrica Lette. Napolitano, ki je preko videokonference spregovoril na skupščini mladih industrijcev, je pozval državo in politične stranke k složnosti. Podprl je ukrepe za znižanje davkov, ki pa ne smejo po njegovem povzročiti dodatnih proračunskih »lukenj«, kot se bojuje nekateri. Pogumne izbire, ki so potrebne in koristne, po predsednikovem prepričanju ne smejo odpreti poti nerazsodnosti ter nepremišljenim korakom.

Vsi pa ne soglašajo s predsednikovimi besedami in pozivi. Največja sindikalna organizacija CGIL je npr. zelo kritična do vsebine stabilizacijskega zakona, njena generalna tajnica Susanna Camusso zato že razmišlja o splošni stavki, kateri naj bi se pridružila tudi zveza UIL. Bolj previdni so voditelji CISL, ki nasprotujejo splošni stavki in napovedujejo pogajanja z vlado. Kritična, čeprav z različnega zornega kota, je tudi Confindustria, ki upa, da bo parlament še kar korenito spremenil vladne proračunske predloge.

V političnih krogih medtem še odmeva četrtkov polemični odstop Maria Montija iz gibanja Državljska izbira. Nekdanji predsednik vlade je včeraj formalno pristopil k senatni mešani skupini, pred tem pa je znova ostro napadel Pier Ferdinanda Casini-

Stabilizacijski zakon, ki ga je v torej sprejela vlada, bo v prihodnjih dneh začel svojo parlamentarno pot v senatu

ANSA

ja, ki po njegovi oceni skuša ustanoviti neke vrste novo Krščansko demokracijo. Casini pri tem računa na pomoč frakcije Ljudstva svobode, ki jo vodi Angelino Alfano in obrambni minister Mario Mauro. Montijeva odločitev vsekakor ne bo vplivala na politična ravnovesja v parlamentu, tudi zato, ker bo njegov odhod iz gibanja, ki ga je ustanovil, najbrž ostal osamljen.

Tržačan Gianni Cuperlo je medtem včeraj uradno predstavil svojo kandidaturo za tajnika Demokratske

stranke, ki ga bodo izvolili osmega decembra. Poslanec računa na podporo vsaj dela članstva DS, ki se je na zadnjih primarnih volitvah opredelilo za Pier Luigi Bersanija. Vse ankete sicer napovedujejo gladko zmago Mattea Renzija, Cuperlo pa, kot sam pravi, ne bo vrgel puške v koruzo in se bo boril do konca. Pri tem mu bo pomagal Massimo D'Alema, ki je včeraj ponovil, da se mu Renzi zdi primeren za vodenje vlade, dvomi pa tudi v njegove sposobnosti za krmilom največje levosredinske stranke.

LETALSTVO - Dokapitalizacija

Air France-KLM v zameno za pomoč Alitalii zahteva prestrukturiranje

PARIZ - Francosko-nizozemska letalska skupina Air France-KLM je pripravljena pomagati italijanskemu letalskemu prevozniku Alitalia, ki se je znašel na robu stečaja, a le v primeru temeljitega prestrukturiranja, podobnega, kot ga že izvajajo v Air France-KLM, poročata nemška tiskovna agencija dpa.

"Air France, KLM in Alitalia bi skupaj predstavljali izjemno evropsko letalsko družbo," je v četrtek zvečer na francoski televiziji LCI dejal glavni izvršni direktor Air France-KLM Alexandre de Juniac, a hkrati jasno povedal, da brez temeljitega prestrukturiranja v italijanskega prevoznika ne bodo vložili nobenega denarja.

Air France-KLM, ki se je v okviru strogega programa varčevanja odločila za ukinitve več tisoč delovnih mest, predvsem v Franciji, je največji posamični lastnik Alitalie. V italijanskem prevozniku ima 25-odstotni delež in bi ga bila pod določenimi pogoji pripravljena povečati. Večinski lastnik Alitalie je trenutno sicer konzorcij italijanskih podjetij.

Delničarji Alitalie so na izredni skupščini ta teden podprli dokapitalizacijo družbe v višini do 300 milijonov evrov. S tem so se strinjali tudi v Air France-KLM, čeprav še niso potrdili, da bodo k temu tudi sami prispevali kaj denarja. V nasprotnem primeru bi se njihov delež

v družbi občutno zmanjšal.

Lastniki imajo s potrditvijo dokapitalizacije od srede 30 dni časa, da se odločijo, ali bodo nove delnice vpisali ali ne. Poleg 300 milijonov evrov visoke dokapitalizacije, pri kateri bo sodelovala tudi državna poštna družba Poste Italiane, načrt reševanja obubožane Alitalie predvideva tudi 200 milijonov evrov svežih posojil.

Alitalia je kljub nakazani rešitvi še vedno v zelo težkem položaju. Ker je prihodnost družbe negotova, je prodaja letalskih vozovnic septembra upadla, s tem pa tudi prihodki. Minuli konec tedna je obstajala tudi nevarnost, da bodo letala Alitalie ostala na tleh, ker je italijanski naftni velikan Eni zaradi neporavnanih dolgov zagrozil s prekinitvijo dobave goriva.

Stečaj Alitalie, ki so jo pred petimi leti že reševali s finančno pomočjo, bi bil velik poraz in hkrati sramota za italijanskega premiera premiera Enrica Letto, ki poskuša v Italijo privabiti tuje vlagatelje, državljane pa prepričati, da je država tik pred izhodom iz recesije.

Alitalia je v prvi polovici letošnjega leta ustvarila 294 milijonov evrov izgube, potem ko je v enakem obdobju lani znašala 201 milijon evrov. Dolg družbe je konec junija letos znašal 946 milijonov evrov, marca pa še več kot milijardo evrov. (STA)

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Za privilegirance je bilo Berlusconijevo dvajsetletje sijajno Sij najlepše države na svetu pa je zbledel, država je na robu stečaja

SERGIJ PREMUR

Pravijo, da Italijani spoštujejo Nemčijo, vendar ne ljubijo Nemcev, medtem ko Nemci ljubijo Italijo, vendar ne spoštujejo Italijanov. Dokaz utemeljenosti drugega dela tega starega rekla nudi *Frankfurter Allgemeine Zeitung* v daljšem dopisu iz Rima. Pod naslovom »Italija, država brez prihodnosti« stoji podnaslov, ki v dveh stavkih sintetizira stanje na polotoku: »Moralo je miniti dvajset let, da so končno obsodili Silvia Berlusconija. S tem pa še ni konec krize v državi, ki spada med najlepše na svetu, pač pa potrjuje njen politični in gospodarski polom.«

Kratka in jedrnata ocena, točna in brez okraskov - pač po nemško! V resnici je tokratno pisanje FAZ briljantno in slikovito. Izhaja iz običajnega tarjanja starejših Italijanov: »Glej, kam je padla Italija!« Starejšim ljudem se (nam) toži po mladostnih letih, ki jih velikokrat idealizirajo (idealiziramo), je pa dejstvo, da je nekoč italijanska javna televizija enkrat tedensko oddajala, in to v prvem večernem pasu, gledališke predstave, koncerte in dokumentarce, danes pa so televizijski večeri RAI skupke reklame, na pol golih deklet, kričanja in prerakanja v pogovornih oddajah, ugotavlja nemški dnevnik. Starejši pripadniki srednjega sloja so dosegli določeno blagostanje, njihovi otroci pa so na prepihu, v glavnem brez perspektiv, brez stalne službe, brez ekonomske trdnosti, brez možnosti, da si ustvarijo samostojno in solidno družino.

»Kakšno državo zapuščamo svojim potomcem?« je vprašanje, ki si ga postavlja vedno več starejših Italijanov, tudi takih, ki niso na pragu revščine, piše nemški časopis.

Nekdanjega italijanskega raja ni več in Berlusconi zapušča bridko dediščino, saj vedno več mladih razmišlja o tem, da se bodo pač morali izseliti, in to tudi taki, ki so se priborili do diplome na prenatrpanih in razpadajočih univerzah. Italija namreč beleži najvišji odstotek arhitektov in odvetnikov na svetu, obenem pa tudi izredno visoko stopnjo mladinske brezposelnosti. To sili mlade k izseljevanju, »stran od dežele, ki je najlepša na svetu, ki je človeštvu dala najsijajnejšo umetnost, najodličnejšo hrano, najelegantnejša oblačila, najbolj rafinirani design. Kjerkoli drugje bi tak raj blestel kot svetilnik človeške sposobnosti, danes pa se ljudje hočejo izseliti iz te države.«

Konservativni dnevnik iz Frankfurtu navaja težave, s katerimi se spopadajo italijanske družine, tudi če sta oba zakonca zaposlena. Poleg težav na delovnem mestu, kjer se je treba spopadati z vsakodnevnimi goljufijami, so velikanske težave z vzgojo otrok, saj zaradi pomanjkanja vrtcev, celodnevne pouka in poletnih centrov morajo priskočiti na pomoč stari starši. In to v državi, ki se ima za katoliško, vendar vlaga izredno malo v podporo družinam, ki v bistvu shajajo samo s pomočjo sorodnikov.

Izseljevanje narašča še posebej na jugu Italije, kjer so javne uprave izredno potratne in neučinkovite, in vedno več ljudi gleda na Nemčijo kot na obljubljeni dežel. Za razliko od Grčije pa se v Italiji ni razvilo sovraštvo do Nemčije kot odgovorne za sedanjo krizo: Italijani predobro vedo, kdo je kriv za njihove težave, ugotavlja FAZ, saj razočarani Italijani kažejo s prstom na politični razred, na »kasto«, ki zaseda parlament in ki sebi podeljuje izredno visoke plače, krogu svojih varovancev pa zagotavlja vrsto privilegijev.

Berlusconi posebej vzroke italijanske krize, vendar zanj še vedno volijo, čeprav je ustvaril svoj imperij pod okriljem socialističnega voditelja Craxija, ki je pobegnil iz Italije, da bi se izognil zaporu. Berlusconi je Italijanom obljubljal življenje brez davkov, brez nadzora, brez očitkov, kar je zasledoval tudi v osebnem življenju. Trajalo je 20 let, preden ga je sodstvo dokončno obsodilo, in v dveh desetletjih ni nobena levičarska vlada ukrepala proti konfliktu interesov med njegovo podjetniško in politično vlogo. Uspelo mu je, da se je postavil nad zakone in posledica tega resničnega škandala je, da je v Italiji zakonitost v razsulu.

Dvajset let je prispeval h krizi s svojimi »umazanimi posli«, piše FAZ. Prek svojih televizij je nagovarjal prebivalstvo s pozivi, ki so jih posneli ob mizi, za katero so bile police s kartonastimi knjigami, saj ni bila resnična pi-

sarna, pač pa televizijski studio. V dveh desetletjih splošnega obubožanja si je zgladil gube, lasje so mu čudežno zrastle, nasmeje je bil vedno isti, medtem ko so se poglabile gube na čelu zaskrbljenih Italijanov, ki so vedno bolj plešasti in pozabljajo na nasmeje. »Diabolični čarodej je enostavno spremenil očarljivi, in včasih predrzni anarhizem številnih Italijanov v resnični cilj državne ureditve. Volitve in parlament so predstavljali samo sredstvo za dosego osebnih interesov, ki jih je prekrival s privlačnimi obljubami in lažmi ... Ni se dotaknil državnega aparata, poslance je zavajal sebi v prid, izrednih privilegijev se niso dotaknili ne desni ne levi poslanci, noben skorumpiran javni funkcionar ni bil nikoli ob službo ... Veliko Italijanov še vedno občuduje takšno predrznost in se ne zaveda, da so nogometne tekme podkupljene, vsaj dokler zmaguje njihova ekipa,« ugotavlja ugledni nemški dnevnik.

Kakovost življenja je v Italiji še vedno privlačna, saj je policija sproščena, promet kaotičen, ni posebnih nadzorov na gradbiščih in točnih urnikov na delovnih mestih, pravica ni neizprosna in predvsem ni neusmiljenih davčnih nadzornikov. Ceste so v slabem stanju, šole razpadajo, univerze so prenatrpane, bolnišnice propadajo, povsod pa je veliko dobro plačanih funkcionarjev, svetnikov, odbornikov in drugih podreptnikov. Za te privilegirance in za njihov širši krog - »in

jih ni malo, od nekdanjih komunistov do hrupnih ligašev« - je bilo Berlusconijevo dvajsetletje sijajno. »Praznika pa je sedaj konec, miza je prazna. Država, ki bi lahko izvažala modo, hrano, pohištvo, vino, pa tudi hitre avtomobile, motorna kolesa in kuhinjsko opremo, je sedaj na robu stečaja.« Ni zadosti, da Berlusconi odstopi, treba je radikalno zamenjati celotni politični razred, ki je dolga leta podpiral brezskrbnost in neodgovornost, meni FAZ.

Bo sedanja centristična vlada, v kateri so nekdanji demokristjani, utrujeni berlusconijski in cinični bančni tehnokrati, zmogla obnoviti briljantno podobo nekdanje Italije, ki je z leti tako zelo zbledela? Nekoč je bila Italija privlačna, blestela je s svojo Dolce vito, danes pa ji je ostal samo svetovni sloves zaradi kakovosti, ki jih nima več. »Iz televizorja se oglašajo vulgarna pesem, ki govori o bunga bungi in o kamori, o Berlusconiju in kapitanu Schettinu. Daljica, da bi utišali to muziko, pa ni nikjer,« je jedki zaključek frankfurtskega časopisa.

Ni kaj, Nemci so pač Nemci, lahko so tudi zopni, so pa točni. In oce-na frankfurtskega dnevnika je neusmiljeno precizna. Zato naj mi bralci ne zamerijo, da tokrat nisem zbral nekaj več dopisov iz Italije, ker se mi je zdelo vredno, da se zamislimo o usodi lepe in nesrečne Italije tako, kot jo je neusmiljeno orisal *Frankfurter Allgemeine Zeitung*.

GORICA - Dvodnevni čezmejni seminar Sveta Evrope

»Mednarodno sodelovanje sestavni del deželne DNK«

Vesna Tomsič vodila v slovenščini - V Šempetru danes o programu Italija-Slovenija

Utrinek z včerajšnjega seminarja Sveta Evrope

BUMBACA

NOVA GORICA - Uporaba stavbnega zemljišča Hit bo občini plačeval en milijon evrov manj

Novogoriški mestni svetniki so v četrtek soglasno potrdili sklep o znižanju nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča igralniškimi družbami. Za ta korak so se odločili predvsem iz vzgiba, da bi pomagali največji slovenski igralniški družbi - Hitu, ki samo v matični družbi zaposluje 1.500 ljudi predvsem iz lokalnega okolja. V primeru Hita to torej pomeni, da bo občini od prihodnjega leta dalje za igralniške prostore plačal okoli četrtno sedanje vrednosti, kar pomeni približno milijon evrov manj na letni ravni.

Predlagatelj spremembe občinskega odloka, SD-jev svetnik Aleš Jakin poudarja, da je doslej veljavni odlok star deset let ter da primerjave z drugimi primerljivimi občinami kažejo, da so igralniška podjetja v mestni občini Nova Gorica plačevala doslej daleč najvišje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča za igralniški del. Cena nadomestila za kvadratni meter igralniške dejavnosti je v novogoriški občini znašala 208 evrov, (za hotelsko dejavnost pa 3,12 evra) v Brdih 36 evrov, v Kobaridu 29 evrov in v Sežani 23 evrov, na turističnem Bledu, denimo, celo samo 2,1 evra. Za približno 73.000 kvadratnih metrov hotelskih in igralniških površin morajo v Hitu za letošnje leto skupaj plačati 1,7 milijonov evrov.

S spremembo odloka o nadomestilu za uporabo igralniškega dela stavbnega zemljišča (za preostale dele, kot je hotelski, ostaja enak), so v mestni občini Nova Gorica ta dokument prilagodili trenutnim razmeram in s tem poskušali pomagati k čimprejšnji poslovni sanaciji podjetja Hit ter s tem ohraniti delovna mesta. Jakin je pred razpravo poudaril, da mora tudi lokalna skupnost aktivno poseči v reševanje gospodarstva in podjetij, če želijo trend rasti brezposelnosti ustaviti ter da se zavedajo, da je predlagana sprememba le prvi korak k reševanju težke gospodarske situacije v Novi Gorici, kjer je brezposelnost že dosegla rekordnih 12,9 odstotkov.

Reprav je bil sklep odloka soglasno podprt, so v razpravi nekateri svetniki vseeno izražali skepso. »To je zgolj kaplja v mor-

je za Hit - če imajo 160 milijonov dolga, se vprašam, ali je to slabše za proračun občine, ki ga s tem siromašimo, ali bolje za Hit?« se je spraševal Viljem De Brea (Zares). Miran Müllner (SNS) je po drugi strani opozoril na to, da v preteklih letih v občini ni bilo na to temo nič narejenega, sedaj pa, ko je zakon o davku na nepremičnine, s katerim se nadomeščajo sedanje dajatve, med drugim tudi nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, vlada že poslala v parlamentarno proceduro, »pridete na dan s tem predlogom, ki bo, če bo zakon sprejet, brezpredmeten. To bi bilo smiselno predlagati marca, ne pa danes,« je opozoril Müllner. Nekateri svetniki so temu pridali upanje, da zakon o davku na nepremičnine vendarle ne bo sprejet, ne nazadnje lahko veto nanj predlaga tudi še Državni svet, če pa bo, ima občina še do decembra čas, da stvari spremeni. »Strinjam se, da privarčevana sredstva ne bodo sanirala Hita, ki je davčno najbolj obremenjeno podjetje v državi, bodo pa pripomogla k temu, da bo družba privarčevana sredstva vložila v razvoj in v trženje produkta in zagotovila obstoj določenega števila delovnih mest,« je na očitke nekaterih svetnikov, da bo znižanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za Hit samo kaplja v morje, odgovoril predstavnik Hita Miha Uršič, ki je bil prisoten na seji.

»Zdravje občanov je moja prva skrb, zato sem se s svojo večino že večkrat izrekla proti sežiganju premoga. V občinskem svetu smo zaradi tega zahtevali namestitve še enega filtra, s katerim bi se emisije dodatno znižale. Poleg tega smo sklicali tehnično omizje, kar je omogočilo, da je deželna agencija ARPA prevzela odgovornost nad nadzorovanjem stopnje emisij; ne nazadnje bomo območje, kjer so nameščene naprave za ugotavljanje koncentracije prasnih delcev PM2,5 v zraku, razširili do Fossalona,« poudarja županja Silvia Altran, medtem ko tržiški občinski odbornik za okolje Walter Pin opozarja, da so v omenjeni raziskavi ugotovili nizko stopnjo onesnaženosti povse goriški pokrajini in tudi v južnem delu furlanske nižine. Pin hkrati pojasnjuje, da so po letu 2001 v termoelektrarni poskrbeli za več izboljšav, ki so prispevale k znižanju negativnih učinkov na okolje. Leta 2002 je po Pinovih besedah lastnica termoelektrarne, družba Endesa, pripravila načrt za prenovo obrata, ki je predvideval izključno sežiganje premoga. Občinski svet ga je zavrnil, tako da je leta 2004 družba Endesa podpisala protokol, na podlagi katerega je bilo kasneje opravljenih več tehničnih izboljšav, ki so prispevale k znižanju emisij. Družba Endesa se je takrat tudi obvezala, da bo v termoelektrarni željela sežigati le zemeljski plin; potem ko je obrat leta 2008 prevzelo podjetje A2A, pa se je zgodba začela znova. Novi upravitelji termoelektrarne so kaj kmalu pozabili na zemeljski plin, tako da si zdaj v termoelektrarni želijo sežigati le premog, čemur v Trziču in sosednjih krajih nasprotuje vse več ljudi.

»Zdravje občanov je moja prva skrb, zato sem se s svojo večino že večkrat izrekla proti sežiganju premoga. V občinskem svetu smo zaradi tega zahtevali namestitve še enega filtra, s katerim bi se emisije dodatno znižale. Poleg tega smo sklicali tehnično omizje, kar je omogočilo, da je deželna agencija ARPA prevzela odgovornost nad nadzorovanjem stopnje emisij; ne nazadnje bomo območje, kjer so nameščene naprave za ugotavljanje koncentracije prasnih delcev PM2,5 v zraku, razširili do Fossalona,« poudarja županja Silvia Altran, medtem ko tržiški občinski odbornik za okolje Walter Pin opozarja, da so v omenjeni raziskavi ugotovili nizko stopnjo onesnaženosti povse goriški pokrajini in tudi v južnem delu furlanske nižine. Pin hkrati pojasnjuje, da so po letu 2001 v termoelektrarni poskrbeli za več izboljšav, ki so prispevale k znižanju negativnih učinkov na okolje. Leta 2002 je po Pinovih besedah lastnica termoelektrarne, družba Endesa, pripravila načrt za prenovo obrata, ki je predvideval izključno sežiganje premoga. Občinski svet ga je zavrnil, tako da je leta 2004 družba Endesa podpisala protokol, na podlagi katerega je bilo kasneje opravljenih več tehničnih izboljšav, ki so prispevale k znižanju emisij. Družba Endesa se je takrat tudi obvezala, da bo v termoelektrarni željela sežigati le zemeljski plin; potem ko je obrat leta 2008 prevzelo podjetje A2A, pa se je zgodba začela znova. Novi upravitelji termoelektrarne so kaj kmalu pozabili na zemeljski plin, tako da si zdaj v termoelektrarni želijo sežigati le premog, čemur v Trziču in sosednjih krajih nasprotuje vse več ljudi.

TRZIČ - Elektrarna »Raziskava ni bila nikomur prikrita, zdravje prva skrb«

Raziskava o emisijah iz termoelektrarne podjetja A2A v Trziču, ki so jo opravili med letoma 1999 in 2001, ni bila prikrita javnosti; z njenimi izsledki so bili seznanjeni na treh ministrstvih, na deželi in pokrajini. Kot je po zakonu predvideno, so raziskavo hranili tudi na tržiškem županstvu, saj »predstavlja pomembno osnovo za preverjanje delovanja obrata«. Tržiška županja Silvia Altran je med četrtkovim občinskim svetom odgovorila na svetniško vprašanje občinske svetnice iz vrst opozicije Annermarie Cisint glede delovanja termoelektrarne, pri čemer je poudarila, da je bila sporna raziskava sestavni del dokumentacije, za katero lahko vsak zaprosi.

»Zdravje občanov je moja prva skrb, zato sem se s svojo večino že večkrat izrekla proti sežiganju premoga. V občinskem svetu smo zaradi tega zahtevali namestitve še enega filtra, s katerim bi se emisije dodatno znižale. Poleg tega smo sklicali tehnično omizje, kar je omogočilo, da je deželna agencija ARPA prevzela odgovornost nad nadzorovanjem stopnje emisij; ne nazadnje bomo območje, kjer so nameščene naprave za ugotavljanje koncentracije prasnih delcev PM2,5 v zraku, razširili do Fossalona,« poudarja županja Silvia Altran, medtem ko tržiški občinski odbornik za okolje Walter Pin opozarja, da so v omenjeni raziskavi ugotovili nizko stopnjo onesnaženosti povse goriški pokrajini in tudi v južnem delu furlanske nižine. Pin hkrati pojasnjuje, da so po letu 2001 v termoelektrarni poskrbeli za več izboljšav, ki so prispevale k znižanju negativnih učinkov na okolje. Leta 2002 je po Pinovih besedah lastnica termoelektrarne, družba Endesa, pripravila načrt za prenovo obrata, ki je predvideval izključno sežiganje premoga. Občinski svet ga je zavrnil, tako da je leta 2004 družba Endesa podpisala protokol, na podlagi katerega je bilo kasneje opravljenih več tehničnih izboljšav, ki so prispevale k znižanju emisij. Družba Endesa se je takrat tudi obvezala, da bo v termoelektrarni željela sežigati le zemeljski plin; potem ko je obrat leta 2008 prevzelo podjetje A2A, pa se je zgodba začela znova. Novi upravitelji termoelektrarne so kaj kmalu pozabili na zemeljski plin, tako da si zdaj v termoelektrarni želijo sežigati le premog, čemur v Trziču in sosednjih krajih nasprotuje vse več ljudi.

GORICA - SSK Se bodo otroci vrnili v Kulturni dom?

Učenci goriške osnovne šole Oton Župančič bi se lahko ponovno vrnili v telovadnico Kulturnega doma. Tako izhaja iz četrtkovega srečanja med podžupanom Robertom Sartorijem in delegacijo Slovenske skupnosti, ki so jo sestavljali občinski svetniki Walter Bandelj, Marilka Korsič in Božidar Tabaj ter strankin pokrajinski tajnik Julijan Čavdek.

Zgodba je znana. Občinska uprava župana Ettoreja Romolija se je ob začetku novega šolskega leta odločila, da prekine pogodbo, na podlagi katere so učenci goriške šole Oton Župančič in pevsmke Josip Abram že vrsto let telovadili v Kulturnem domu. Razlog je varčevalne narave: ker je letos občinska telovadnica Palabrumatti na Rojcah manj zasedena, naj bi učenci omenjenih šol telovadili v njenih prostorih. Uprava bi tako prihranila na najemninah, ki jo je doslej plačevala Kulturnemu domu.

Vest je neprijetno presenetila upravitelje Kulturnega doma, ki so bili z odločitvijo seznanjeni šele konec septembra, zaradi česar so po ugotovitvah ravnatelja Igorja Komela utrpeli precejšnjo škodo, saj so v prepričanju, da bo ob ponedeljskih telovadnicah rezervirana za otroke, zavrnili druge prošnje. Na odločitev uprave so se odzvali tudi omenjeni občinski svetniki Slovenske skupnosti, ki so na župana Romolija naslovili svetniško vprašanje, kateremu je sledil četrtkov sestanek s podžupanom Sartorijem. Kot nam je povedal Bandelj, so podžupanu pojasnili, da se lahko otroci, ki obiskujejo šolo v Ulici Brolo, do Kulturnega doma odpravijo peš, medtem ko bi se morali na Rojce peljati s šolabusom. Uprava bi torej z njihovim povratkom v telovadnico v Ulico Brass prihranila na prevozu, Kulturnemu domu pa bi tako zagotovili vsaj del prepotrebni sredstev za njegovo delovanje. Otroci iz Pevme, ki za obiskovanje obeh telovadnic potrebujejo šolabus, pa bi še dalje telovadili na Rojcah.

Sartori je obljubil, da bo zadevo predstavil občinskim funkcionarjem; odgovor naj bi bil znan že v ponedeljek.

TRZIČ - Sindikat CISL o termoelektrarni Je denar za Trzič šel v resnici v Brindisi?

Predstavniki sindikata FLAEI-CISL so zaskrbljeni za prihodnost tržiške termoelektrarne A2A, saj so se po njihovem mnenju v zadnjih tednih toni poročanja o obratu preveč zaostrili. »Ne zanima nas, kdo je lastnik termoelektrarne: Enel, Endesa, E.On in zdaj A2A. Z vsakim lastnikom smo vzpostavili konkretni dialog, ki je bil tudi zelo oster, ko smo zahtevali spoštovanje delavskih pravic. Radi bi vedeli, ali kdo na Trziškem sploh razmišlja o 150 zaposlenih, ki se počutijo pod udarom, ker delajo v obratu, ki zdaj ni več po godu krajevemu prostoru,« pravijo sindikalisti FLAEI-CISL in

opozarjajo, da je v zadnjih letih prišlo do pozitivnega zasukata glede obnove in okoljske vzdržljivosti obrata, saj so konec lanskega leta zaprli peči na kurilno olje. Bojijo se, da bi kdo iz politične oportunisti izkoriščal »eno izmed zadnjih molznih krav v goriški pokrajini. Zaskrbljeni smo, ker je pred dnevi podjetje Edipower, sicer hčerinska družba podjetja A2A, napovedalo, da bo vložilo 300 milijonov evrov v obnovo termoelektrarne v Brindisiu. Še pomisliti nočemo, da gre za denar, ki naj bi bil začetno namenjen Trziču, zdaj pa je za vedno izgubljen,« poudarjajo sindikalisti FLAEI-CISL.

GORICA - Miroslava Cenčič v centru Bratuž Domoljubje vezna nit njenih raziskav in knjig

Najpogostejša beseda, ki jo je dr. Miroslava Cenčič uporabljala na četrtkovem srečanju »pod lipami« (tokrat le virtualno, saj jesen ne dopušča sedenja na prostem), je bila domoljubje. Z njo se je pogovarjala novinarka Erika Jazbar, ki jo je najprej krajevno in strokovno okvirila v Tomaj, Ljubljano in Šempeter pri Gorici ter kot univerzitetno predavateljico in raziskovalko primorske ne preveč oddaljene preteklosti. Poleg dvesto učbenikov je napisala zajetno prgišče raziskovalnih knjig. O slednjih je več kot petdesetim prisotnim opisala nastanek, vsebino, uspešnost ali skromno odmevnost, odvisno pač od okoliščin in pripravljenosti javnosti, da se jim posveti. Prav vse vsebine upravičujejo uporabo ponavljajočega se pojma o narodni zvestobi: Tigrovske gibanje, usode beneških Čedermacev, poezija v tigrovskem gibanju, pojavnost Črnih bratov, primorska politična sredina med vojno in kraška krajina okrog Tomaja.

Zadnja pomeni vračanje v Tomaj in neposredno okolico, do koder sega pogled iz same vasi. Spremembe so v več kot pol stoletja velike. Nekdanja živahna dvorišča s kopico otrok samevajo, hiše so skoraj vse posodobljene, a med ljudmi ni nekdanje razpoložljivosti. Nekdaj kraško središče, sedež županstva in dekanije, dve gostilni, trgovina, šola - sedaj vsega tega ni več. Stiki z Repentabrom so opešali.

O Tigrovcih se je pred osamosvojitvijo sicer pisalo (Sardoč, Španger, Ferenc, Kacinova), a število njim posvečenih plošč in ulic kaže na hladen odnos. Cenčičeva knjiga (1997) je doživela velik odmev, nastala pa je na spodbudo Antona Rutarja, ki ji je izročil svoj arhiv. Kritika ji je očitala mitiziranje in oporekala dolgo zamolčanost, raziskovanje pa ni še zaključeno, ker je veliko gradiva v arhivih varnostnih služb. Odnos levo opredeljenega gibanja se je v desetletjih stalno spreminjal: od internacionalističnih izhodišč, preko oznak terorizma do antifašističnih zaslug in domoljubja. Sedaj se gibanje znajde tudi v učbenikih. Poezije iz tedanjega obdobja so polne upanja, sočutja, človečnosti, požrtvovalnosti in ljubezni do jezika. Te vrednote so se sčasoma prevrednotile najprej zaradi razrednega pojmovanja sveta, nato s posredovanjem socialistične etike, ki sta jo preselila liberalizem in brisanje »enakosti«. Pristali smo v multikulturalnosti in poudarjanju svetovljanstva: novi prazniki, z univerze se slovenščina umika, brišejo se narodne svetinj. V tem pasusu je bilo zaznati

protislovje med dokaj kritično oznako Kardeljevega »usihanja narodov kot časovno družbene kategorije« in potrditvijo, da se to v slovenskem prostoru resnično dogaja, ker se ponos v ljudeh krha zaradi izgube socialnih pravic in posledično tudi samopodobe.

Knjiga o Črnih bratih je zgodovinska raziskava. Nastala je po klicu sestre nekega člana uporniške skupine, nato pa je avtorica našla v Ljubljani arhiv goriške kvature. Če bi ne bilo pretepanja in Brezavškove smrti, bi bila to pubertetniška zgodba, je menila Cenčičeva. No, namen in celo osnutek načrta za namestitev razstreliva v fašistično stavbo, ki sedaj služi šoli na Gorišču, nista bila ravno od muh. Pri opisovanju skupinske usode beneških duhovnikov je avtorica dobro opredelila psihološke in družbene silnice, ki so prevalele tamkajšnje slovensko prebivalstvo vključno s pojavom janičarstva, zaradi katerega so odpadniki bolj zagrizeni nasprotniki, saj morajo stalno opravičevati svoje življenjsko kamaleontstvo. Knjiga »Gli anni bui della Benecia« je obelodanila stanje, ki smo ga pri nas sicer že dolgo poznali, tudi »unejskim« raziskovalcem. Sedaj je stanje mnogo boljše, čeprav škofija ne poskrbi za namestitev duhovnikov z znanjem slovenščine.

V knjigi o primorski politični sredini je okrog tisoč citatov, ker se je želela Cenčičeva obvarovati pred vsakršnimi pripombami, da piše mnenja ne pa dejstev. Sčasoma se je tako opredeljena politična skupina, ki se je zavzemala za neoborožen odpor, zožila od Primorske na Goriško, ker je tržaški del vstopil v Osvobodilno fronto. Odigrala je pomembno vlogo, ker je zavrnila namen kolaboracionistične strukture v osrednji Sloveniji, da bi z njeno pomočjo nastalo tudi na Primorskem omrežje MVAC oziroma domobranstva. Prav zato tudi komunistični aparat ni bil tod tako nasilen. Sredinska skupina je utrpela oceno nepomembnosti, ker so ljudje v vojnih razmerah prisiljeni v opredeljevanje; kdor tega ne stori, ga postavijo na obrobje oboji. Vredno je izpostaviti, da je publika v Kulturnem centru Bratuž s prepričanim ploskanjem pokazala zadovoljstvo nad široko pahljačo vsebin in pogosto pronicljivih razlag. (ar)

Miroslava Cenčič

Srečanje v Kulturnem centru Lojze Bratuž

BUMBACA

GRADIŠČE - Po avgustovskih izgredih Izsledili in aretirali povzročitelje škode

Med avgustovskimi izgredi so priseljenci s strehe centra s silo odstranili nekaj jeklenih stebričev, ki so bili sestavni del alarmne naprave; z njimi so nato predrli mreže in plastične panele med posameznimi oddelki centra CIE

FOTO KVESTURA

Policisti so aretirali tri prisejlence, ki so avgusta v centru CIE v Gradišču sodelovali pri protestih in povzročili večjo gmotno škodo. Dve ma izmed treh se je avgusta poskus bega izšel, po dveh mesecih preiskovalnega dela pa so ju policisti izsledili. Binshaka Youseffa so prvega oktobra v Ferrari aretirali turinski policisti, ki so ga nato peljali v center CIE v Turinu. Isti dan so goriški policisti

aretirali Bahjaoua Salaha Eddina, ki je bil od trojice edini še zaprt v centru CIE v Gradišču; v preteklosti si je nabral več prijav zaradi raznih kaznivih dejanj. V četrtek pa je osebe mobilnega oddelka iz Trenta aretiralo Takochija Imeda, ki se je po begu iz Gradišča zatekel na Tridentinsko, kjer je v preteklosti živel in imel večkrat opravka s silami javnega reda zaradi preprodaje mamil.

Doljanski oktoberfest

Kulturno društvo Kras Dol-Poljane prireja danes prvi Doljanski oktoberfest. Ob 14. uri bo pred športno-kulturnim središčem Pavlina Komel na Palkišču start pohoda na Kal, ki ga bo vodil Srečko Visintin. Najprej bodo pešali po cesti, ki vodi s Palkišča proti Poljanam, nato pa bodo zavili v gozd do kala, kjer se je nekoč napajala živina. Zatem se bodo sprehodili do nekdanjega mejnega kamna med tržaško in goriško pokrajino ter se nazadnje vrnili na Palkišče, kjer bodo pohodnike pričakali zelje, klobase in krompir. V večernih urah bodo zaigrali Tri prašički. Otroške urice bodo danes izjemoma med 14. in 15. uro. Zvečer bo na voljo več vrst piva.

Praznik v Štmavru

V Štmavru bo drevi ob 20. uri kulturni dogodek, ki ga bosta sooblikovala domači moški pevski zbor Štmaver in ansambel centra za glasbeno vzgojo Emil Komel. Odprli bodo tudi razstavo fotografij Katerine Pittoli in Julije Čumačenko, članic Skupine 75. Jutri bo tradicionalni pohod na Sabotin. Zbirališče od 8.30 dalje na mostiču nad Sabotinsko cesto, skupni start bo ob 9. uri. Ob 10.30 bo maša med razvalinami cerkvice sv. Valentina, po sestopu s Sabotina bo pogostitev na društvenem sedežu.

Kraški pohod v Jamljah

Jutri bo 18. Kraški krožni pohod, ki ga prireja društvu Kremenjak iz Jamelj in Dren iz Sel na Krasu. Letos bosta tako start kakor cilj v Jamljah, na Kremenjakovem sedežu v večnamenskem centru. Ob 10. uri se bodo iz Jamelj odpravili do Sel, v Korita in Hudi log, kjer se bodo okrepčali in nato nadaljevali pot po Kremenjaku v Jamlje. Ob 14. uri bo začetek družabnih iger, sledil jim bo ples ob zvokih glasbenika Štefana in njegove hčerke Ivane.

Iz Ogleja v sinagogo

Združenje Concordia et Pax prireja danes dva spominska dogodka. Ob 13.30 se bodo zbrali pred Rdečo hišo v Gorici in se odpravili na vojaško pokopališče v Ogleju. Ob 16.30 bo spominska svečanost v goriški sinagogi, kjer bo spregovoril novogoriški zgodovinar Renato Podveršič.

GORICA Svinčnik zanj, mladinski muzikal o Materi Tereziji

V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v soboto, 26. oktobra, ob 20.30 »Svinčnik zanj - Muzikal o Materi Tereziji«. Skupina 30 mladih bo predstavila zgodbo o življenju in delu blažene Matere Terezije, albanско-indijske redovnice, ki je v indijskem mestu Kalkuta svoje življenje posvetila skrbi za uboge, gojavce in otroke. Leta 1979 je za svoje človekoljubno delo prejela Nobelovo nagrado za mir. Muzikal Svinčnik zanj, ki so ga nad dvajsetkrat uprizorili po Sloveniji in bo prvič gostoval na Goriškem, so pripravili mladi iz misijonske skupine Pridi, ki letos praznuje 10-letnico delovanja. Z muzikalom želijo predvsem približati lik Matere Terezije, oznanjati ljubezen med ljudmi in v mladih zbuditi čut za dobrodelnost in sočutje do bližnjih. Naslov muzikala je vzet iz citata Matere Terezije, ki pravi: »Sem le droben in preprost svinčnik v Božji roki, ki svetu piše ljubezensko pismo.« Misijonsko skupino Pridi sestavljajo mladi iz cele Slovenije. Celotno zadevo so zasnovali v dveh letih, prvo leto so napisali vsebino muzikala, drugo leto pa ga postavili na odrske deske. Vstopnine ni, zbirali bodo prostovoljne prispevke za misijone.

TRŽIČ - Izpostavljeni azbestu

Hvala!

»Zadovoljni smo, da smo pred sodnika prisilili odgovorne za smrti številnih delavcev iz tržiške ladjedelnice. Hkrati poudarjamo, da za nas razsodba ne predstavlja maščevanja, pač pa le zmago pravice, ko je bilo končno potrjeno, da dobiček ne sme prevladati nad dostojanstvom delavcem.« Tako so v odprtem pismu zapisali člani združenja izpostavljenih azbestu glede torkove razsodbe na goriškem procesu, na katerem je bilo 13 bivših vodilnih funkcionarjev ladjedelnice Italcantieri obsojenih na zaporno kaznen, ker niso ničesar storili, da bi zaščitili zaposlene. »Na žalost je več primerov zastaralo, saj do leta 2008 država ni bila sposobna primerno ukrepati, da bi bil primerno kaznovan največji pokol civilnega prebivalstva v naših krajih po drugi svetovni vojni.« še menijo člani združenja, ki se zahvaljujejo predsedniku republike Giorgiu Napolitanu, glavnemu tožilcu prizivnega sodišča v Trstu Beniaminu Deiddi ter vsem, ki so v raziskovanje poklicnih poti posameznih žrtev vložili veliko truda in profesionalnost. Spomnili so se tudi pobud Massima Carlotta v tržiškem gledališču, s katerimi so opozarjali na tragedijo, ki jo je povzročil azbest. »Še najbolj pa smo hvaležni vsem delavcem, ki so nam zaupali, da smo tudi v njihovem imenu vztrajali pri iskanju pravice. Seveda se zahvaljujemo tudi vsem ženam, možem, sinovom in hčeram, ki so delili z nami plemenito poslanstvo odkrivanja resnice,« poudarjajo iz združenja izpostavljenih azbestu.

GORICA - Snemanje TV oddaje Prvi odcep desno

Lipko na Vegi

Dijaki spoznavali skrivnosti grafičnega oblikovanja - Oddaja bo na sporedu jutri ob 20. uri

Voditeljica
Mairim Cheber
z dijaki in gosti

RAI

Slovenski deželni televizijski program Rai bo jutri ob 20. uri predvajal novo oddajo iz niza Prvi odcep desno. Gre za mladinsko oddajo, ki je prvenstveno namenjena dijakom pred pomembno življenjsko odločitvijo - izbiro poklicne ali študijske poti. V središču oddaje je zato vsakič drugačna poklicna figura. Voditeljica Mairim Cheber je doslej gostila režiserja Žigo Virca, podjetnico Barbaro Uršič, logopedinjo Mojco Muznik. Najnovejšo oddajo, ki bo na sporedu jutri, pa so pred časom snemali na goriškem tehnološko-tehničnem zavodu Vega: v njenem središču je bilo grafično obliko-

vanje. Dijaki in dijakinje 4. razreda smeri informatike in telekomunikacij so ta poklic spoznali s pomočjo Borisa Lutmana in Melisse Cerić, oblikovalcema priljubljene Lipka - maskote letošnjega evropskega košarskega prvenstva, ki je kot znano potekalo v Sloveniji. Govor je bil o tam, kako poteka celoten proces oblikovanja, od razpisov, začetnih idej do končnega rezultata, a tudi o marketingu, potrošniških potrebah, grafični podobi znamk. Oddajo je režirala Živa Pahor, bogatijo pa jo tudi terenski prispevki o Lipku, oblikovanju v tridimenzionalni tehniki in še čem. (pd)

ŠTEVERJAN - Novost na jutrišnji »kostanjadi«

Planinci bodo pekli kruh

Dopoldne prirejajo pohod čez Kalvarijo do Štekarjeve domačije in kolesarski izlet

SPDG prireja jutri tradicionalni društveni praznik kostanja, ki bo tudi letos potekal na gostoljubni kmetiji Štekar na Valerjšču. Druženje se bo začelo ob 12. uri in se bo nadaljevalo do mraka. V okviru praznika bodo v dopoldanskem času organizirali dva izleta: pohodniškega in gorsko-kolesarskega. Ob 9.45 se bodo udeleženci obeh zbrali pred športno halo v Podgori, start bo ob 10. uri. Pohod, ki je primeren za družine z otroki, bo vodil čez Kalvarijo in se bo po dobrih dveh urah zaključil na kmetiji Štekar. Sočasno, po približno 30-kilometrski poti in 550 metrih vzpona, se bodo kolesarji prav tako pripeljali na kraj prireditve. Pohodnikom priporočajo, naj imajo na

sebi primerno obutev za hojo po gozdu, za kolesarje pa sta obvezna čelada in gorsko kolo, opremljeno za vožnjo po gozdnih poteh. Pri obeh izletih morajo mladoletnike spremljati polnoletne osebe.

Poleg pohoda in kolesarske prireditve bodo udeleženci »kostanjade« imeli priložnost spoznati, kako so nekoč po vaseh mesili in pekli kruh. Prikaz postopka z mešenjem testa v stari »vintuli« bo na sporedu od 14.30 ure dalje. Gospa Ines bo praktično prikazala, kako se zamesi testo, kako se pripravijo hlebci in končno kako pečemo kruh v krušni peči, ki so jo prek kratkim zgradili pri Štekarjevih. Lastniki domačije in predstavniki planinskega društva želijo na-

mreč vsako leto pripraviti kako novost, ki bi članom in prijateljem društva prikazala razna kmečka in gospodinska opravila, ki so bila v navadi še do pred nekaj desetletji, a jih je žal moderen način življenja pahnil na pot pozabe. Kogar še posebno zanima, kako iz domače peči pride dišeči domači kruh, naj pride k Štekarjevim že jutraj, okrog 10. ure. Takrat bo mojster Fabjan iz Sovodenj pripravil testo, hlebce in krušno peč, tako da bo prva »runda« kruha pripravljena že v zgodnjih popoldanskih urah, ko se bo večina planincev zglasila pri Štekarju. Dobrot ne bo manjkalo, za prijetno vzdušje bodo poskrbeli tudi domači godbeniki. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.20 - 20.15 - 22.15 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Una piccola impresa meridionale«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Gloria«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.20 - 20.15 - 22.15 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Escape Plan - Fuga dall'inferno«. Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Cose nostre - malavita«. Dvorana 4: 17.30 - 22.00 »Aspirante vodovo«. 20.15 »Sacro GRA«. Dvorana 5: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Una piccola impresa meridionale«.

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 26. oktobra, ob 20.30 »Il berretto a sonagli« (Luigi Pirandello), nastopa gledališka skupina Compagnia dell'eclissi iz Salerno; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzo Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 20. oktobra ob 17. uri komedija »Mandragola« (Nicolò Macchiavelli), nastopa KD Kontrada - Kanal, v režiji Blaža Valiča. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 26. oktobra »Il grande viaggio«, 16. novembra »Piccolo passo«, do 25. oktobra poteka predprodaja abonmajev in vstopnic v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici ob ponedeljkih, torkih in četrtek 10.00-12.00, 15.00-16.30, ob sredah 10.00-12.00, 16.30-19.00 in ob petkih 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v petek, 25. oktobra, ob 20.45 koncert pevke

Chiare z naslovom »Un posto nel mondo tour«; informacije pri blagajni v Ul. Garibaldi 2/a, tel. 0481-383601.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA obvešča, da predstava »Timon Atenski«, ki je bila napovedana za danes, 19. oktobra, zaradi bolezni v ansamblu odpade; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

V DVORANI BERGAMAS v Gradišču bo danes, 19. oktobra, ob 20.45 gledališka skupina Terzo Teatro predstavila originalno verzijo gledališke predstave »Sogno di una notte di mezza estate« Williama Shakespearea.

Razstave

V KAVARNI CARDUCCI v Trziču bo danes, 19. oktobra, ob 17.30 odprtje razstave Adriana Boscarola z naslovom »Icône«. Razstavo bo predstavila Cristina Visintini; na ogled bo do 31. oktobra.

RAZSTAVA POSVEČENA PAVLINI KOMEL, njeni družini in društvenemu delovanju, ki jo je društvo Kras Dol-Poljane postavilo na svojem sedežu na Palkišču, bo na ogled še danes, 19. oktobra; informacije po tel. 338-3176605 (Katjuša Kosič).

V GALERIJ MARIO DI IORIO v državni knjižnici v Gorici bo danes, 19. oktobra, ob 11. uri odprtje razstave Goričanke Mariadolores Simone z naslovom »Tantra«; na ogled bo do 31. oktobra od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30, vstop prost.

Koncerti

»VIVACENTRO JAZZ« V TRŽIČU: danes, 19. oktobra, v lokalu Al calicetto na Trgu Unità 4 koncert Tria Benessere; več na www.vivacentro.it.

Šolske vesti

TEČAJ NEMŠČINE na osnovni stopnji A1 (30 ur) bo potekal ob ponedeljkih (19.00 - 20.30) in ob sredah (19.00 - 21.15) na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51). Na razpolago so še prosta vpisna mesta. Prvo srečanje bo 11. 11. 2013. Kotizacija znaša 75 evrov. Za več informacij: tel. 0481.81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org).

TEČAJ SLOVENŠČINE na osnovni stopnji A1 (30 ur) bo potekal ob ponedeljkih in sredah (19.00 - 20.30) na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51). Na razpolago so še prosta vpisna mesta. Prvo srečanje bo 4. novembra. Kotizacija znaša 75 evrov. Za več informacij: tel. 0481.81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org).

MINI ŠOLA SLOVENŠČINE: Hiša pravljic in jezikovni center Poliglot iz Nove Gorice vabita otroke od 6. do 10. le-

ta k vpisu na tečaj slovenskega jezika. Z novimi metodami poučevanja in skozi igro, pravljice, glasbo, ustvarjalni gib in likovno ustvarjanje bodo otroci na zabaven in učinkovit način bogatili svoje znanje jezika. Tečaj bo potekal ob torkih v Sovodnjah ali Doberdobo od 5. novembra dalje. Prijave in informacije na hisaprajlic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina Šolc).

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 27. oktobra, izlet na Zajavor (1816 m) v Muzcih. Obvezna prijava in prisotnost na sestanku v četrtek, 24. oktobra, ob 19. uri na društvenem sedežu. Informacije in prijave po tel. 320-1423712 ali andrej@spdg.eu (Andrej).

Obvestila

GOSPODARSKA ZADRUGA »BRAJDA« - VRH si prizadeva, ob bližajoči se stoletnici prve svetovne vojne, izpopolniti seznam padlih avstroogrških vojakov, rojenih in bivajočih na Vrhu in v drugih vaseh sovedenjske občine. Zadruga vabi k sodelovanju sorodnike in potomce padlih vojakov. K uresničitvi pobude lahko pomagajo z nudenjem informacij in najrazličnejših podatkov (tudi drobnih in na prvi pogled nepomembnih) in posredovanjem fotografskega ter drugega gradiva. Kontaktne osebe: Devetak Walter (tel. 0481-882688), Marija Češčut (tel. 0481-882657), Vlado Klemše (tel. 0481-882079).

DRUŠTVO KRAS DOL-POLJANE vabi v tork, 22. oktobra, ob 18. uri na prvo srečanje tečaja moderne plesa, ki je namenjen osnovni, nižji in višji srednji šoli; vodila pa ga bo Daša Grgič na sedežu društva.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja vsak tork in četrtek, 19.30-20.30, v prostorih društva na Palkišču žensko telovadbo, ki jo bo vodila Ljudmila Onišenko; informacije po tel. 338-3176605 (Katjuša).

OTROŠKI PEVSKI ZBOR KULTURNEGA DRUŠTVA SOVODNJE že pridno vadi za novo pevsko sezono. Otroci iz vrta in osnovne šole, ki bi se jim želeli pridružiti, lahko grejo v Kulturni dom v Sovodnjah vsako soboto od 10.45 dalje.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 9. novembra, martinovanje v gostišču pri Šterku v Ajševici. Prijave vpišujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.); na račun 20 evrov.

CIVILNA SLUŽBA ARCI GORICA obvešča, da je odprt razpis za selekcijo 6 prostovoljcev, ki bodo leto dni sodelovali pri projektu »Attiva-mente 2«. Na razpis se lahko prijavi mladi med 18. in 28. letom. Kandidati lahko oddajo prošnje na sedežu ARCI SC (Kor-

Praznik v Vitovljah

Danes in jutri se v Vitovljah odvija 17. praznik kostanja. Organizatorji so na današnji zabavni program, ki se začne ob 20. uri, povabili Rok n'band, N'eks in BBBB, jutri od 14. ure dalje pa pripravljajo tekmovanje med okoliškimi društvi in tudi tekmovanje obiskovalcev, prikaz krajevnih običajev, kulturni program in zabavo s Tanjo Žagar. Manjkalo ne bo dobre domače kapljice, peciva in seveda kostanja. Današnja vstopnina znaša tri evre, jutri je vstop prost. (km)

Zborovska srečanja

V okviru zborovskih srečanj v Šempasu bo danes ob 20. uri koncert okteta Valvasor in mešanega pevskega zbora Cum anima. Vstopnina znaša 5 evrov. (km)

zo Verdi 51, Gorica) do 4. novembra, do 14. ure. Več o razpisu in projektih na spletnih straneh www.serviziocivile.gov.it ter www.scn.arciserviziocivile.it; informacije: ARCI SC Gorica, tel. 334-1520179 (ob sredah med 9. in 12. uro) ali na gorizia@ascmil.it.

DRUŠTVO TRŽIČ vabi vsak petek na hojo s palicami po Marini Juliji. Zbirališče na glavni plaži ob 10. uri.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da bodo v Gorici sestanki potekali ob sobotah od 14.30 do 16. ure v prostorih Dijaškega doma. Delovanje na Goriškem bodo zaokrožila še dvomesečna sobotna snidenja v Doberdobo od 15. do 16. ure, na Vrhu od 14. do 15. ure in še v Štandrežu v Domu Andreja Budala od 15.30 do 16.30; več na www.tabornikirmv.it.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi na tradicionalni Partizanski pik-nik v nedeljo, 27. oktobra, ob 13. uri v gostilni Pri Miljotu pri Devetakih; vpisovanje do četrta, 24. oktobra, po tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) ali 0481-78192 (Joško Vižintin).

Prireditve

ZDRUŽENJE ANDOS IZ TRŽIČA obvešča, da potekajo do 19. novembra vsak tork med 17. uro in 18.30 srečanja na temo žalovanja ob izgubi drage osebe na sedežu združenja v Ul. Galvani 1, na oddelku za prostovoljce v bolnišnici San Polo v Trziču; udeležba je brezplačna, obvezna je prijava na tajništvo združenja, ki je odprto ob torkih in sredah 9.00-12.00 (tel. 392-4572616, andos-monf@libero.it).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 26. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno »Baklado«. Povorko po doberdobskih ulicah bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popostril večer moški pevski zbor Jezero, sledila bo družabnost. Izkupiček bo namanjen hospicu »Via di Natale« pri onkološkem centru CRO v Avianu.

VELIKI BAZAR V PARKU IN 2. »POHOD MED PRIJATELJI« bosta potekali v nedeljo, 20. oktobra: iz parca Basaglie v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici bo ob 9.30 start 6 ali 12 kilometrov dolgega pohoda Gorica - Nova Gorica - Šempeter in med 10. in 18. uro v parku Basaglia tržnica brez denarja z izmenjavo predmetov, idej, čustev, talentov, časa; vstop prost, informacije po tel. 347-7166009 (Fabio).

V HIŠI KULTURE V ŠMARTNEM bo danes, 19. oktobra, ob 20. uri pogovorni večer z branjem »Nič drugega ne počnem, kot hodim«. Sodelovala bosta Veronika Dintinjana, pesnica, prevajalka, soorganizatorica Mladih rim, zdravnica kirurginja in Robert Simonišek, pesnik, prozaist, kritik, doktor umetnostne zgodovine.

DRUŠTVO ŽENSK ŽBRINCA vabi v nedeljo, 20. oktobra, ob 10.30 v Opatje Selo. V tipičnik kraških opajskih no-

šah se bodo organizatorke napotile na žetev ajde s starim orodjem, ki bo potekala pri Drugetih blizu Lokvice. Sledila bo družabnost s tipičnimi ajdovimi jedmi.

VISOKA ŠOLA ZA UMETNOST UNIVERZE V NOVI GORICI, HIŠA FILMA IN KINOATELJE v sodelovanju s Kinemaxom Gorica vabijo na projekcijo filma »Odmevi časa«, avtorice Eme Kugler v tork, 22. oktobra, ob 20. uri v goriškem Kinemaxu. Projekciji filma bo sledil pogovor z avtorico, ki ga bo vodil Jan Mozetič.

»POJDI Z MENOJ - S PESMIJO PO SLOVENIJI« - Občina Sovodnje s podporo Fundacije Goriške hranilnice vabi na predstavitev istoimenske knjige in zgoščenke, ki bo v tork, 22. oktobra, ob 18. uri, v občinski knjižnici v Sovodnjah. Knjigo in zgoščenko bodo predstavili Blaž Pucihar, avtor glasbenih priredb, Dušica Kuna- ver, avtorica besedil, Damijan Stepančič, ilustrator in Irma Toman, predstavnica založbe Oka.

NA SLOVIKU bo ob začetku nove sezone otvoritvena slovesnost v tork, 22. oktobra, ob 17.30 v Tumovi dvorani KBcentra v Gorci (Korzo Verdi 51). Gost večera bo Jernej Pikalo, minister RS za izobraževanje, znanost in šport.

TRŽIŠKA SEKCIJA ZDRUŽENJA ANDOS se bo ob prvi obletnici smrti spomnila Alenke Pahor in po pokojni članici poimenovala podporno skupino, ki skrbi za ženske, operirane na dojkah. Spominska svečanost s poimenovanjem bo v tork, 22. oktobra, ob 18.30 na sedežu združenja ANDOS, v prvem nadstropju tržiške bolnišnice San Polo.

ANDREJ APLENC IN ALENKA PUHAR bosta protagonistista novega večera pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v četrtek, 24. oktobra, ob 20. uri. Večer bo v organizaciji goriškega hrama in študijskega centra za družbeno-politična vprašanja Anton Gregorčič vsebinsko povezan s ponedeljkovim večerom DSI v Peterlinovi dvorani, na katerem bo govor o novi študiji Božidarja Jezernika o Golem otoku ter s predstavitvijo zgodovinske monografije Nine Lončar o kominformu med tržaškimi Slovenci.

PROJEKT JEZIK/LINGUA v sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom (SLORI) vabi na predstavitev knjige »Porajajoča se pismenost v dvojezičnem okolju. Primer otrok, ki obiskujejo vrtece s slovenskim učnim jezikom in Italiji in dvojezični vrtec v Špetru« Tanje Colja v četrtek, 24. oktobra, ob 18.30 v dvorani pokrajinskega sveta goriške pokrajine (Korzo Italia 55 v Gorici). Povezovala bo Suzana Pertot.

KULTURNO DRUŠTVO ANDREJ PAGLAVEC iz Podgore prireja na svojem sedežu v Ulici IV Novembre v petek, 25. oktobra, ob 20. uri predavanje Al- da Rupla o zgodovini, družbenih značilnostih in razvoju društvenega udejstvovanja v vasi. Ob tej priložnosti bo društvo odprlo tudi fotografsko razstavo domačine Edija Maligoja z naslovom »Ko smo bili še «Paglavci: utrinki društvene preteklosti«, ki bo na ogled do 31. oktobra.

Mali oglasi

PRODAJAMO drva za kurjavo; tel. 348-5608988.

PRODAM peč na drva; tel. 340-2719034.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Anna Cocianni vd. Stragà (iz hiše žalosti v Ul. Dei Gelsi 53) v cerkvi v Stražcah, sledila bo upepelitev.

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Franca Franchi por. La Civita (iz Vidma) v cerkvi Sv. Valeriana, sledila bo upepelitev; 11.30, Luisa Zorzenon por. Sonson, blagoslov na pokopališču, sledila bo upepelitev.

DANES V KRMINU: 10.00, Odino Alt (iz goriške splošne bolnišnice ob 9.30) v stolnici in na pokopališču.

ZDA - Po neuspeli blokadi financiranja vlade in grožnji s stečajem ZDA

Republikanci še v ofenzivi proti zdravstveni reformi

WASHINGTON - Predstavniški dom ameriškega kongresa bo prihodnji teden začel vrsto zaslišanj okrog tehničnih težav z zagonom zdravstvene reforme v ZDA, republikanski kongresniki pa zaradi tega zahtevajo tudi odstop ministrice za zdravstvo Kathleen Sebelius.

Po hudem udarcu v raziskavah javnega mnenja zaradi blokade financiranja vlade in grožnji s stečajem ZDA republikanci zdaj ubirajo precej bolj smiselno taktiko proti zdravstveni reformi z opozarjanjem na težave pri njenem zagonu.

Republikanci v kongresu so 1. oktobra blokirali proračunsko financiranje dela vlade, dokler se ne bi demokrati odpovedali zdravstveni reformi. To je bila povsem nerealna zahteva in demokrati so strnili vrste v obrambi reforme, ki jo imajo za največji dosežek prvega mandata predsednika Baracka Obame.

Kljub blokadi financiranja vlade je zdravstvena reforma 1. oktobra šla naprej z odprtjem tako imenovanih borz zdravstvenega zavarovanja preko spletne strani zvezne vlade "healthcare.gov".

Reforma od vsakega posameznika terja, da se do začetka prihodnjega leta zavaruje, ali pa bo plačal davčno kazen.

Ker reforma prepoveduje diskriminacijo zavarovalnic, ki ne smejo več zavračati bolnih, in ker uvaja tudi subvencije za tiste, ki si še vedno visokih cen zdravstva ne morejo privoščiti, je zdravstveno zavarovanje postalo realna možnost za milijone ljudi.

Sistem nujno potrebuje čim več novih zavarovancev, kajti le tako bo obstal in morda sčasoma ponudil tudi nižje cene. Več zdravih bo plačevalo premije, več bolnih se bo lahko zdravilo.

Republikanci so hoteli tako imenovani "individualni mandat", to je obvezno zavarovanje vsakega posameznika, prestaviti za leto dni, kar pa bi praktično pomenilo blokado cele reforme, ker ne bi bilo potrebne dodatnega denarja.

Del reforme, ki prepoveduje diskriminacijo bolnih in omogoča mladim do 26. leta starosti, da ostanejo na policah staršev, namreč že velja. Ta dva dela reforme sta tako priljubljena, da se ju republikanci ne dotikajo, vendar pa potrebujeta svež denar.

MINISTRICA ZA ZDRAVSTVO KATHLEEN SEBELIUS

Obama je sam za leto dni prestavil zahtevo podjetjem, naj zavarujejo svoje delavce ali plačajo davčno kazen. Posameznikom tega oddiha zaradi gospodarske krize ni privoščil, ker nujno potrebuje denar doslej nezavarovanih zdravih ljudi.

Začetek sklepanja zdravstvenih zavarovanj je bil 1. oktobra dvorezen meč. Republikanci so opozarjali na tehnične težave pri prijavljanju na spletno stran in druge, obenem pa priznali, da je to posledica velikega števila ljudi, ki so se želeli nemudoma zavarovati. To seveda zanika trditve kritikov, ki pravijo, da je reforma hudo nepriljubljena in največja katastrofa, ki je kadar koli v zgodovini doletela ZDA. Takšna pretiravanja skupaj z blokado vlade in grožnjo kreditni oceni ZDA pa so republikance potisnili na dno popularnosti pri volivcih.

Dejstvo je namreč, da reforma res ni popularna, ampak ne iz razlogov, ki jih omenjajo republikanci. Večina ljudi, ki reformi v anketah nasprotujejo, si želi, da bi se izboljšala, ne pa uničila. Ljudje si želijo dostopnejšega zdravstvenega zavarovanja, reforma takšna, kot je zdaj, pa ne uresničuje osnovnega cilja, znižanja cen premij.

To je posledica sklepanja kompromisov leta 2010, ko je Obama želel, da bi reformo podprlo tudi čim več republikancev, in je odstopil od zahteve liberalcev po uvedbi splošnega zdravstvenega zavarovanja za vse Američane. Iz republikanske podpore potem vseeno ni bilo nič.

Reforma dopušča, da vsi, ki so doslej imeli zdravstveno zavarovanje, tega ohranijo v nespremenjeni obliki. Gre le za to, da se zavaruje preostalih 40 do 50 milijonov ljudi, ki tega doslej niso mogli storiti zaradi visokih cen ali zaradi bolezni in okvar, zaradi katerih jih zavarovalnice niso hotele zavarovati.

Republikanci želijo reformo odpraviti, vendar ne ponujajo nobene dobre alternative za izboljšanje dosedanjega sistema, ki je bil hkrati izjemno dober in hkrati izjemno okruten.

Ljudje z dobrim zavarovanjem so imeli najboljšo zdravstveno oskrbo na svetu. Hitro, učinkovito, temeljito, brez vrst pri zdravniku in čakalnih dob pri specialističnih pregledih.

Tisti brez zavarovanja pa so se v hudih primerih zatekli na urgenco. Tam so jih res pozdravili, vendar na hitro in površno, obenem pa za veliko višjo ceno, kot velja za zavarovane. (STA)

ZDRUŽENI NARODI - Potem ko je bila v četrtek izvoljena kot nestalna članica

Savska Arabija zavrnila sedež v Varnostnem svetu, češ da ne opravlja svoje dolžnosti pri utrjevanju miru

Varnostni svet Združenih narodov na zasedanju

RIJAD/NEW YORK - Savska Arabija je včeraj zavrnila sedež v Varnostnem svetu ZN, na katerega je bila izvoljena v četrtek. S tem želi država opozoriti na "dvojne standarde" organa, ki po njenem ne opravlja svojih dolžnosti pri preprečevanju in razreševanju svetovnih konfliktov, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Savska Arabija "nima nobene druge možnosti, kot da zavrne članstvo v Varnostnem svetu, dokler ni izvedena reforma in so mu podeljena sredstva za izpolnjevanje dolžnosti ter prevzemanje odgovornosti pri ohranjanju svetovnega miru in varnosti," je v izjavi sporočilo savsko zunanje ministrstvo.

Rijad je opozoril, da VS ZN "dovoljuje sirskega režimu, da ubija svoje ljudi in jih zažiga s kemičnim orož-

jem". Zunanje ministrstvo je kritiziralo tudi neaktivnost sveta pri reševanju izraelsko-palestinskega vprašanja. 65 let trajajoči konflikt je po njihovem "jasen dokaz nesposobnosti VS ZN za opravljanje svojih dolžnosti in prevzemanje odgovornosti," izjavo povzema nemška tiskovna agencija dpa.

Z nafto bogata kraljevina je bila v četrtek v GS ZN izvoljena, da v VS ZN kot nestalna članica nadomesti Pakistan kot predstavnica azijsko-tihomorske regije. Mandat nestalne članice traja dve leti. To je bila njena prva kandidatura v VS ZN.

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je včeraj povedal, da Rijad še ni uradno obvestil ZN, da zavrača sedež v tem organu ZN. Odločitev o novi državni kandidaturi, ki bi zamenjala Savsko Arabijo, pa je na članicah azijsko-tihomorske regije v GS ZN, je dodal.

Ob tem je še poudaril, da želijo Združeni narodi neposredno sodelovati z Rijadom pri soočanju s pomembnimi izzivi, kot so "končanje vojne v Siriji, pomoč palestinskemu narodu pri oblikovanju trajne države, pomoč pri tranziciji v Jemnu, nudenje človekoljubne pomoči vsem, ki jo potrebujejo, ter boj proti terorizmu in jedrski oborožitvi", poroča AFP.

V 15-članskem VS ZN je pet stalnih članic (ZDA, Velika Britanija, Francija, Rusija in Kitajska) in 10 nestalnih članic z dveletnim mandatom. Generalna skupščina ZN vsako leto izvoli pet nestalnih članic. V četrtek izvoljene, med katerimi je tudi Savska Arabija, bodo dvoletni mandat nastopile 1. januarja 2014.

Odločitev Rijada, ki pomeni prvo v zgodovini ZN, je bila v VS ZN sprejeta z začudenjem. Zahodne države so odločitev sicer sprejele z nekaj razumevanja, nekateri diplomati pa pričakujejo, da si bo morda premislila.

Rusija, stalna članica VS ZN s pravico veta, ki je med odgovornimi za to, da VS dolgo ni sprejel nobene pomembnejše odločitve glede Sirije, pa je bila do poteze kritična. Rusko zunanje ministrstvo je izrazilo presenečenje. "Argumenti kraljevine vzbujajo osuplost in kritika VS ZN v kontekstu sirskega konflikta je še posebej čudna," so dejala, navaja AFP. (STA)

GOSPODARSTVO - Kmalu pogajanja

Investicijski sporazum med EU in Kitajsko

LUXEMBOURG - Članice EU so včeraj prizgale zeleno luč Evropski komisiji za začetek pogajanj o investicijskem sporazumu med EU in Kitajsko. Bruselj je s tem dobil tudi dovoljenje za uporabo smernic, katerih cilj bosta zaščita evropskih in kitajskih investicij ter boljši dostop evropskih in kitajskih vlagateljev do trga.

Kot so pojasnili v Bruslju, bodo glavni cilji sporazuma med unijo in drugim največjim gospodarstvom na svetu okrepitev zaščite evropskih investicij na Kitajskem in obratno, izboljšanje pravnega položaja evropskih vlagateljev na Kitajskem in krčenje omejitev vlaganja na tem trgu. Posledično naj bi bili zagotovljeni okrepljeni dvostranski investicijski tokovi in boljši dostop na kitajski trg. Cilj je pogajanja zaključiti v dveh letih in pol.

"Kitajska je pomembna in bo postala še pomembnejša," je v Luxembourgu dejala švedska ministrica za trgovino Ewa Björling. "Ne želimo ime-

ti trgovinskih vojn. Želimo trgovinski mir," je pristavila. Nemški minister za gospodarstvo Philipp Rösler je medtem poudaril, da bi bilo v primeru, da bi bilo investicijsko okolje na Kitajskem urejeno, za evropska podjetja zelo dobro, da bi vlagala tam.

Evropski komisar za trgovino Karel De Gucht pa je ta mesec dejal, da sta EU in Kitajska veliki trgovinski partneri, da pa so investicijski tokovi daleč pod tistim, kar bi se od dveh tako pomembnih gospodarstev pričakovalo.

Blagovna menjava med unijo in drugim največjim gospodarstvom na svetu je sicer lani dosegla skoraj 550 milijard dolarjev (415 milijard evrov), pri čemer je Kitajska zabeležila pomemben zunanjetrgovinski presežek.

Trgovinski odnosi med EU in Kitajsko so bili v zadnjem obdobju večkrat na preizkušnji. Eden od odmevnejših sporov je bil letos vezan na kitajski uvoz solarnih plošč, celic in rezin, a je polet v zvezi z njim le prišlo do dogovora.

ITALIJA - Zaradi pokola na Kefaloniji

Obsodili še enega nacističnega zločinca

RIM - Italijansko vojaško sodišče v Rimu je včeraj v odsotnosti na dosmrtni zapor obsodilo 90-letnega bivšega nacističnega častnika Alfreda Storka, ki je bil spoznan za krivega pokola 117 italijanskih častnikov, vojni ujetnikov na grškem otoku Kefalonija med drugo svetovno vojno.

V pokolu na Kefaloniji so nemški nacisti prijeli in usmrtili skupno najmanj 5000 italijanskih vojakov, potem ko je Italija leta 1943 končala zavezništvo z voditeljem nacistične Nemčije Hitlerjem. To je bil eden najhujših nacističnih zločinov med drugo svetovno vojno.

Stork živi v Nemčiji, v majhnem kraju Kippenheim. Kot navaja nemška tiskovna agencija dpa pa po vsej verjetnosti kazni ne bo prestajal, ker Nemčija ne izroča svojih državljanov, ki so obsojeni v tujini.

Razsodba je bila sicer izrečena, medtem ko se Italija še vedno ni odločila, kaj bo storila s truplom drugega nacističnega vojnega zločinca Ericha Priebkeja, ki je med prestajanjem kazni 11. oktobra umrl v Rimu v starosti sto let. Njegov pokop so zavrnili tako v Argentini, kjer je v Bariloche-

ALFRED STORK MED 2. SVETOVNO VOJNO

ju živel več kot 40 let do leta 1995, ko so ga izročili Italiji, kot tudi v Italiji, kjer so ga leta 1998 obsodili na dosmrtni zapor zaradi poboja 335 civilistov v Ardeatinskih jamah leta 1944. Pokop so zavrnili tudi v Nemčiji, kjer se je rodil.

Obstajajo predvsem pomisleki, da bi se lahko Priebkejev grob spremenil v nekakšno svetišče za neonacistične. Priebke se namreč za nacistične zločine nikoli ni pokesal in jih obžaloval, zaradi česar je postal nekakšna ikona med neonacisti.

Njegovo truplo tako zaenkrat ostaja na vojaškem letališču pri Rimu. (STA)

Goran Dragić se je poškodoval

SACRAMENTO - Slovenski košarkar Goran Dragić je z ekipo Phoenix Suns izgubil pripravljajno tekmo NBA v Sacramentu z 90:107. Dragić, ki je odigral 18 minut in pri tem vknjižil osem točk, tri podaje in dva skoka, se je na tekmi poškodoval. Na začetku tretje četrtine so mu morali po zvinu levega gležnja pomagati z igrišča. Še ni znano, kako dolgo bo Dragić odsoten z igrišča, je pa slovenski košarkar konec tekme spremljal s klopi ob igrišču.

Anže Kopitar odločilen

NASHVILLE - Hokejisti severnoameriške lige NHL Los Angeles Kings so v gosteh po kazenskih strelah premagali Nashville Predators z 2:1. Tekmo je odločil Slovenec Anže Kopitar, ki je bil uspešen v tretji seriji kazenskih strel. Nashville je povedel z 1:0. Slava Vojnov je izenačil ob koncu prvega dela, nato pa 16.400 gledalcev ni videlo zadetka vse do konca rednega dela in podaljša. Prvi gol v kazenskih strelah je padel šele v tretji seriji, ko je Kopitar ugnal domačega vratarja in odločil tekmo.

KOLESTARSTVO - Z dirko Po Peking se je končala sezona UCI World Tour

Slovinci, kriza in Armstrong

Z etapno dirko Po Peking, na kateri je slavil zmagovalec Španec Benat Intxausti (Movistar), zadnjo etapo pa je osvojil Slovenec Luka Mezgec (Argos Shimano), se je zaključil spored dirk UCI World Tour. Kolesarji pa ne bodo mirovali. Na sporedu je še nekaj manjših dirk v Aziji in Afriki. Vse glavne ekipe pa že razmišljajo na prihodnjo sezono. Med temi žal ni španske ekipe Euskaltel, katera bo zaradi finančnih težav prenehala s tekmovanjem. Po vsej verjetnosti ji bo priskočil na pomoč voznik Formule 1, Fernando Alonso, ampak šele leta 2015. Med kolesarji, ki si bodo morali poiskati novo ekipo sta tudi dva Slovinci, Robert Vrečer in Jure Kocjan, ki sta letos branila oranžne barve ekipe z Iberskega polotoka.

ETAPNE DIRKE - Na vsaki od treh najbolj prestižnih etapnih dirk Giro, Tour in Vuelta je zmagal drugi kolesar: Vincenzo Nibali (Astana), Chris Froome (Sky) in Chris Horner (Radioshack). Medtem ko sta bila prva dva zmagovalca napovedana, je Amerikan Horner, pri enainštiridesetih letih, presenetil vso konkurenco in zmagal v Španiji s sedemintridesetimi sekundami prednosti pred Nibalijem. Slednji se je potolažil, poleg z zmago na Giru, z zmagama na dveh etapnih dirkah na domačih tleh: Tirreno-Adriatico in Giro del Trentino. Kljub požrtvovalnosti sta se mu na koncu sezone izmuznili Vuelta in svetovno prvenstvo v Firencih. Tudi Froome je zmagal, poleg Toura, na več etapnih dirkah: Criterium du Dauphine, dirki po Romandiji, dirki po Omanu in Criteriumu Internacional.

Naj omenimo še, da je na dirki po Sloveniji zmagal Hrvat Radoslav Rogina, sicer član slovenske ekipe Adria, dirko po FJK pa je osvojil Slovenec Jan Polanc (prej član Radenske, zdaj član Lampre).

ENODNEVNE DIRKE - Najbolj uspešni kolesar na enodnevnih dirkah UCI World Tour je bil Švicar Fabian Cancellara (Radioshack), ki je dosegel tri zmage. Sledi mu Slovak Peter Sagan (Cannondale) z dvema zmagama. V ostalih enajstih enodnevnih dirkah UCI World Tour je bilo enajst različnih zmagovalcev. Končni zmagovalec UCI World Tour (bodisi etapnih kot enodnevnih dirk) pa je Španec Joaquin Rodriguez (Katusha), ki je zmagal na dirki po Lombardiji.

Če upoštevamo vse kategorizirane dirke UCI, je največ zmag dosegel Sagan, ki je kar dvaindvajsetkrat šel prvi skozi cilj. Sledita mu Marc Cavendish (OmegaPharma) z devetnajstimi zmagami in Nemeč Marcel Kittel (Argos Shimano) s šestnajstimi zmagami. Le še pet kolesarjev je doseglo več kot deset zmag. Najboljši Slovenec je Matej Mugerli (Adria), ki je dosegel pet zmag, tri po istrskih in dve po srbskih cestah.

SLOVENSKI KOLESTARJI - Tudi letos so slovenski kolesarji dokazali, da

Slovenski kolesar
Luka Mezgec (levo)
ob Latvijcu
Ramunasu
Navardauskasu in
Furlanu Enricu
Gasparotto

ANSA

sodijo v sam vrh svetovne elite. Dosegli so dvaindvajset zmag, sicer deset manj kot lani. Najbolj odmevna zmaga je slavje Mateja Mohoriča (Sava) na svetovnem prvenstvu v Firencih v kategoriji under 23. Mohorič bo lahko naslednje leto dokazal vse svoje vrline tudi med profesionalci, saj bo nastopil z ekipo Cannondale.

Prvič med svetovno elito sta letos nastopila Polanc in Mezgec (Argos Shimano). Prvi se je izkazal na svetovnem prvenstvu in na dirki Po Peking, dosegel je končno petnajsto mesto. Mezgec je svojo prvo sezono med profesionalci zaključil z etapno zmago v Peking. Skupno pa je dosegel tri tretja mesta (vsa na Giru) in kar pet drugih mest.

Najbolj visoko uvrščen v lestvici UCI pa je Simon Špilak (Katusha), ki je dosegel tri zmage in končno drugo mesto na dirki po Romandiji. Naj še omenimo, da je Jani Brajkovič (Astana) en dan nosil majico vodilnega na Vuelti, Vrečer (Euskaltel) pa je osvojil majico najboljšega v gorskih vzponih na dirki po Švici.

ŠKANDALI IN DOPING - Žal je bilo tudi letos pogostoma govora o doping. Najbolj odmevna novica je bilo priznanje Lanceja Armstronga je manjša poživil. Zaradi tega so mu odvzeli vse zmage, predvsem tistih sedem na Tour de France.

V doping so bili vpleteni še drugi kolesarji kot npr. Danilo Di Luca. Nekatere člane italijanske ekipe Lampre pa čaka v naslednjih mesecih proces zaradi dopinga. Upajmo, da ne bo prišlo v naslednjih mesecih ali letih do odkritja novih primerov dopinga, tako da bo treba na novo zapisati zlate knjige različnih tekmovalcev.

Posredno zaradi dopinga je zaključil kariero Slovenec Tadej Valjavec. Leta 2011 so mu dodelili dvoletno prepoved nastopanja zaradi sumov v zvezi z biološko osebno izkaznico. Valjavec se je letos vrnil med profesionalce, vendar je dvoletna

prepoved pustila vidne rane in Valjavec ni našel več pravih spodbud. Med njegovimi največjimi dosežki sta končno deveto mesto na Giru leta 2004 in deseto mesto na Touru leta 2008.

V kolesarstvu pa ni problemov le zaradi dopinga. Več dirk so morali letos odpovedati zaradi ekonomske krize. Med temi je lonjerska dirka, Velika nagrada Lugano, dirka po Apenni-

nu, dirka po Venetu in dirka po Romagnu.

Pred tedni pa je prišla na dan novica, da imajo tudi pri podjetju RCS Sport, ki organizira razne dirke po Italiji med drugim tudi Giro d'Italia, nekaj finančnih težav. Odstavili so vodilne in imenovali nove upravitelje. Že dobro, da so pred tem potrdili etape Gira 2014. Dve bosta potekali tudi v naši deželi.

Edvin Bevč

NAŠ POGOVOR - Trener Miloš Tul po izkušnji pri Triestini

»Ne najbolj elegantno«

»Izkušnja pa je bila zelo dragocena« - »Honorarji za kondicijske trenerje so smešni«

Z odhodom Costantinija se je tudi za Miloša Tula zaključila izkušnja v vlogi kondicijskega trenerja znotraj tehničnega štaba Triestine. Profesor telesne vzgoje je s položaja odstopil na začetku prejšnjega tedna in se po novem znova posveča izključno poučevanju na liceju Prešeren. Kljub neslavnemu koncu je bila zanj izkušnja pri Triestini pozitivna:

»Zelo, predvsem bogata iz raznoraznih razlogov. Prvič, ker поблиže spoznaš določene kategorije, drugič, ker lahko vneseš določene metodologije dela, ki jih v nižjih kategorijah ne moreš uporabljati iz preprostega razloga, da je treningov manj. S tega vidika je bila zame velika pridobitev.«

Ali obžaluješ dejstvo, da si moral to delo predčasno zaključiti?

V bistvu mi ni bilo žal, saj si že od samega začetka vedel, da se to lahko zgodi. Prideš z nekom in veš, da če stvari gredo slabo, moraš tudi oditi.

Kakšni so bili odnosi z vodstvom kluba?

Recimo, da je le na dan predstavitve novega štaba prišlo do nekaterih situacij, ki niso bile ravno najbolj elegantne. Takrat je prišlo do nekaterih kratkih stikov, a z bolj formalnega vidika. Vsi smo namreč vedeli, da je

MILOŠ TUL

KROMA

zgodba končana, čeprav so nas v nekem smislu potrdili. Vendar je normalno, da si nov trener pripelje svoje sodelavce, ustvari novo strukturo, in ti moraš odločiti, kaj narediti. Vsem je bilo znano, kaj se bo zgodilo, nismo tako naivni, a metoda, s katero je bilo to narejeno, ni bila ravno elegantna.

Od česa so bili odvisni skromni rezultati ekipe?

Kot vedno gre za sklop dejavnikov. Niti ni pravilno ločevati razloge v najmanjše delce, saj so ti delci med sabo soodvisni. Dejstvo je, da igra ni bila na zadovoljivi ravni, oziroma naše predstave niso bile na določeni ravni. Vodstvo se je tako odločilo, da bo ukrepalo. Ekipo sta sestavila direktor Gradella in Costantini, očitno sta imela svoje dobre razloge za določene

SZS - P. Ulaga Najprej (naj bi) odstopil, nato narobe razumljen

LJUBLJANA - S smučarske zveze Slovenije so sporočili, da je iz osebnih razlogov odstopil predsednik zveze Primož Ulaga in da ga bo do januarja skupščina zamenjal podpredsednik Enzo Smrekar. Ulaga, ki sprva ni želel komentirati odstopa, je nato sporočil, da je bil narobe razumljen in da ostaja predsednik zveze. »Danes je moje stališče, da ostajam na čelu zveze in še naprej dobro delam. Do izredne skupščine bo tako, potem pa naj o mojem delu odloča baza, tisti, ki so me potrdili za predsednika,« je za STA dejal Ulaga.

OLIMPIJA - Slovenski košarkarski klub Union Olimpija se je okreplil s hrvaškimi organizatorjem igre Jakovom Vladovičem. 187 centimetrov visoki košarkar, ki je v minuli sezoni igral za novomeško Krko, je z zmaji podpisal enomesečno pogodbo z možnostjo podaljšanja do konca sezone.

EVROLIGA - Izid: Žalgiris - Real 63:83; Zielona Gora - Bayern München 73:94; Olympiacos Pirej - Unicaja Malaga 69:61 (Zoran Dragić 12 točk, 2 skoka, ukradena žoga v 27 minutah za Unicajo).

Roma še nepremagana

Roma je sinoči z 2:0 (2 gola Pjanica) premagala Napoli (8 zmag).

Danes: 18.00 Cagliari - Catania, 20.45 Milan - Udinese; jutri: 12.30 Atalanta - Lazio, Fiorentina - Udinese, 15.00 Fiorentina - Juventus, Genoa - Chievo, Livorno - Sampdoria, Sassuolo - Bologna, 20.45 Torino - Inter.

V Sloveniji, sinoči: Zavrč - Domžale 2:2; danes: Krka - Maribor, Rudar - Gorica, Luka Koper - Triglav (19.00), Olimpija - Celje.

izbire, a stvari pač niso šle kot bi morale in to je treba žal upoštevati.

Težko je presoati »od zunaj«, a igralci Triestine so bili večkrat počasnejši od nasprotnikov in v zamudi na žogi. Gre za različno tempiranje forme ali za kaj drugega?

Tempiranje forme je zelo dolgoročen pojem. Mi smo dejansko oktobra meseca, vse ekipe imajo dva meseca dela za seboj, tako da v tem trenutku ni razlik v kondicijski pripravi. Do razlik prihaja šele proti koncu sezone.

Znova se posvečaš izključno poučevanju. Ko bi Costantini drugam poklicali, da bi treniral, bi bil pripravljen se začasno odpovedati poučevanju za novo izkušnjo v nogometnem svetu?

To, da bi opustil poučevanje, ne pride v poštev. Tudi zato, ker so na tej ravni honorarji za kondicijske trenerje smešni. Če bi lahko usklajeval obe stvari, ali ko bi se našlo začasno rešitev znotraj enega šolskega leta, bi lahko nad tem premislil. A s tem se ne obremenjujem, saj znotraj nogometnega sveta se stvari spreminjajo s tako hitrostjo, da ni mogoče načrtovati dolgoročno, zlasti na ravni polprofesionalnega nogometa ne. (I.F.)

NOGOMET - Danes v 7. krogu elitne lige v Repnu (ob 15.30)

Kras za tretjo zmago

V promocijski ligi Juventina in Vesna v gosteh - V ospredju derbi Sovodnje - Breg - V Bazovici za sam vrh lestvice

DANES - V deželni amaterskih prvenstvih bo danes na sporedu celotni 7. krog elitne lige. Kras bo v domačem Repnu gostil Cjarlins Muzane, ki je po sedmih tekmah zbral le 6 točk. V zadnjem krogu je furlanska ekipa doma izgubila z 1:0 proti Tricesimu. Pred tem pa je premagala v gosteh Manzanese s 3:2. Furlani so torej zelo nepredvidljivi. Varovanci trenerja Branka Zupana bodo morali pošteno paziti. Pri rdeče-belih ne bo diskvalificiranih Božiča in Kneževića, ki ga bržkone zamenjal Capalbo. Tekma kroga elitne lige bo v Azzanu Decimu, kjer bodo drugouvrščeni domačini gostili prvouvrščeno Fontanafreddo. V Repnu bo danes (začetek ob 15.30) sodil Videmčan Ret. Na sedežu deželne nogometne zveze so ta teden žrebali kraj (doma ali v gosteh), kjer se bosta Kras in gradiški Ism pomerila v polfinalu državnega pokala. Tekma bo 13. novembra v Repnu.

JUTRI - V promocijski ligi bosta jutri *Juventina* in *Vesna* igrali v gosteh. *Juventina* bo gostovala v Beneški Slove-

niji, bolj točno v Špetru Slovenovem, pri domačem Valnatisoneju. Rdeče-beli bodo po domačem porazu proti močni ekipi Ol3 skušali osvojiti vse tri točke. *Vesna* pa bo igrala proti ekipi iz Ronk, pri kateri igra tudi nekdanji državni reprezentant na mivki Michele Leghissa. V 1. amaterski ligi bo za nas najbolj zanimivo v Sovodnjah, kamor prihaja dolinski **Breg** (5 zmag na 6 tekm). **Sovodnjenci** pa so trikrat zapored izgubili. **Primorec** bo v domačih Trebčah gostil Fogliano Turriaco. Rdeče-beli ciljajo na novo zmago.

Zanimivo bo tudi v Bazovici. V 2. AL bo **Zarja**, ki je v nedeljo prvič letos izgubila, gostila prvouvrščeni Sant'Andrea San Vito. Varovanci trenerja Pocecca imajo lepo priložnost, da Tržačane dohitijo na lestvici. Poudariti moramo, da je izkupiček v zmagah tržaške ekipe 7:7. V 3. AL bo **Gaja** z novim trenerjem Bonesom gostovala v Fiumicellu. **Primorje** bo na domači Rouni gostilo Rudo. **Mladost** pa bo v Gorici igrala proti Audaxu.

Luca Carli (Kras)

KROMA

Domači šport

DANES

Sobota, 19. oktobra 2013

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Repnu: Kras Repen - Cjarlins Muzane

ODBOJKA

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Villi Vicentini: Villadies - Zalet Sloga

MOŠKA C-LIGA - 20.30 v Vidmu: VBU - Soča ZBDS

TURNIR MLADIH SZ SLOGA

U16 ŽENSKE - 15.00 v Repnu: nastopajo Zalet Kontovel B, Zalet Breg/Bor, Olimpia TS (vsi skupina A), Zalet Kontovel A, Sokol, DLF Videm (skupina B); finale ob 19.30

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 v Riminiju: Titano San Marino - Jadran Franco

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 na Stadionu 1. maja: Bor Radenska - Latisana; 20.30 v Dolini: Breg - Codroipese

D-LIGA - 18.00 pri Brišičkih: Kontovel - Grado; 20.30 v Trstu, šola Caprin: Basket4Ts - Sokol

HOKEJ NA ROLERJIH

A2-LIGA - 20.30 na Opčinah, Pikelc: Polet Kwins - Pattinatori Sambenedettesi

JUTRI

Nedelja, 20. oktobra 2013

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Ronkah: Ronchi - Vesna; 15.30 v Špetru Slovenovem: Valnatisone - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Breg; 15.30 v Trebčah: Primorec - Fogliano Turriaco

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Bazovici: Zarja - Sant'Andrea San Vito

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 na Proseku: Primorje - Ruda; 15.30 v Gorici, UI. Baiamonti: Audax - Mladost; 15.30 v Fiumicellu: Fiumicello - Gaja

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Tržiču, UI. Boito: Ufm - Kras

NARAŠČAJNIKI - 10.00 v Podgori: Juventina - Aquileia

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Virtus Corno; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pieris; 10.30 na Proseku: Kras - Opicina

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Dolciaria Rovelli (Rn)

KOŠARKA in ODBOJKA

TURNIR PRIJATELSTVA - na Proseku (odbojka U18) in v Brišičkih (košarka U17): od 10.00 dalje.

KOŠARKA

Jadran gre v Rimini po točke

Košarkarji Jadrana in njihovi spremljevalci se bodo danes jutraj odpeljali na dolgo gostovanje v Riminiju, kjer se bodo pomerili z ekipo Titano San Marino. »Ko sem si ogledoval posnetke, sem spoznal, da je San Marino zelo energična in agresivna ekipa. Njihova igra temelji na fizično zelo dobro pripravljenih košarkarjih. Pravzaprav je njihova igra tudi malo kaotična, kar prinese nasprotniku precej zmede. Igrati bo treba zelo zbrano,« je opozoril trener Jadrana Andrea Mura. Pri Jadranu drevi ne bo Daniela Baticha. Z lažjo poškodbo se je med tednom soočil njegov brat Matija, ki pa bo danes pripravljen in bo stisnil zobe.

DEŽELNA C-LIGA

Bor in Breg drevi pred domačim občinstvom

Bor Radenska in Breg bosta tekmi 4. kroga odigrali pred domačimi gledalci. Pri Sv. Ivanu bodo gostili Latisano (ob 18.30), ki je sicer lani izpadel iz lige, a so jo poleti ponovno sprejeli v deželno C-ligo. V prestopnem roku so se dodatno okrepili, izstopajo predvsem v napadu z organizatorjema Bonetto in Zorzijem ter branilcema Cipollo, Moretuzzom in Vianello, zato bo trener Dean Faraglia (nadomeščena odsotnega Deana Oberdana) od svojih varovancev zahteval predvsem agresivnost v obrambi. Med tednom so vadbo popestrili s prijateljsko tekmo proti Santosu (D-liga).

V Dolini pa se bo Breg pomeril s Codroipom (ob 20.30), ki je doslej zbral zmago več. Gre za izkušene tekme, nosilca igra sta Malfante (z izkušnjami v višjih ligah) ter šuter in kapetan Serrao, ki je na prejšnji tekmi dosegel 22 točk (6:9 za tri točke). »Želim, da bi igrali košarko. Torej, da si bodo igralci pomagali v obrambi in si podajali žogo v napadu. Rad bi, da bi nadaljevali z odnosom, ki smo ga nakazali prejšnji teden,« se je priporočil Vatovec, ki je prvo zmago okusil prejšnji teden. Zaradi odsotnosti Ciglianija, Sternada in Gregorija (vsi trije so poškodovani) so ta teden trenirali samo v devetih, kar zagotovo ni bilo optimalno.

KOŠARKA - Kontovel in Sokol v deželni D-ligi

Radi bi podaljšali sezono

Kalilnici za mlade košarkarje - Kontovel še bolj pomlajen - Sokol pa nekoliko oslavljen

Trenner Sokola Zoran Lazarevski

Trenner Kontovela Marko Švab

Danes bo dvignila zastor še D-liga, najnižja deželna košarkarska liga, v kateri bosta merila moči Kontovel in Sokol. Obe ekipi sta v bistvu tudi kalilnici mladih košarkarjev, ki se v teh moštvih soočajo prvič s člansko konkurenco.

Kontovel se letos sicer predstavlja v še pomlajeni postavi kot lani (srednja starost je 22 let). Najizkušenejšega in hkrati tudi najstarejšega igralca lanske ekipe Robija Paoletic so sicer registrirali, vendar bo bek, le če bo nujno potrebno, priskočil na pomoč. »Izgubili bodo predvsem na izkušnjah in hkrati igralca, ki je prispeval vsaj 10 točk na tekmo,« je odsotnost Paoletica za nas komentiral novinar in urednik spletne strani Slo-sport.org **Branko Lakovič**. Nosilca igre bosta Andrej Šušteršič in Peter Lisjak, ki izstopa z njegovimi prodori, obnavlja Lakovič, pod košem igra solidno Danjel Zaccaria, med organizatorji igre si bosta mesto povečini izmenjevala Marko Gantar in Tadjan Škerl, »ki poživlja igro in ima letos še leto več izkušenj, napredoval je tudi Hrovatin, ki bo morda z mlajšim trenerjem Švabom pokazal še kaj več, tu je še Luca Starc in pa Gregor Regent, ki sicer ne izstopa v napadu, v obrambi pa je pravi garač,« je zaključil Lakovič.

Sokol pa se v višji ligi predstavlja z oslabljeno postavbo v primerjavi z lani.

Kot smo že poročali, so ekipo zapustili Giancarlo Visciano, Dario Tommasini, Pavel Križman, Edi Tapacino in Alex Vittež, načeloma ne bo niti Nika Štoklja, ki bo sicer priskočil na pomoč, če bodo potrebovali, vprašljiv je tudi nastop Mitje Jevnikarja, ki zaradi službenih obveznosti do zdaj ni treniral. Glavna okrepitev ekipe je Saša Fergoglio, pod košem pa bo Denisu Doljaku pomagal Matteo Potocnik. »Letos bodo zelo tanki pod košem, pridobili so sicer Sašo Fergoglio, ki sicer manj trenira, vendar v tej ligi lahko naredi razliko,« je ocenil Lakovič. V bistvu je Sokolu zmanjkala skorajda cela prva peterka in tudi šesti mož Križman, ki je bil vedno koristen. V ekipi se bodo za mesto borili tudi nekateri igralci Jadrana U17.

Na prvi pogled se torej Kontovel, kljub mlajši postavi, predstavlja kot izkušenejši tekmelec in že uigran, Sokol pa bo moral šele poiskati pravo kemijo, predvsem pod košem. Z nekaterimi poznejšimi prihodi (nenazadnje v ekipi upajo, da bi se le vrnila Visciano in Štokelj) pa bi lahko zakrpali marsikatero vrzel.

Glede na to, da se v play-off uvrsti osem ekip na deset računata obe ekipi na podaljšano prvenstvo. »Najprej moramo doseči obstanek,« je poudaril duša So-

ŠD KONTOVEL Mednarodni 34. turnir prijateljstva

Prosek in Brišički bosta jutri zjutraj prizorišči 34. Turnirja prijateljstva v organizaciji ŠD Kontovel. Mladinski turnir bo letos namenjen košarkarskim ekipam Under 17 in odbojgarskim ekipam Under 18. Domača ekipa Jadrana se bo pomerila z ekipo Team 98 in Novo Gorico. Še posebej bo zanimiva prva jutranja tekma ob 10.00 med Team 98 in Jadranom, kjer se bodo pomerili najboljši slovenski košarkarji pod 17. letom – večina trenira pri Jadranu, trije pa pri mladinski ekipi Pallacanestro Trieste. Na odbojgarskem turnirju pa bodo poleg Zaleta nastopili še Škofja Loka in ekipa Koštrena iz Reke.

Razpored tekem - košarka:

10.00 Team 98 - Jadran, 11.30 Nova Gorica - poraženec 1. tekme, ob 13.00 Nova Gorica - zmagovalec 1. tekme; **odbojka:** 10.00 Koštrena - Zalet, 11.30 Škofja Loka - poraženec 1. tekme, 13.00 Škofja Loka - zmagovalec 1. tekme. Sledilo bo nagrajevanje in skupno kosilo.

kolove ekipe **Marko Hmeljak**. »Glavni cilj je, da se mladi vključijo v ekipo. Najlepše bi bilo, ko bi mladi igrali, jaz pa bi sedel na klopi. Vsi so me presenetili z resnostjo na treningih in vestnostjo.«

Cilj Kontovela je izboljšanje lanske uvrstitve, ko so izpadli že v prvem krogu play-offa. To pa brez Paoletica in pod vodstvom novega trenerja Marka Švaba: »Z novim trenerjem smo se dobro ujeli. Mislim vsekakor, da je bila prilagoditev težja zanj, saj je moral spremeniti nekoliko odnos do vseh nas,« je pojasnil eden izmed nosilcev ekipe **Peter Lisjak**. V ekipi pričakuje kaj več predvsem od Hrovatina in Starca, zaradi nerazpoložljivosti Paoletica pa bodo morali čisto vsi pokazati kaj več.

Večino ekip v skupini A sestavljajo mladinci, pravega favorita pa naj ne bi bilo, je napovedal trener Kontovela Marko Švab. Skratka, napoveduje se izenačeno prvenstvo. Danes bo Kontovel igral doma proti Gradežu (ob 18.00, pri Brišičkih), Sokol pa bo gostoval pri Basket4Ts (ob 20.30).

KONTOVEL

Tadjan Škerl	1993	178	play
Roby Paoletic	1981	184	branilec
Xavier Majovski	1994	188	krilo
Ilija Bufon	1989	180	play
Marko Gantar	1990	182	play
Luca Starc	1990	185	1990
Simon Regent	1996	177	branilec
Peter Lisjak	1989	193	branilec
Jan Zaccaria	1992	196	krilo
Andrej Šušteršič	1987	190	branilec
Gregor Regent	1991	193	center
Erik Hrovatin	1991	190	krilo
Alex Zoch	1994	185	branilec

Trenner: Marko Švab

Pomočnik trenerja: Emil Bukavec

Spremljevalec: Jan Egmont Godnič

SOKOL

Gregor Budin	1984	188	krilo
Filippo Coloni	1997	188	krilo
Tomaž Daneu	1997	191	krilo
Denis Doljak	1982	198	center
Saša Fergoglio	1989	180	bran./play
Marko Hmeljak	1974	190	krilo
Andrea Hrovatin	1980	184	branilec
Francesco Peric	1996	185	bran./krilo
Erik Piccini	1983	182	play/bran.
Matteo Potocnik	1989	190	center
Alexander Sardoč	1996	187	krilo
Ivan Semolič	1991	182	branilec
Jan Sossi	1987	178	bran./play
Niko Sossi	1991	177	play
Jan Umek	1978	187	branilec
Ivo Ušaj	1997	188	play

Trenner: Zoran Lazarevski

Spremljevalec: Marko Golemac in Silvano Grassi

ODBOJKA - Zalet Tokrat proti bolj izkušeni ekipi

Igralke Zaleta C, ki so prejšnji teden vknjižile pomembno zmago, čaka danes zahtevnejša naloga. Na gostovanju v Villi Vicentini se bodo pomerile z izkušenejšo ekipo, kjer izstopata korektor Tippi in tržaška podajalka Gasparro (igrala je tudi pri Alturi v B2-ligi). Ekipo dopolnjujejo mlajše, a kvalitetne igralke. Trener Bosich tudi tokrat ne bo računal na Jessico Štoka (bržkone se bo ekipi pridružila naslednji teden), Karin Crissani, Giulio Spanio (odsotna zaradi službenih obveznosti), vprašljiv pa je še nastop Peter Grgič zaradi bolečin v hrbtu. Če Grgičeve ne bo, bo njeno mesto prevzela Sharon Costantini.

V Repnu Turnir mladih

V telovadnici v Repnu bo danes 24. odbojgarski Turnir mladih, ki ga organizira SZ Sloga za žensko starostno kategorijo U16. V skupini A se bodo najprej med seboj pomerile ekipe Zaleta Kontovela A, Zaleta Brega/Bora in tržaške Olimpie. V skupini B pa Zaleta Kontovela A, Sokola in videmske ekipe AMGA Energia e Servizi DLF. Finale bo ob 19.30. Sledila bo večerja za vse nastopajoče.

Spored: skupina A, 15.00 Zalet Kontovel B - Zalet Breg/Bor, 16.00: poraženec s prve tekme - Olimpia TS, 17.00 zmagovalec s prve tekme - Olimpia; skupina B: 15.00 Zalet Kontovel A - Sokol, 16.00: poraženec s prve tekme - Dlf Videm, 17.00 zmagovalec s prve tekme - Dlf; 18.00: tekma za 5. mesto (igrišče 1) in tekma za 3. mesto (igrišče 2), 19.30 finale.

Že od nekdaj imam rada obiske. Moja vrata so bila vedno odprta za prijatelje, znance in prijatelje znancev, kjerkoli sem stanovala. Rada sem gost, še bolj pa gostitelj. Odkar živim na drugem koncu sveta, pa so obiski postali še bolj pomembni. Znani obrazi s seboj prinesejo domačnost (in teran) ter vsaj začasno odpihnejo tisti kanček domotožja, ki pogosto spremlja moje oceansko potovanje.

Tudi moj sojadralec Rick ima zelo rad družbo, zato sva od vsega začetka javno razglasila, da so obiski na najinem krovu vedno dobrodošli. Odzvalo se je kar nekaj prijateljev iz Slovenije, Italije in Anglije, ki so za teden dni izkusili, kako izgleda življenje na jadrnici. Med novoletnimi prazniki naju je posebno razveselil obisk moje mame, ki je s polnim kovčkom daril priletela v mesto Puerto Vallarta na mehiški tihomorski obali.

Bahia Banderas

Ko so se dnevi v Kortezovem morju začeli krajšati in zrak hladiti, sva se z Rickom odločila, da se vrneva v trope, kjer nisva ja-

drala že od Avstralije. Tokrat sva sicer namesto Kozorogovega prečkala Rakov povratnik in po 300 miljah čudovitega jadrnanja z vetrom le zagledala kopno. Prispela sva v Bahio Banderas, po naše Zaliv zastav, točneje v Puerto Vallarta, ki je mesto nočnega življenja in turizma z veliko začetnico. Razen cerkva tam ne bomo našli veliko avtentičnega. Vzdolž obalne sprehajalne poti je nanizanih toliko trgovinic s spominki in tematskih lokalov, da se nam, na tako gnečo nenavajenim morskim samotarjem, kar zvrsti: trgovine kubanskih cigar, indijske restavracije, muzeji tekile, čilija in čokolade, potapljaški centri, razstavljalci vse možne šare, slikarji, glasbeniki, kiparji, nadležni *time share* prodajalci, draguljarne, slaščičarne, diskoteke, pizzerie itd. Sprehod ob morju po nabrežju (Maleconu) je kot vedno najboljši ob sončnem zatonu, ko si bronasti kipi, ki ga okrašujejo, nadenejo tople barve.

Zaliv Banderas je s svojimi 100km obale sedmi največji zaliv na svetu in ima resnično idealne razmere za jadrnanje. Termalni vetrovi vsako popoldne zagotavljajo od 15 do 20 vozlov vetra, zaščita zaliva pa tako plitko morje, kot ga redkokje srečamo na Tihem

oceanu. Ta del mehiške obale je zato zelo priljubljen med jadralci in skozi celo leto gosti veliko število regat.

Edino dobro sidrišče se nahaja pred ribiško vasico La Cruz, kjer sva se med približno petdeset jadrnic ustalila tudi midva. Tam nama je bilo takoj všeč. Vaščani so izredno prijazni in odprti. Ob večerih družine posedajo pred hišo in ko pridete mimo, vas bodo z veseljem povabili, da prisedete. Glede na nezasluzeno sliko o nevarni Mehiki, ki jo dobivamo preko medijev, bi rada poudarila, da se v dveh letih nikoli nisem počutila nelagodno ali v nevarnosti. Ne bom trdila, da problemov ni, a če se izogibamo nevarnih mest in ne kupujemo ali prodajamo mamil, ne bomo imeli težav. Ameriške oblasti svojim državljanom odsvetujejo potovanje v Mehiko, kar je nekako tako, kot da bi odsvetovale potovanje v Italijo zaradi problemov z mafijo. Rahlo paranoično, pač.

Lov na kite

Ko je mama prispela na jadrnico, smo najprej preživeli nekaj dni na sidrišču, da bi se privadila na guganje. Ker imam še sama včasih težave z morskimi boleznimi, me je skrbelo, da bo tihomorski mrtvi val utegnil skvariti njeno izkušnjo jadrnanja, pa sem se zmotila. Takoj je postalo očitno, da ji je na jadrnici udobno, zato smo se kmalu odpravili na raziskovanje tega čudovitega zaliva.

Najprej so bili na vrsti kiti. Od decembra do marca je opazovanje kitov glavna turistična atrakcija Puerta Vallarta, saj se v zimskih mesecih ti velikani morja zatečejo v tople tropske vode, da bi tam imeli mlade. Krajevni vodiči že navsezgodaj naložijo na svoje čolne na desetine radovednežev in se podajo v lov na kite. Srečamo lahko različne vrste kitov, najbolj slikovite pa so predstave kita grbavca, ki skače visoko iz vode in z veličastnim pljuskom opozarja nase. Takrat se v hipu dvajset čolnov požene proti njemu, da bi lahko gledalci od blizu fotografirali spektakel. Ta naval seveda prestraši ubogo živalico, ki se takoj potuhne v globlje vode in fotografije se morajo obrisati pod nosom. Mi smo se kitom raje približevali z jadrni, zato da jih hrup motorja ni zmotil. Nekajkrat nam je le uspelo obiskati kita, preden so ga zagledali turistični čolni, in tako smo lahko v tišini občudovali njegovo elegantno plavanje in puhanje vode visoko v zrak.

Ko se je dan angibal h koncu, smo morali poiskati zatočišče. Izbrali smo obljudeno sidrišče za rtom Punta Mita, kjer se radi ustavljajo predvsem mladi, saj je to najboljši spot za surfanje v tem zalivu. Na obali je vse polno šol deskanja, ki večinoma delujejo zjutraj, ko so dobri pogoji za začetnike.

Kokosov oreh

Najbolj priljubljena destinacija v zalivu Banderas so otoki Las Tres Marietas, nenaseljeni narodni park, idealen za opazovanje ptic in potapljanje med tropskimi ribicami.

Tja smo se odpravili navsezgodaj, nato pa sva z mamo sedli v kajak in odveslali do obale. Zaradi vetra je bilo morje še kar valovito in pristajanje na plaži je bilo vse prej kot enostavno. Z več sreče kot pameti nama je sicer uspelo, da se nisva prevrnili. Za pristanek sva izbral samotni zaliv, kjer sva se oblekli v potapljaško opremo in odšli v raziskovanje podvodnega sveta. Kasneje je med raziskovanjem male plaže mama našla kokos in se kot pravi Robinson Crusoe trdno odločila, da ga bo odprla. Tisti, ki ste to že kdaj poskusili, verjetno veste, da to ni tako enostavno, kot se sliši. Toda špičast kamen in velika doza trme lahko odpreta tudi najbolj trdo lupino. Za kosilo smo si torej pripravili veliko sadno solato z mango, ananasom, papajo in težko prisluzenim kokosom.

Naslednji dnevi so minili v jadrnanju, plavanju in poležavanju na topli mivki. Nekajkrat so nas osrečili tudi delfini, ki so zaplaval pred premcem in nam še dodatno polepšali dan. Ob misli, da v Trstu kraljujeta mrz in burja, smo vsi skupaj še toliko bolj cenili tople sončne žarke. Mama je mehiško sonce odnesla s sabo domov in sama pravi, da jo je grela še celo zimo.

Trije spomeniki

Za konec naj omenim še to, da Puerto Vallarta premore tri zanimive spomenike. Začnimo pri domačih. Kot verjetno marsikdo od vas ve, je Maksimilijan Habsburški (tisti, ki je dal zgraditi tržaški Miramarski grad) v drugi polovici 19. stoletja postal cesar Mehike. S svojo ženo Karloti je odplul čez Atlantik in tam naletel na zelo hladen sprejem. Maksimilijana so po slabih treh letih usmrtili, Karloti pa se je zmešalo. Ne glede na to, da je bil njen obisk na mehiškem ozemlju zelo kratek, je ostala Karloti trajno zapisana v tamkajšnji zgodovini. Bila je delavna in izredno dobrosrčna, a na žalost tudi navivna. Osebo si je prizadevala za izboljšanje položaja revežev, dala je graditi številne domove in sirotišnice in celo osebno šivala pižame za bolnike v bolnicah. Oblasti so jo počastile tako, da so na vrh zvonika mestne katedrale postavile repliko njene krone.

Preidimo sedaj k bolj sodobni romantiki. Ljubezenska zgodba Richarda Burtona in Elizabeth Taylor velja za eno najlepših in najodmevnejših v zgodovini Hollywooda, a ne vsi vedo, da se je dobršen del njune afere odvijal prav tu v Mehiki. Leta 1963 je ameriški režiser John Huston izbral Puerto Vallarta za snemanje uspešnice *The Night of the Iguana*. Burton je na snemanje pripeljal tudi svojo ljubimko Liz Taylor in njuna ljubezenska afera (oba sta bila namreč takrat še poročena z drugim partnerjem) je v trenutku po-

nesla ime majhne ribiške vasice na časopise po vsem svetu. Par se ni zmenil za očitke Vatikana in zlobne jezike novinarjev, pač pa se odločil, da ostane v Mehiki. Kasneje sta se poročila in Burton je ženi za 32. rojstni dan podaril skromno hišico 2000 kvadratnih metrov, kjer sta skupaj živela nadaljnih 11 let. Burton je kasneje kupil tudi hišo na drugi strani ceste in posestvi dal povezati z mostom, podobnim beneškemu Mostu vzdihov. Baje je ameriški igralec večkrat moral prespati onkraj mostu, ko mu je jezna žena zaklenila domača vrata pred nosom. Med sosedi se je tako uveljavilo ime Puente de Reconciliacion - Most sprave. Njuna Casa Kimberley je danes dobro obiskani muzej, mesto Puerto Vallarta pa se mora prav njima zahvaliti, da se je iz majhnega ribiškega naselja razvil v svetovno znano turistično destinacijo, ki so jo Američani izvolili kot najboljši kraj na svetu za preživljanje let po upokojitvi.

Ko se pripeljemo po glavni cesti v mesto, nas na desni strani sprejme veličasten bronasti kip, ki ponazarja kitovko z mladičem. Kot sem že prej omenila, je to še en par živih bitij, ki vsako leto privabi na tisoče turistov v zaliv Banderas. Sama ne bi verjela, koliko jih je, če bi tu ne preživela dveh mesecev in videla vsaj enega kita na dan. Pa ne mislite, da sem se jih naveličala. Njihove akrobatske predstave me vsakič prevzamejo, kot da bi jih videla prvič. Najlepšo sem videla dober teden dni po maminem odhodu, ko sem slabih sto metrov stran od barke zagledala samico z mladičem. Najprej je skočila ona, odraslo in veličastno, nato še mladič, obotavljajoče in pristrčno. Pogledala sem okrog sebe: skoraj na vseh jadrnicah v sidrišču je nekdo stal na premcu in skozi daljnogled občudoval predstavo. Ponavadi viham nos, ker Rick vedno rad sidra daleč od obale in je potem treba dlje veslati. Nič več se ne bom pritoževala. Tokrat sem sedela v prvi vrsti morskega gledališča in žal mi je bilo samo, da tistega trenutka nisem mogla deliti z nobenim obiskom...

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik 7.05 Aktualno: Rai Parlamento Sette regioni 8.25 Show: Uno Mattina in famiglia 10.10 Linea Verde Orizzonti 11.10 Dreams Road 2013 12.00 La prova del cuoco 13.30 Dnevnik 14.00 Reportaža: Easy Driver 14.30 Linea blu 15.25 Talk Show: Le amiche del sabato 17.00 Dnevnik 17.15 Aktualno: A Sua immagine 17.45 Dok.: Passaggio a Nord Ovest 18.50 Kviz: L'eredità 20.00 Dnevnik 20.35 Igra: Afari tuoi 21.10 Show: Ballando con le stelle

Rai Due

7.00 Risanke 9.40 Rai Parlamento Punto Europa 10.10 Sulla Via di Damasco 10.40 Dok.: Voyager Factory 11.30 Show: Mezzogiorno in Famiglia 13.00 Dnevnik in sport 14.00 L'indice verde 15.35 Resn. show: Pechino Express - Diario di viaggio 15.45 Nan.: Sea Patrol 17.10 Sereno Variabile 18.05 Rai Sport 90° minuto 19.35 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 20.30 22.40 Dnevnik 21.05 Nan.: Castle 21.50 Nan.: Elementary 22.55 Rubrike

Rai Tre

7.05 Nad.: La grande vallata 7.55 Film: La distruzione di Ercolano 9.45 Film: Amori di mezzo secondo 11.00 Tg Regione - Bell'Italia 11.30 Tg Regione - Prodotto Italia 12.00 Dnevnik in sport 12.25 Aktualno: Tgr Il Settimanale 12.55 Tgr Ambiente Italia 14.00 Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel 14.55 Talk show: Rai Educational - Tv Talk 16.45 Rubrika: Rai Player 16.55 Timbuctu - I viaggi di Davide 17.10 Film: Cuori al verde 18.55 23.35 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Variete: Blob 20.10 Talk show: Che tempo che fa 21.30 Ulisse - Il piacere della scoperta 23.55 Un giorno in pretura

Rete 4

6.25 Media Shopping 7.15 Nan.: Caraibi 9.25 Nan.: Caro maestro 10.15 Show: Come si cambia Celebrity 10.50 Ricette all'italiana 11.30 Dnevnik in vremenska napoved 12.00 Nan.: La signora in giallo 14.00 Dnevnik, in vremenska napoved 14.45 Aktualno: Lo sportello di Forum 15.30 Ieri e oggi in Tv 16.45 Film: Perry Mason - Fiori d'arancio 18.55 Dnevnik in vremenska napoved 19.35 Nad.: Tierra de Lobos 20.30 Nan.: Tempesta d'amore

21.30 Film: Fire down below - L'inferno sepolto (akc., i. S. Seagal) 23.40 Film: The defender

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska 7.55 Prometne informacije in vremenska napoved 8.00 Dnevnik in vremenska napoved 9.10 Superpartes 10.00 Melaverde 11.00 Forum

13.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Film: Un nuovo look per Pete 15.25 Nad.: Il Segreto 16.15 Show: Verissimo 18.50 Kviz: Avanti un altro! 20.00 0.20 Dnevnik in vremenska napoved 20.40 Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza 21.10 Talent show: Italia's Got Talent

Italia 1

7.05 Motociklizem: Moto2, VN Avstralije, kvalifikacije 7.55 Nan.: Hannah Montana 8.40 Nan.: Le cose che amo di te 9.55 Nan.: Suburgatory 10.35 Nad.: Glee 12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 13.40 Serija: Community 14.45 Motociklizem: Superbike, VN Španije, WSBK Superpole 16.00 Film: Looney Tunes - Back in action (anim.) 17.55 Magazine Champions League 18.30 Dnevnik 19.00 Nad.: Mike & Molly 19.25 Film: Scooby-Doo 2 - Mostri animati (druž.)

21.10 Film: Madagascar 2 - Via dall'isola (anim.) 23.00 Film: Il destino di un cavaliere (pust., i. H. Ledger)

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus 7.30 Dnevnik 9.45 Coffee Break 11.30 L'aria che tira 12.30 Nad.: Due South 13.30 Dnevnik 14.00 Kronika 14.40 Nad.: L'ispettore Barnaby 16.30 Nan.: The District 18.15 Film: La libreria del mistero 20.00 Dnevnik 20.30 Otto e mezzo 21.10 Film: Ben-Hur (dram.)

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik 7.25 12.45 Rotocalco Adnkronos 7.40 Dok.: Borgo Italia 8.05 Dok.: Italia da scoprire 13.00 Le ricette di Giorgia 13.45 Variete: Voci in piazza 16.30 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik 17.30 Happy Hour 18.00 20.00, 21.00 Qui studio a voi stadio 19.00 Tg Confartigianato 23.30 Trieste in diretta

Slovenija 1

6.05 Kultura 6.10 Odmevi 7.00 Risanke 7.10 Zgodbe iz školjke 7.45 Otroške oddaje in risane nanizanke 9.35 Kratki film: Ungujina obleka 9.50 Male sive celice 10.35 Infodrom 10.50 Film: Holiji 12.15 Odd.: Razred zase 13.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved 13.20 Tednik 14.20 Prava ideja! 14.50 Na lepše 15.10 Alpe-Donava-Jadran 15.50 Dok. serija: Na poti 16.20 O živalih in ljudeh 17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 17.15 Na vrtu 17.40 Dok. serija: Resnica o levih 18.30 0.00 Ozare 18.40 Risanka 18.55 22.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 19.25 Utrip 20.00 Kviz: Moja Slovenija 21.35 Zaigraj še enkrat, sam. 22.55 Nad.: Luther

Slovenija 2

8.15 Skozi čas 8.50 Trača 10.10 Posebna ponudba 10.25 Slovenski utrinki 10.50 Opus 11.20 Osmi dan 12.05 Dok. odd.: Attenborough in orjaško jajce 13.30 Koncert: Ideje 30 let kasneje 15.30 Nad.: Titanik 17.00 Koncert: 40. obletnica Mariborskega okteta 18.30 Dok. film: Ljubljanski jutro 19.20 Športni izziv 20.00 Nogomet: prva liga Telekom, Olimpija - Celje, prenos 21.55 Film: Largo Winch 2

Slovenija 3

6.00 Sporočamo 6.05 Dnevnik Tv Maribor 6.30 Primorska kronika 7.40 Slovenska kronika 10.10 Žarišče 12.30 Satirično oko 13.30 Prvi Dnevnik 14.00 Tedenski pregled 16.10 Intervju s predsednico Nsi Ljudmila Novak 17.30 Poročila ob petih 17.50 Kronika 19.00 Dnevnik 20.00 23.50 Satirično oko 20.15 Politik, to sem jaz! 20.50 0.40 Svet v besedi in sliki 21.10 Utrip (pon.) 21.30 Žarišče 22.00 Trača

Koper

14.00 Čezmejna Tv 14.20 Euronews 14.30 Boben 15.25 Biker Explorer 16.05 Ciak Junior 16.25 Arhivski posnetki 17.25 23.40 Aktualno 18.00 Žogarija 18.35 Vreme 18.40 Primorska kronika 19.00 22.10 Vse-danes - TV dnevnik 19.25 Šport 19.30 Vse-danes - Svet 19.40 Jutri je nedelja 19.50 Tednik 20.20 Prihaja pomlad 20.40 Folkest 2012 22.25 Pogovor z... 22.55 „Q“

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kultura 14.00 16.30, 17.00 Tv prodajno okno 14.15 Videostrani 15.30 ŠKL 16.45 Pravljičica 18.30 Predstavljamo: oktet Bori Postojna 19.00 Pravljičica 19.05 Žogarija v Postojni 19.35 Tradicionalna briška poroka 20.00 Preverjamo kakovost - Od vil do vilic, 1. odd. 20.30 Zgodbe o glasbi 21.40 Naselbinska kultura na Krasu 22.35 Predstavljamo: Objem Sloveniji 22.30 Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije 10.20 Nan.: Morske deklice - H2O 10.50 Film: Prvi vitez 13.25 Serija: Kamp razvajencev 14.25 Serija: Zmenki milijonarjev 15.20 Serija: Petične nosečnice 16.20 Film: Aljaska 18.20 Nan.: Pozor, priden pes 18.55 24UR - vreme 19.00 24UR - novice 20.00 Serija: Gostilna išče šefa 21.00 Vid in Pero šov 22.30 Film: Črni labod

Kanal A

6.00 Risanke 7.10 Serija: Mladi zdravniki 7.35 Čarovnije Chrissa Angela 8.00 Serija: Najbolj zeleni domovi sveta 9.05 Serija: Zakladi s podstrešja 10.00 Serija: Preživel sem japonski kviz 10.55 Astro Tv 12.25 Tv Prodaja 12.40 Serija: Navihanci iz Benidorma 13.15 Film: Ribičeva vdova 15.15 Film: Kako se znebiti šefa (kom., i. J. Aniston) 17.05 Serija: Merlinove pustolovščine 18.00 Svet - Povečava 18.35 Serija: Nove pustolovščine stare Christine 19.05 ŠKL - šport mladih 20.00 Film: Grof Monte Cristo 22.25 Film: Surova Amerika

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Komorno popotovanje; 10.00 Poročila; 10.10 Malo za štalo, malo za hec!; 11.15 Tedenski izbor - Studio D; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Music Box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odenki; 18.00 Mala scena: Več avtorjev - Ana Kržišnik: Noč v Ljubljani - dokumentarna radijska igra, režija Alen Jelen; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežem-odra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,

Rai Sobota, 19. oktobra
Raimovie, ob 06.30

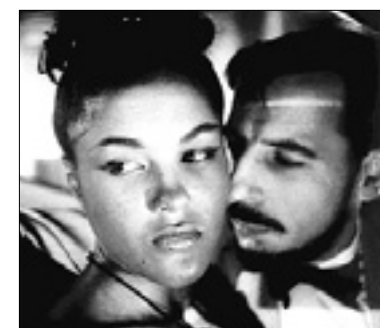
Soy Cuba

Kuba, ZSSR

Režija: Michail Konstantinovič Kalatozov

Igrajo: Sergio Corrieri, José Gallardo, Raúl García in Luz María Collazo

Gruzijski režiser Kalatozov je film posnel leta 1964, v času, ko je bila hladna vojna v polnem teku. Kritiki so ga opredelili za simbol komunistične propagande, nekakšno združitev sibirskega in tropskega socializma. Sicer pa Soy Cuba velja za največje sodelovanje, na filmskem področju, med Kubo in Rusijo. Za orjaškim načrtom sta namreč stala Mosfilm in ICAIC (Istituto Cubano del Arte e Industria Cinematográficos). Celovečerc sestavljajo štiri ločene zgodbe: skupni imenovalec je nasilje. V prvi si mlado dekle služi kruh, s tem, da se prodaja v nočnem klubu, petičnim ameriškim poslovnežem. V drugi nastopa mladi kmet Pedro, ki ga s polj sladkornega trsa spodi pohlepni posestnik. Tretja ima za protagoniste uporniške študente, ki se bojujejo s policijo četrta pa pripoveduje o zbiranju Castrovih čet v hribih. Scenarij je prispeval ruski pesnik Yevgeny Yevtushenko. Martin Scorsese je film označil za eno najpomembnejših del filmske preteklosti. Ob sodelovanju s Franciscum Fordom Coppolo, je poskrbel za njegovo izdajo na devedeju.

VREDNO OGLEDA**Primorski dnevnik****Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 €

Letna naročnina za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

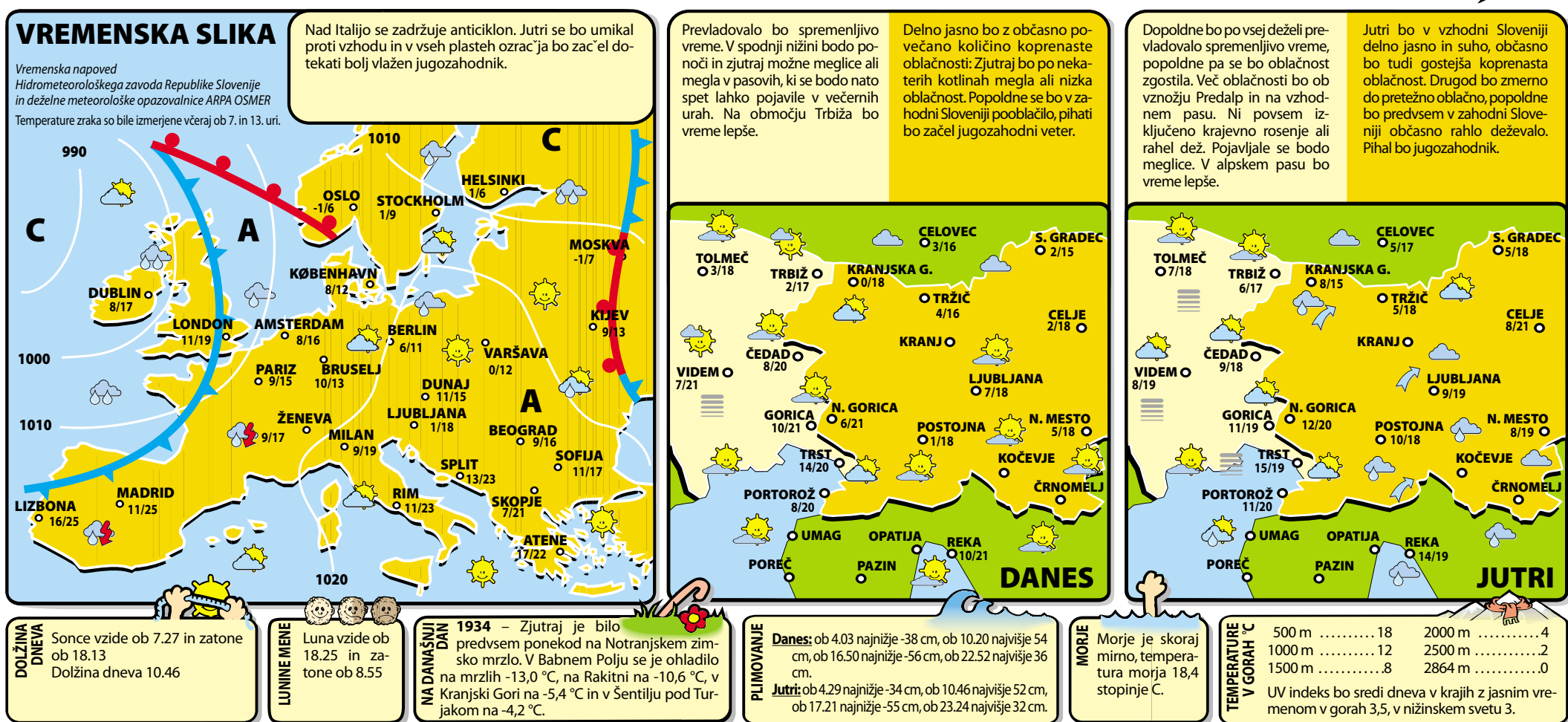
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

ABONMAJSKA KAMPANJA 2013/14

7 programskih kombinacij, 18 umetniških sledi:
izberi pot svojega srca!

Vpisovanje abonmajev
tudi v Tržaški knjigarni
v Trstu in na Opčinah
in v knjigarni Terčon
v Nabrežini

www.teaterssg.com

JAPONSKA - Kitajska že uradno protestirala

Minister Šindo obiskal sporno svetišče Jasukumi

TOKIO - Japonski minister za notranje zadeve in komunikacije Jošitaka Šindo je včeraj obiskal svetišče Jasukumi, posvečeno padlim japonskim vojakom, tudi vojnim zločincem. Kitajska je zaradi tega že protestirala pri japonskem veleposlaniku, pričakovati je tudi kritike Južne Koreje, saj je ta državi tempelj simbol nekdanjega japonskega militarizma.

Šindo je sicer vztrajal, da je na obisku kot običajni državljani in ne kot predstavnik vlade. "Molil sem v svoji zasebnosti. Žaloval sem za ljudmi, ki so izgubili življenja v vojni, in molil za mir," je povedal novinarjem. "Ne pričakujem, da se bo to razvilo v kakršni koli diplomatsko vprašanje," je še dodal.

V Jasukuniju potekajo jesenska praznovanja, ki bodo trajala do nedelje. Japonski premier Šinzo Abe je templju poslal simbolično darilo, kar kaže, da se bo osebnemu obisku najverjetneje izognil. Lani, ko je bil še v opoziciji, ga je obiskal, odkar je decembra postal japonski premier, pa se ga izogiba.

Svetišče v središču Tokia velja za močan simbol japonske imperialistične preteklosti. Posvečeno je 2,5 milijona padlim v vojnah, vključno s 14 obsojenimi vojnimi zločinci. Včeraj je tempelj obiskalo tudi 160 japonskih poslancev.

Zaradi obiska tako ministra kot poslancev je kitajsko zunanje ministrstvo poklicalo na pogovor japonskega veleposlanika v državi in mu izrazilo "resen protest in močno obsodbo". Obisk je po navedbah kitajskega ministrstva "očiten poskus rehabilitacije japonske militaristične zgodovine agresije ter izpodbijanja izida druge svetovne vojne in povojnega mednarodnega reda". "Kitajska temu odločno nasprotuje," je tiskovna predstavnica ministrstva dejala novinarjem. (STA)

Japonski notranji minister Jošitaka Šindo prihaja v svetišče Jasukumi

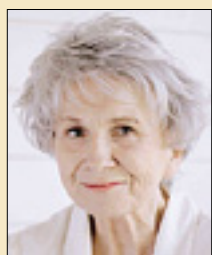

ŠVEDSKA - Zaradi zdravstvenih težav

Alice Munro se ne bo udeležila podelitve Nobelove nagrade

STOCKHOLM - Letošnja Nobelova nagrajenka za literaturo Alice Munro se ne bo udeležila slovesnosti ob podelitvi nagrad, ki bo potekala 10. decembra v Stockholmu. Predstavniki Kraljeve švedske akademije Peter Englund je na svojem blogu zapisal, da njeno zdravje "enostavno ni dovolj dobro". "Vsi, tudi Munrojeva, obžalujemo, da se slovesnosti ne bo mogla udeležiti, a žal ne moremo narediti nič," je zapisal. Akademija Munrojeve ni mogla

dobiti pred razglasitvijo nagrade, ko pa je Englundu vendarle uspelo, je Munrojeva namignila, da se slovesnosti verjetno ne bo mogla udeležiti: "Stara sem, moje zdravje pa ni več najboljšo," je

INDIJA - S pomočjo tetovaže

Sin po 22 letih končno našel mater

NEW DELHI - Pred več kot 20 leti se je na nabito polni železniški postaji v Indiji izgubil majhen deček. A zdaj že odrasel moški svojo družino je, zahvaljujoč tetovaži na svoji roki, ki jo ima že od otroštva, le našel mater, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

"Ponovno snidenje je bilo kot prizor iz filma, samo da se je to res zgodilo," je povedal policijski komisar Shrikhandt Sonde, ki je s svojo ekipo pomagal pri iskanju družine v mestu Thane v zahodnoindijski zvezni državi Maharashtra.

Mati izgubljenega sina je iz previdnosti svoje ime in priimek dala vtetovirati na kožo svojih otrok. A ko je njen šestletni sin pred 22 leti izgubil v množici na železniški postaji, ga kljub temu ni uspela najti. Po poročanju indijskih medijev je Ganesh nato sprva

Ganesh pred 22 leti in danes

odrasel na ulici, kasneje pa pri nekem ribiču in v številnih sirotišnicah.

Ganesh je nato stopil v vrste policije in se je usposobil za protiteroristično enoto v mestu Thane. Tam je njegov nadrejeni Sodne sprožil iskanje Ganesheve družine. Ekipa policistov je preiskala vse prijave pogrešanih, poklicala je vse prebivalce mesta s priimkom matere, vzpostavili so celo Facebook profil, vendar vse zaman.

A na koncu jih je na pravo pot poslal starejši delavec iz kuhinje v eni od sirotišnic. Ko je Ganesh pristal v tej sirotišnici, je dejal, da prihaja iz predela okoli sufističnega svetišča. Tam so policisti sledili imenu, ki je bilo vtetovirano na Ganeshu na roko. Po dveh mesecih iskanja so družino nato le našli.

"Bil je lep trenutek. Mati in sin sta imela solze v očeh, ko sta se objela. A nista našla besed, da bi lahko izrazila svoja čustva in sta bila nekaj minut tiho," je dejal Sonde. Samega sina mati ni prepoznala, a prepoznala je tetovažo. (STA)